הדוה

סקופ

עוזרו המיוחד של דיין בעסקי העתיקות

נחקר על שחיתות

סגן-אלוף יפת

הפשיטה בלבנון

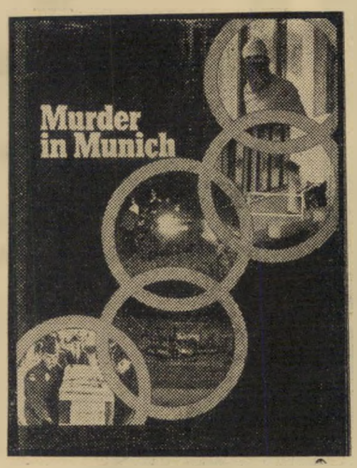
קריאה יקרה.

אחת הבעיות הקשות הניצבות בפני מערכת כל שבועון חדשות, היא עיצוב השער הקדמי של השבועון מדי שבוע. שער של שבועון חדשות הוא הרבה יותר מאשר כותרת ראשית בעתון. זהו כרטיס הביקור, העטיפה של המוצר ופלאקט הפירסומת שלו, המעצב את תדמית העתון לגבי הקורא לאותו שבוע. בחירת נושא השער הקדמי ועיצובו נעשית בדרך כלל אחרי דיונים והתייעצויות ממושכות, תוך ברירה בין כמה אפשרויות.

אולם יש שבועות בהם מתרחשים מאורעות המכתיבים את נושאי השערים של שבועוני החדשות בכל רחבי העולם, מבלי שאחד מהם יתיימר לחדש משהו. כזה

„ל'אכספרס"

„טיים"

„דר שפיגל"

„ניוזוויק"

„פארי מאטש"

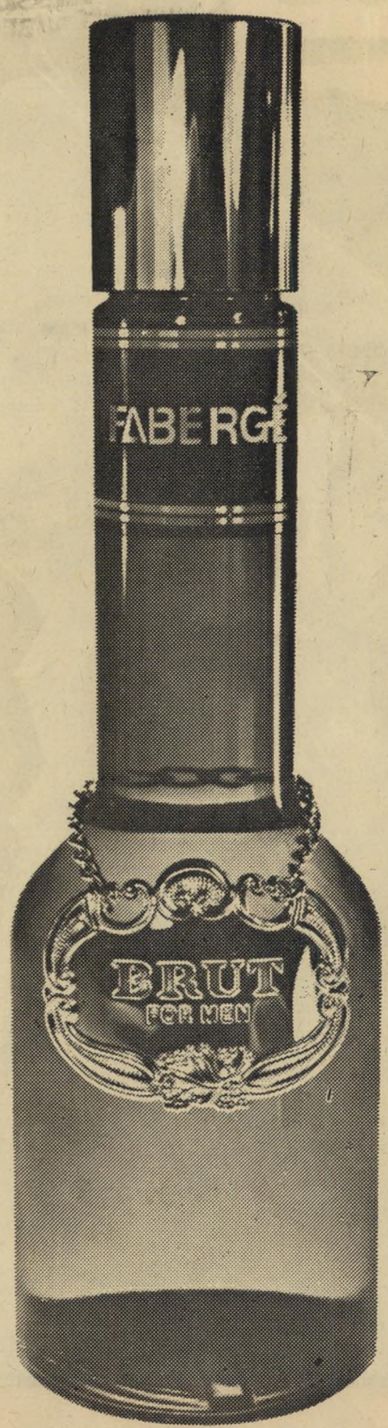
„העולם הזה" 1828

הגליון שעבר. הבחירה נפלה לבסוף על תמונתה של האתלטית אסתר שחמורוב, שהבעת פניה בעת הלוויית אחד עשר חללי מינכן, שיקפה, לדעתנו, את עוצמת הכאב שחש כל אזרח ישראלי.

השבוע, כאשר הופיעו שבועוני העולם על דוכני העתונים בישראל, לצד העולם הזה, היה מעניין להשוות איך פתרו מערכותיהם את אותה בעיה שניצבה בפני מערכת זו. שני שבועונים צרפתיים, שניים אמריקאיים ואחד גרמני, ששעריהם מונחים לפניך, אמרו את אותו הדבר שאמר שער העולם הזה — כל אחד באמצעיו ובדרכו שלו.

מתנה יקרה לגבר יקר

Brut

after shave . after shower . after anything!

Fabergé for the love of life.

להשיג בפרפומריות מובחרות
מופץ ע"י לון

יפה בגיל 20
Skin Dew
HELENA RUBINSTEIN

הנעורים חולפים. עורך עשוי לאבד מגמישותו.
להפוך יבש וקמוט.
למניעת או האטת תהליך זה יצרה הלנה רובינשטיין
את סקין דיו. סקין דיו מכיל תרכיזי חלב המאזנים
את הלחות החיונית בעורך ומונעים מתוך כך
היווצרותם בטרם עת של קמטים זעירים בפניך.

שורת תכשירי הטיפוח של סקין דיו כוללת:

Skin Dew Emulsion
בסיס לאיפור מוסיף-לחות מכיל
תרכיזי חלב המאזנים את
תכולת הלחות בעור.

Skin Dew Cream
קרם לילה המכיל תרכיזי חלב
נלחם בהיווצרות קמטים
ושומר על ייצובו הרך של העור.

Skin Dew Emullient Cleanser
תכשיר נוזלי מוסיף-לחות לניקוי העור.

Skin Dew Cleanser
and Eye Make-up Remover
קרם מרוכז מאוד לניקוי העור
והסרת איפור העיניים.

Skin Dew
Freshener and Toner
טוניק ורוד להמרצה ורענון העור

Skin Dew Herbal Lotion טוניק חסר-אלכוהול מיוצר
מתמצית צמחים ריחניים.

Skin Dew Eve Cream קרם מזין לרקמות העדינות
באיזור העיניים.

Skin Dew Hand Cream קרם ידיים לא שמנוני.

הלנה רובינשטיין• היופי בפעולה

יעוץ איפור לבנות הנעורים בלבד ינתן חינם בכל יום שלישי בשבוע, בין השעות 3.30 עד 6.00 אחה"צ, במרכז ההדרכה של הלנה רובינשטיין, שדרות קק"ל 94, תל־אביב. גם לבנות + 20 ניתנים הדרכה ויעוץ חינם — בימי ב' ו־ד' בשבוע, בין השעות 3.30—6.00 אחה"צ.

תשקיף

ראש שירותי הביון
היה במינכן

צבי זמיר, שהוא לדברי השבועון הגרמני „קוויק" ראש שירותי־הביון של ישראל, היה, כפי שמתפרסם כאותו שבועון, עד הראייה הישראלי לטבח שביצעו אנשי „ספטמבר השחור" בבני־העדוכה הישראליים במינכן.

העיתון מספר כי זמיר הגיע אל נמל־התעופה הצבאי לשם הוטסו בני הערובה קרוב לשעה 8.00 בערב.

בידיעה אחרת, שפורסמה בארצות־הברית על־ידי בעל הטור ג'ק אנדרסון נאמר, כי צבי זמיר, ראש המוסד הישראלי לביון ביקר בעיראק ונפגש שם עם מנהיג המורדים הכורדיים מוסטאפה אל בראזאני.

שוב דנים על
הרחבת הכנסת

מכל ההצעות שהועלו לגבי שינויים בבחירות לכנסת הבאה, נראה שההצעה להרחיב את מיספר חברי הכנסת היא היחידה הצפוייה להגשמה.

לאחרונה, בעקבות לחצים שהופעלו על מרכזי המיפלגות מצד אישים וגופים התובעים ייצוג ברשימות המועמדים לכנסת השמינית, שוב החלו דיונים בינמיפלגתיים על הרחבת מיספר חברי הכנסת.

כפי הנראה תגובש הצעה להעלאת מיספר הח"כים מ־120 ל־150.

רפ"י ביקשה
את עזרת „הגוש"

אנשי רפ"י לשעבר במיפלגת העבודה היו נאלצים לבקש את תמיכת אנשי „הגוש", יריביהם משכבר הימים, כדי להבטיח את בחירתו של ח"כ מרדכי פורקיס כמזכיר מישנה של המיפלגה.

לוליא גיוס תמיכת „הגוש", קרוב לוודאי שפורקיס לא היה נבחר, אחרי שראובן גבע, איש רפ"י לשעבר שהחליט לרוץ לתפקיד באופן עצמאי, הצליח לגייס מיספר רב של תומכים.

כתוצאה מכך הסתבר כי אנשי רפ"י במיפלגת העבודה אינם מאורגנים כלל וכי מישקלם הממשי קטן בהרבה מהייצוג היחסי של נבחריהם במיפלגה.

מי ייצג
את רפ"י בכנסת?

אנשי רפ"י לשעבר במיפלגת העבודה עלולים לעמוד בפני קשיים רבים בעת הרכבת רשימת המועמדים של מיפלגת העבודה לכנסת השמינית. בקרב יוצאי רפ"י יש מיספר מועמדים חדשים התובעים להכלילם במקומות ריאליים, ולעומת זאת אין אפשרות לסלק אף אחד מחברי הכנסת הנוכחיים מאנשי רפ"י לשעבר.

הטוען העיקרי למקום ריאלי הוא שאול בן־שמחון, איש אשדוד, יוצא מרוקו וחבר חוועדה המרכזת, מפעילי רפ"י לשעבר, מארגן חגיגות המימונה, הטוען כי הוא מייצג יותר עולים מעדות המזרח מאשר ח"כ מרדכי בן־פורת, המייצג את עולי עיראק. קרוב לוודאי שבן־שמחון יחליף את בן־פורת ברשימה.

לעומת זאת אין את מי להוציא כדי להכליל ברשימה את הקצין הבכיר, העומד להשתחרר בקרוב מצה"ל ושיועסק במישרד־הביטחון כיועץ מדיני לדיין. לאיש, השואף לקאריירה פוליטית, הובהר כי הוא יכלל ברשימת המועמדים לכנסת רק על־חשבון מיכסת ח"כ. בשעתו חשבו להוציא את ח"כ מרדכי סורקיס ולהכניס את הקצין הבכיר במקומו. אבל סורקיס דאג להבטיח בחירתו כמזכיר מישנה של העבודה, וכך ישמור, קרוב לוודאי על מקומו בכנסת.

לאנשי הטלוויזיה
היחה אבטחה במינכן

הישראלים היחידים שהיו מאובטחים על־ידי אנשי ביטחון גרמניים במינכן היו אנשי צוות הטלוויזיה הישראלית, שהעבירו את שידורי הספורט.

גורמי הביטחון הגרמניים סברו משום־מה שאם תחיה התקפה ערבית על ישראליים בכפר האולימפי, קרוב לוודאי שהיא תהיה על אנשי הטלוויזיה ובשעת שידור, כדי להשיג תהודה מירבית. בעת השידורים אובטחו האולפנים בצורה קפדנית ביותר.

לעומת־זאת לא היתה כל שמירה על מגורי אנשי הטלוויזיה הישראלית.

הכנות למלחמת
הבחירות בטלוויזיה

שני הגושים הפוליטיים הגדולים בישראל, המערך וגח"ל, כבר החלו בהכנות ראשונות למלחמת הבחירות לקראת הבחירות לכנסת השמינית שתיערכנה בעוד יותר מי שנה וחצי.

ההכנות הן בתחום מערכת הבחירות הטלוויזיונית.

כתבה ב„העולם הזה"

נחמיאס, שיצא השבוע מהארץ להשתלמות, הכחיש במכתבו להנהלה, כי הגיש תלונה נגד אחד מעובדי המחלקה על ניצול כתבותיו לפירסום חברות מסחריות.

הממשלה חוקרת מי אחראי למחדלים במינכן

חובע ועדת חקירה
במחלקה הערבית

סגן מנהל מחלקת החדשות של המחלקה הערבית בטלוויזיה, ויקטור נחמיאס, תבע מהנהלת הטלוויזיה הקמת ועדת חקירה שתבדוק את המתרחש במחלקה הערבית — נושא שנחשף לפני שבוע בי־

בנייה לגובה
בקיבוצים

המחסור בקרקעות לבניין נותן אותותיו לאחרונה גם בתנועה הקיבוצית. מיספר קיבוצים, בייחוד הוותיקים שבהם, הגיעו למצב בו אין אפשרות למצוא פתרונות דיור נוספים לוותיקים, לזוגות צעירים או לעולים חדשים, משום שלא הושארו בשעתו רזרבות של קרקע לבניין בתוך שטח המשקים.

מיספר קיבוצים החלו לאחרונה לתכנן בנייה לגובה. בקיבוץ אפיקים בעמק הירדן ובמעיין־צבי שבעמק בית־שאן כבר הוחל בבניית בניינים רבי־קומות.

במקומות אחרים נתקלות התוכניות לבנייה לגובה בהתנגדות, הן בגלל שינוי אופי הקיבוץ הצפוי בשל בנייה כזאת והן משום שהבנייה לגובה היא יקרה יותר מאשר הבנייה הקונבנציונאלית בקיבוצים.

לא מן הנמנע כי למרות ההתנגדות יוחל בכמה משקים בבניית רבי־קומות של שש ושבע קומות למגורים.

קאונטרי קלאב
יוקם בחיפה

קאונטרי קלאב במתכונת דומה לזה שהוקם בכניסה הצפונית לתל־אביב, עומד לקום בחיפה.

לצורך זה הוקצה שטח על הכרמל, במקום הנקרא „שוויצריה הקטנה" ליד חלק מקאמפוס של אוניברסיטת חיפה. משקיעים זרים רכשו את הקרקע ועומדים להתחיל בהקמת הקאונטרי קלאב.

גיורא גודיק
נמצא בוונצואלה

ידיעות שהגיעו לאחרונה לארץ מוסרות כי האמרגן גיורא גודיק הגיע לקאראקס, בירת ונצואלה, אחרי ששהה מיספר שבועות באירופה.

לגיורא גודיק יש בוונצואלה קרובי משפחה, וכנראה הוא מקווה שהם יסייעו לו לעמוד על רגליו. בין ונצואלה וישראל אין הסכם הסגרה.

ספורט טוטו

הליגה הלאומית
מתחילה-
16.9.72

עשה לך מנהג קבוע-

מלא טוטו כל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

מכתבים

נוסחה לשלום

מעל ומעבר לריגשות הזעם והכאב על הרצח במינכן, אני רוצה לשאול: מה יהיה סוף? הערבים הורגים בנו, ואנחנו הורגים בהם. מדי כמה שנים מתחוללת מלחמה ושוב נהרגים בני־אדם בשני הצדדים. וכך זה נמשך עשרות שנים, וה־מצב הולך ומחמיר.

אין לי פיתרון ואני לא יודע איך, אבל מוכרחים לחסל מצב זה. אחרי שראינו כי ברע זה לא הולך, מוכרחים למצוא דרך אחרת. מוכרחים לעשות שלום. ל־טובת שני הצדדים. ואם מגיעים למסקנה שהשלום טוב לשני הצדדים, ודאי קיי־מת נוסחה להגיע אליו.

מנהיגי שני הצדדים ניכשלו בהשגת השלום. אולי הגיע הזמן להחליף אותם ולמצוא, גם בארץ וגם במדינות־ערב, אנ־שים שכן ימצאו את הנוסחה.

אריה שרייבר, ירושלים

נגד עונש־מוות

עלינו ללמוד מהרצח הנוראי במינכן, כי בשום־פנים אסור לדחוק מטורפים מיואשים לפינה שאין ממנה מוצא. אם אותם רוצחים היו יודעים שיש להם איזה שהוא סיכוי לצאת חיים, ייתכן מאוד שהם לא היו הור־גים את בני־הערו־בה.

גרין

לכן גם אסור ל־קבל את הטענה של דורשי עונש־מוות לפידאיון. כי בכל מיקרה של היתק־לות, יעדיף המחבל לשבת בבית־סוהר מאשר להילחם עד טיפת דמו האחרונה ולגרור איתו באותו זמן מקסימום של חיילים ישראליים.

דב גרין, חיפה

בעד עונש־מוות

צודקים כל אלה הדורשים עונש מוות. הערבים מבינים רק דרך אחת: יד בר־זל! בלי שום ויתורים!

אני מבטיח לכם שאחרי שיתלו כמה חבלנים, יחליפו חבריהם את המיקצוע.

ב. ר., נתניה

לרוצחים במינכן

באקציה הבהמית בספורטאים שלנו ב־מינכן איבדתם את עולמכם בשעה אחת. בשעה אחת בלבד. זה הקש ששבר גם את גבו של גמל זקן אוהד ערבים כמוני.

לגבי דידי חל על הערבים מישפטו של איליה אהרנבורג שהוציא בזמן מיל־חמת־העולם השנייה על הגרמנים: ערבי טוב הוא ערבי מת.

י. קליין, קריית־אתא

נשק בחו"ל

אחרי הפשע הנורא באולימפיאדה, חייב כל ישראלי היוצא לחוץ־לארץ, להצטייד בנשק חם.

על הממשלה להעביר לכל הנוסעים קורסים בשימוש באקדחים. זה אולי יר־תיע את חברי אירגוני החבלה ממעשיהם.

אברהם קושניר, רחובות

עכנרי הואב ארבים

שלום לך מר אבנרי,

האים לא כאב לך לעמוד בהלויתם של 11 קורבנות אסון מינכן שנירצחו על־ידי

„שיכון עובדים" טובה כהשקעה

דב כהן צילום: נבוא

אתה נותן בית למשפחתך • תן להם את הטוב ביותר

„שיכון עובדים" בנתה בעשרות השנים האחרונות עשרות אלפי דירות ופיתחה איזורי מגורים חדישים. עד היום הם נחשבים לדיור טוב ושכונות־יוקרה ושומרים על ערכם המלא.

גם היום אתה מקבל בשיכון עובדים דירה מתוכננת היטב בתוך מסגרת תכנון סביבתי מקיף, ההולם את צרכי המשפחה כולה.

אתה, אמנם, רוכש דירה לצרכי המשפחה, אולם עליך לזכור שזוהי גם השקעה ועליך להשתדל שערכה יישמר בכל התנאים.

עם רמת הביצוע וטיב החומרים המושקעים בדירתך, מובטח לך שרכשת בית נאה לדורות. דירה בשיכון עובדים טובה כהשקעה.

שיכון עובדים

פרטים במשרדי שיכון עובדים בע"מ: תל־אביב. רח' ליאונרדו דה ויצ'י 21 טל 250211.
ירושלים. רח' הלל 8 טל. 233395. • חיפה רח' החלוץ 43. טל. 660915
באר־שבע. רח' מצדה בנין "מרכז הנגב". טל. 3542 • אשדוד. רח רוגוזין 12. טל 31890

התיאטרון הקטן מציג:
דליה פרידלנד (הבימאית) זאב רווח (המשורר)

פוטיק השקרים

כתב וביים: יואל זילברג
עפ"י ר. וולטר

יפו — אלהמברה,
יום ד' 20/9 ב־8.30.
נתניה — אסתר,
יום ה' 21/9 ב־9.15.
גבעתיים — הדר,
יום ו' 22/9 ב־9.00.
ירושלים — מיטשל,
מוצ"ש 23/9 ב־9.00.
תל־אביב — בית־ארלוזורוב.
יום א' 24/9 ב־8.30.
עכו — גן־עדן,
יום ב' 25/9 ב־8.30.
תל־אביב — בית־ארלוזורוב.
יום ג' 26/9 ב־8.30.
כרטיסים: תל־אביב, „לאן" ו„רוקוקו" וביתר המשרדים.
ירושלים, „כהנא" ו„לאן הערב".
הפצה ראשית:
„לאן", טלפון 231655.

מפיק: יצחק בן־ניסים (ניסו). טל 244044

מבצע מיוחד!
PHILCO
מודל אוריגינל
BENDIX
רק אצלנו

הנחות גדולות
תשלומים ללא ריבית

סלון מרכזי
בית "אל-על" תל-אביב

רח' בן־יהודה 32, טלפון 58512, 58671.
סלון מרכזי סניף חולון: רחוב סוקולוב 51.

מחלקה מיוחדת לעולים חדשים
Специальный отдел новых эмигрантов

אחיך הערבים במבצע שניקרא על־ידם מיבצע „בירעם — עיקריט".

למה דחפת את עצמך לשורה ראשונה?!

המשך להגן על הערבים וסופך יהיה כסופם.

אנא!!! פרסם מכתב זה בעיתון ועל תתביש.

יוסף כבר, תל־אביב

● חידושי הלשון והכתיב הם חלק ממקוריותו של הכותב.

■ בחירות

שליליות

אז אורי אבנרי קיבל 10.5 אחוז לעומת 0.6 אחוזים של מונומנט כמו בן־גוריון, או 1.8 אחוזים של טוען למלכות־יש־ראל השלמה, כמו בגין.

קרן

מה זה חשוב אם הסקר של פור"י קבע, שהאחוזים של אבנרי הם שליליים, והאחוזים של שני החבר'ה האחרים נוספי מור זך. ה־עיקר המיספרים ה־אבסולוטיים.

יש לי הצעה לאו־רי: למה שלא יציע בחירות לפי אחוזים שליליים? האחוזים אולי יהיו שליליים מאוד, מה שלא כל כך בטוח לגבי האנשים שייבחרו לפי האחוזים האלה.

מנחם קרן, בת־ים

■ המעשה השפל

של השנה

למרות שראש השנה כבר עבר, אני מציע לכם לכתוב כתבה תחת השם: ה־מעשה השפל של השנה.

בכתבה זו אתם צריכים לגנות את הנ־

יעקב לוי
גינוי

הלת האולימפיאדה ואת מישטרת גרמניה. כמו כן עליכם לגנות גם את התנהגותה של גולדה מאיר על היחס שלה לשובתי הרעב מתנועת כוח־לבן בכיכר דיזנגוף.

יעקב לוי, יו"ר קבוצת
הכוכב השחור, יבנה

■ זילזול

כציבור

זה שנים רבות שוכנת קופ"ח של ה־הסתדרות, סניף ביאליק בר"ג, באותם החדרים והמסדרונות האפלים. במקום זה עוברים ביום מאות רבות של אנשים, כמובן שלא בריאים.

התקדמנו בכל השטחים, בניניי פאר שאין שימוש בהם צצים במדינה לסי־רוגין, כסף רב זורם ומתבזבז ללא צורך, אולם עד היום לא הותקנו מאווררים אלמנטריים בחדרי המתנה במקום ש־בהם רק חלון אחד ואנשים ממתינים שעות ונמקים מחום ומתשישות.

בפרוזדור האפל ללא חלון מצפים רבים בתור למספרים מהשכם בבוקר ואי־שם תלוי מאוורר קטן שעל־פי־רוב אינו מופעל. החום והמתח גוברים, חיכוכים בין האנשים נגרמים בשל כך.

והרי כל אחד מאתנו משלם במיטב כספו עבור השירותים הגרועים הללו.

מאשה פורמן, רמת־גן

היה גבר חבוש קסדת מגן

זכור! בנובמבר 72' תכנס לתוקפה התקנה המחייבת חבישת קסדת מגן גם בדרכים עירוניות אל תחכה לרגע האחרון רכוש קסדה היום!

צלם: זילברגייט

משרד התחבורה · המועצה הלאומית למניעת תאונות

נתגלה טבק המועיל לגבר

האם יש טבק שאינו מזיק — אלא להיפך — מועיל? על שאלה זו עונים גברים בחיוב מוחלט, והם מתכוונים ל„טבק אוריגינל". „טבק אוריגינל" — מוצרי איכות עולמיים להדגשת הגבריות ולטפוח ההופעה של הגבר: אפטר שייב, קצף גילוח, סבון תפנוקים, מי קולון, מי שיער, דיאודורנטים ועוד ועוד.

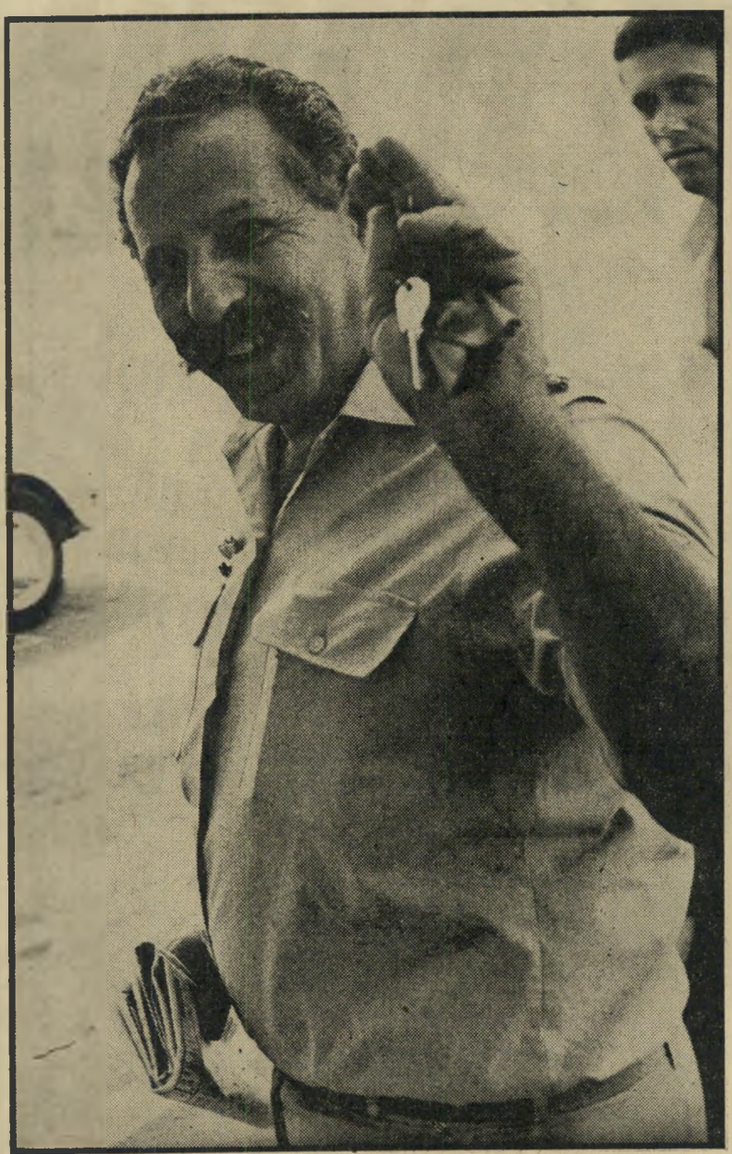
מוצרי „טבק אוריגינל" בעלי הניחוח הגברי המיוחד מעניקים לך רעננות ומרץ, מטפחים את הופעתך ופותחים בפניך דרכים חדשות להצלחה. מה הפלא שזהו ה„טבק" היחיד שגם הרופאים מסכימים (נוסף לבת זוגך) שהוא טוב עבורך...

הוא עזר לד"ין בשוד העתיקות ברצועת עזה

ד"ין מינה אותו ל"קצין מוראל והלכי רוח"

הוא נחשד בפרשיות שחיתות והתפוטר מצה"ל

אם מותר לשר

סגן־אלוף יוסף יפת - לאן נושבת הרוח?

חיים התאכזרו בשבועות האחרונים אל שר־המיטחון משה דיין, לפחות במה שנוגע לי אחד מתחביביו, עיסוקיו ומקורות פרנסתו העיקריים — הארכיאולוגיה. הוא איבד את אחד מעוזריו הנאמנים ביותר בתחום זה, בלש, מרגל, מרחרח, מאתר עתיקות מדופלם, שבמשך חמש השנים האחרונות כמעט הקדיש את חייו למטרה אחת: לחפש עתיקות ברצועת עזה ובצפון סיני עבור שר־המיטחון משה דיין.

האיש סגן־אלוף יוסף יפת, נאלץ לפרוש מצה"ל.

■ ■ ■

יוסף יפת עשה קאריירה מסאורית בצה"ל. האיש, שהיה בזמנו חבר המחלקה הערבית של הפלמ"ח, חזר והתגייס לצה"ל בעקבות מילחמת ששת־הימים. יפת, תושב באר־שבע, ארכיאולוג חובב, השתתף בשעותו בכמה וכמה משלחות ארכיאולוגיות שיצאו למשימות מפורסמות. כך, למשל, היה בין חופרי האתרים במצדה ובנחל חבר עוד בשנות ה־50. הוא השתחרר מצה"ל בדרגת סגן, רכש לעצמו מונית והיה ידוע כנהג מונית. עד שפרצה מילחמת ששת־הימים.

כחצי שנה אחרי התגייסותו מחדש לצה"ל כבר הועלה יפת לדרגת רב־סרן. את הדרך בין דרגת הרב־סרן לדרגת סגן־האלוף עשה כמהירות שיא בצה"ל. ב־1970, כשנתיים וחצי אחרי שחזר ענקה לו דרגת הרב־סרן, כבר ענד יפת דרגות סגן־אלוף.

בולדוזר בבית זקנה

אלה שעינם היתה צרה בעלייתו המסחררת של יפת בדרגה טענו כי אחת התכונות והמעלות שלו כקצין, שגרמו לעלייתו בדרגה, היתה מסירותו העילאית והמופתית לגילוי עתיקות עבור שר־הביטחון משה דיין. יפת היה משוטט בכל רחבי הרצועה וסיני, בולש אחרי עתיקות שבידי התושבים, ממהר להודיע על כל מימצא לשר או רוכש אותו מייד עבור דיין. הוא היה מגלה גם אתרי עתיקות שנתגלו על־ידי הבדואים בסיני או תושבי הרצועה, מודיע עליהם לשר, ואז היה השטח נסגר ומועמד לרשותו הבלעדית של שר־הביטחון.

ידוע, למשל, מקרה, כי גילה יפת אבן חרוטה עתיקה שהיתה קבועה מעל דלת ביתה של ישישה ערביה בקורבת עזה. הוזמן בולדוזר מיוחד כדי לקעקע את ביתה של הזקנה ולהוציא משם את האבן כדי להעבירה לאוספו הפרטי של דיין. לזקנה שולמו, כמובן, פיצויים, כדי שתוכל לשקם את ביתה.

הקצין בעקבות השר

יפת היה ידוע כאיש חסותו וכיד ימינו של משה דיין בכל מה שנוגע לעתיקות בתחומי רצועת עזה וסיני.

בדצמבר 1971, כאשר סערה המדינה כולה סביב פרשיות שוד העתיקות של משה דיין, שגם שמו של סגן־אלוף יפת שורבב אליהם, הודיע משה דיין בכנסת מה הם תפקידיו של יפת ומה גרם לעלייתו המסחררת בסולם הדרגות.

אמר דיין בתשובה לשאילתה: „בעניין הקצין יוסף יפת, נמסרו לי על־ידי ה־רמטכ"ל הדברים הבאים: 1) הקצין יוסף יפת הועלה לדרגת רב־סרן בתאריך 15 בפברואר 1968. הוא מילא אז תפקיד מפקד מחנה במיפקדת מרחב עזה וצפון סיני. 2) ב־1 במאי 1970 מונה רב־סרן יפת לתפקיד „קצין מטה לקשרים עם האוכלוסייה לבחינת הילכי רוח", ולתפקיד זה בלבד. 3) ב־30 באוקטובר 1970, פנה אלוף פיקוד הדרום במכתב המלצה לראש מינהל הסגל ובו ביקש להעניק לרב־סרן יפת דרגת ייצוג של סגן־אלוף. בדברי הנמקתו ביסס בקשה זו על אופיו הייצוגי של התפקיד בתחום מגעיו עם האוכלוסייה. 4) ב־15 לדצמבר 1970 הוענקה לרב־סרן יפת דרגת ייצוג סגן־אלוף לפי אישור הרמטכ"ל."

חד וחלק. בתשובה זו הסיר דיין מעל עצמו כל אחריות להעלאתו בדרגה של יפת, בכך שהטיל את התשובה על הרמטכ"ל. דיין לא התייחס כלל לאותו קטע בשאילתה שביקש ממנו תשובה לטענה כי תפקידו של יוסף יפת הוא להודיע לשר־הביטחון על עתיקות המתגלות ברצועת עזה ובסיני. דיין גם לא השיב אם במיסגרת תפקידיו של „קצין להילחי רוח" נכללת החובה לדווח לשר־הביטחון על גילוי מימצאי עתיקות.

למה אסור לסא"ל?

למרות הסערה הציבורית ולמרות שפעילותו של יפת הועמדה מאז באור הזרקורים, נמשך שיתוף הפעולה הפורה בין שר־הביטחון לבין הקצין להילכי רוח, שהיטיב לדעת מהיכן ולאן נושבת הרוח. דיין המשיך לצפצף על דעת־הקהל ולשדוד עתיקות. סגן־אלוף יוסף יפת המשיך לסייע לו בתחום זה.

אם נאלץ דיין לוותר על שירותיו המובים של יפת לפני שבועות מיספר, לא היה זה מרצונו. היה זה רק אחרי שהתעורר חשך חמור בקרב שלטונות צה"ל כי סגן־אלוף יפת הוזך בעקבות שר־

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

הניצוץ והלהבה

למרות שאני מתנגד בצורה קיצונית ל־השקפותיכם, ולמרות שבמיוחד בפרשת איקרית ובירעם אני סובר בדיוק ההיפך מכם, הערכתי מאוד את העובדה שאורי אבנרי מצא לנכון לענוד על צווארו שר־שרת הנושאת מגן דוד בהפגנה בירושלים.

אני שמח מאוד שגם בו, שנילחם בקיצוניות בכל סממן שנשא אופי דתי שניסו לתת למדינה, נשאר ניצוץ של יהודי.

כולי תיקווה שאבנרי ישמור בכבוד ניצוץ זה, ואולי בבוא הזמן יהפוך הניצוץ למקור ללהבה.

אהרון יזדי, תל־אביב

כבודו של הפרלמנט הישראלי

ברצוני להביע הזדהות מלאה עם מאבקם הצודק, למילחמה בשחיתות, למילחמה בכפייה דתית ולמאבק למען שוויון זכויות מלא למיעוטים בישראל.

לדעתי, חברי־הכנסת שלכם הוא הח"כ היחיד המחזיק את כבודו ואת רמתו של הפרלמנט הישראלי הכושל והמושחת.

אמיר שפירא,
תלמיד תיכון, ירושלים

מאירסון השמיני

אם משלימים עם העובדה שגולדה מאיר שימשה במשך חודשים גם כשרת־מישפטים, אז למה שלא ניתן לה את כל התיקים בממשלה, והיא תשלוט שילטון אבסולוטי עד סוף ימיה?

אחריה יימסר השילטון לבנה הבכור וכך נוכל להמשיך במסורת השילטון של בית מאירסון שיימשך כמה מאות שנים!

אלכס קפלן, רואנדה

הפינלה לאוברטזרה

„העולם הזה" 1827, „גיהינום ושמו קולנוע", על הביריונות והעזובה השוררים בבתי־הקולנוע.

כשהתחלתי לקרוא את המאמר, חשבתי שנתקלתי בביוגראפיה של עצמי. הפתיחה הדמיונית תיארה במדוייק חוויה ש־עברה עלי לא מזמן, בהצגה־יומית תל־אביבית. מה שהיה חסר שם, זה רק הסוף.

במקום שידלקו האורות ויבואו השוטרים, נדלקו לי שני פנסים בעיניים, ש־הסתירו ממני שבו־עיים אחר־כך את אור היום, וכשהצלחתי לברוח סוף־סוף משני החוליגאנים שטיפלו בי, ו־מצאתי את הסדרן, מחוץ לאולם כמו־בן, הוא הסתכל עלי ויכולתי לשמוע את הפחד מדבר מתוכו כשאמר: „מה אתה רוצה שנעשה אדוני, אתה רואה מה שעשו מהפנים שלך, אתה רוצה שזה יהיה גם הסוף שלנו?"

יעבץ

והעיקר — חצי שעה של חיפושים ב־רחובות הסמוכים לבית־הקולנוע, לא עזרו לי למצוא אפילו רושם־דאפורטים אחד, שיכנס איתי לאולם ויעצור את הביריונים.

אלישע יעבץ, חולון

צביעות מזרית

גולדה מאיר הודעוזה לשמע כו־פר הדיפלומה שהוטל על היהודים הרוצים לעזוב את ברית־המועצות.

יורשה לי לשאול את הגברת וממשלתה מדוע לקחו ממני 1500 לירות מדי שנה שכר לימוד, או במילים אחרות, כופר עבור הדיפלומה שאני מעוניין לעשות?

אפשר לטעון שהסכומים שנקבעו הם גבוהים מדי ולא ניתן לשלמם, אך לטעון כאילו הדרישה לשלם עבור הדיפלומה אי־ננה מוסרית, בעוד שאותה ממשלה גובה כסף טוב עבור דיפלומות, הרי שזו צביעות.

יעקב טימברג, תל־אביב

ברדק כ„עמיר"

המנהל בחופש. רוב הפקידים חולים. צוחקים על הקהל. מחתימים על חוזה־שכירות בלי להראות אותו. מחייבים להיכנס לדירה מבלי להראות אותה.

כל זה קרה לי. במשך שנה אני מת־רוצץ בכדי לקבל דירה מחברת עמידר. וזהו רק חלק קטן מהסבל שעברתי.

אני, ורבים אחרים שעברו את התה־ליך, מאוכזבים מעמידר.

אשר הררי, צור־שלום

אשר הררי
אכזבה

מעקה במוזיאון

ביקרתי במוזיאון ישראל ונוכחתי ל־דעת שבמקומות בהם יש צורך לגדור מטעמי ביטחון את הקירות הגבוהים, הסתפקה הנהלת המוזיאון בשלטי אזהרה, כנראה מתוך רצון לשמור על המשכיות הפרויקטים באבן ובשיש ירושלמיים.

אי־לזאת, מתוך שאני יודע שגם ילדים מבקרים במוזיאון ויתכן שהשלט המזהיר לא ישפיע עליהם, ומתוך צו תורתנו הקדושה שכתוב בה „ותעשה לך מעקה" ולפני עיוור לא תיתן מיכשול, אשמח אם תעירו להנהלת המוזיאון להתקין בהקדם האפשרי מעקות בכל המקומות הצריכים לכך.

דויד ניר, ירושלים

עברית מדוברת

תוך כדי דיפדוף בגליונות ישנים של העולם הזה נתקלתי בקטע מצויין המלגלג על הישראלים המעכירים את השפה העברית, ללא שום צורך, במילים זרות ובלתי מובנות וע"י כך עושים צחוק ממאזניהם, ובעיקר מעצמם.

את הקטע גיליתי בגיליון מס' 851, התאריך: 11.2.54, (המחיר 300 פרוטה) — מדור העולם הבא — השבוע המצוייר לאי־נפורמציה (נכתב, כנראה, בידי לילי גלילי) והרי הקטע כלשונו: —

„הספרות העברית במשבר האורגזמה — מאת ד"ר ארור לגנווייל.

„האינדוקטרינציה היא הוולגריזציה המובילה למנסטרואציה של הקונפורמציה. ציטטין אלה מוליכים לאנלוגיה קונקווסטובית של הקומפולטציה הסיפרותית העברית, שאינה אלא פריבוליות קומוטטיבית. כל התהומי והעמוק שבאילומינציה טנטטיבית זו נובע מהמיסאפרהנציה הקומפרטיבית הסיפרותית תינתן למצרסים תמרנות תיאורטית בלבד.

קוראים חשוחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרסים תמרנות תיאורטית בלבד.

דיין ממיין את עתיקותיו בביתו בצהלה

החשד השני היה מסוג שונה לגמרי. מסתבר כי לסגן־אלוף יוסף יפת יש אח, עורך־דין במקצועו, אברהם בר־יפת. בשעתו הועסקו שני האחים במחיצה אחת, במיפקדת מרחב עזה וצפון סיני. יפת היה קצין הילכי רוח, ובר־יפת היה קצין פרקליטות.

הרפייה במתח

לימים נטש בר־יפת את הפרקליטות הצבאית וצה"ל, אבל לא זנח את שטח הרצועה. הוא המשיך לעסוק שם כפרקליטם של תושבי הרצועה, במיוחד של משפחות אסירים ועצורים ביטחוניים.

בשנה האחרונה חלה הרפייה במתח הביטחוני ברצועה, כתוצאה מהצלחתו של פיקוד הדרום להביס את חוליות החבלנים ברצועה ולהשמידם. בעקבות הקלה זו במצב, ניתנה הוראה לשחרר שורה של עצרים ביטחוניים, שנעצרו בעיקר על־סמך צווים אדמיניסטרטיביים ולא נשפטו.

למיפקדת צה"ל ברצועה הגיעו שמועות כי יעורר־דין בר־יפת, תושב בת־ים, המחזיק משרד בירושלים, היה ידוע מראש מי הם העצורים העומדים להשתחרר. הוא היה מתקשר, הכל לפי החשד בלבד, עם משפחות עצורים אלה, ומבטיח לדאוג לשיחרורם של יקיריהם. היה צורך לבדוק שמועות אלה, ולנגדות בין־השאר, אם המידע שהגיע אל יפת על העצורים העומדים להשתחרר, לא הגיע אליו באמצעות אחיו, סגן־אלוף יוסף יפת, איש חסדו של משה דיין.

השתלבות אזרחית

שני המישורים הסתיימו חקירות הפרקליטות הצבאית בלא כלום.

בקשר לחשד המעילה בקרן לא נמצאו כל עובדות ממשיות או ראיות אחרות שהיה בהם כדי לאפשר את העמדתו של יפת לדין. מאחר שבדרך־כלל נעשה השימוש בכספי הקרן ללא קבלות או אישורים אחרים, אי־אפשר היה למצוא הוכחות משפטיות לביסוס החשדות שהועלו נגדו.

גם בקשר לחשד השני שהועלה נגד יפת לא הרחיקה החקירה לכת. הסתבר כי כדי להוכיח את ההאשמות והחשדות יהיה צורך להביא עשרות עדים מתושבי הרצועה במשפט שעלול לגרום הדים שיליליים ביותר, ושכמהזכו יצטרכו ערבים מתושבי הרצועה להעיד נגד קצין בכיר בצה"ל. משום כך הוחלט להפסיק את החקירה. אולם כדי למנוע אפשרות של המשך המעשים בהם נחשדו יפת ואחיו, הוצא צווי הגבלה נגד עו"ד אברהם בר־יפת, בדומה לצווי הגבלה שהוצא נגד הרב מאיר כהנא, מנהיג הליגה להגנה יהודית. לפי צווי זה נאסר על עורך־הדין בר־יפת להיכנס לתחומי רצועת עזה וצפון סיני, אלא לפי אישור ממיפקדת האיזור.

סגן־אלוף יוסף יפת הסיק את המסקנות מהחקירות שהתנהלו נגדו. הוא הגיש בקשה להתיר את חוזהו לשירות קבע בצה"ל. צה"ל נענה לו ברצון. הוא קיבל את השיחרור המבוקש מייד. הוא עזב את תפקידו ובזמן הקרוב יעזוב את צה"ל.

אבל נאמנו של שר־הביטחון לא יצא את צה"ל בלא כלום. הוא זכה למילגה שתאפשר לו השתלמות כדי שיוכל להמשיך בעיסוקיו הפוריים כאזרח.

מי יודע, אולי עוד יזדקק דיין לשירותיו הטובים?

כשתבוא לעבוד בנמל אילת...

לנמל אילת דרושים עובדים עד גיל 32 אחרי שירות צבאי ובעלי כושר גופני מעולה למקצוע הסווארות.

נמל אילת מציע לך: ✲ עבודה קבועה ומסודרת במפעל דינמי עם סיכויי קידום בעתיד ✲ בתקופת הנסיון מגורים בבית נמלן (מלון) עם ארוחות, תמורת תשלום מינימלי ✲ בשנה הראשונה זכות של 8 טיסות לתל־אביב וחזרה, על חשבון הנמל ✲ עזרה כספית ברכישת דירה בתוספת הלואה ל־10 שנים ✲ (יש צורך להמתין בתור לקבלת דירה באמצעות חברת עמידר באילת). הנחה במס הכנסה ומס אחיד. למחוסרי נסיון בעבודת נמלים, תינתן הכשרה מתאימה והדרכה בנמל אילת.

המעוניינים לעבוד בנמל אילת ולהשתקע בעיר, יפנו למשרד הראשי: רשנת הנמלים, בית מעיא דרך פתח תקוה 74, תל־אביב, קומה 11, חדר 1121 בכל יום שישי, בין השעות 9.00—12.00 ויביאו עמם תעודת זהות ופנקס מלואים; ניתן גם לפנות בכתב למדור כח אדם. נמל אילת, ת. ד. 37, אילת.

אילת הקסומה קוראת לך!

ITT
SCHAUB-LORENZ

מקלט הטלויזיה הטוב בעולם!

מחלקה מיוחדת לשרות ולמכירה לעולים חדשים פטורים ממס.
הסוכן הבלעדי לישראל:
כנורי בע"מ
ת.א. רח. פרץ 4

NATIONAL בירושלים:
כתיבה כמכונה — חודש!
קורספודנציה, קצרנות, פנקסנות.
(בפיקוח משרד העבודה):
ביה"ס „הפקיד", י. פורמן, בצלאל 18.

מרכז עדשות מגע
„גרוזובסקי — אישון לנס"
CONTACT LENS CENTER
תל־אביב, רח' שניאור 7,
טל: 50220 — 58046
שעות קבלה 17—9
נשמח לשלוח חוברת הסברה לפי בקשה.

בית היוצר למי הקולון המקוריים בעולם

4711

מי הקולון המפורסמים והמוערכים

מי הבשם לאשה המעודנת

מוצרי יוקרה קוסמטיים לגבר

באור - ורשבסקי

סיקורת

איך לסדר את הקונקורנציה:

שני אמרגנים אוסטרליים נסעו ללונדון כדי לרכוש את זכויות ההצגה **חלף עם הרוח**, עיבוד מוסיקלי מצליח מאוד לספר של מרגרט מיצ'ל. המשא־ומתן התנהל בסודי־סודות, כשהשניים מיתחרים ביניהם על המוצר. ואז לפתע, יצא אחד מהם בהכרזה לעיתונות: „מחזמר הזה נמצא בירידה ואינו מתאים לשוק האוסטרלי." הסיבה להצהרה התבררה לימחרת — המיתחרה קנה את הזכויות.

ספרים

זיכרונות סופרי ישראל

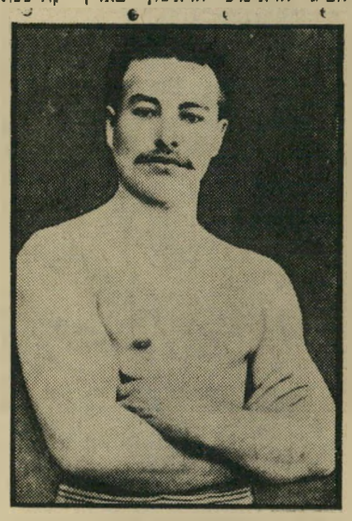
„חימים היפים" של שלמה שבא — הוצאת לוין אפשטיין, 238 עמודים, המחיר 17.80 ל"י, 1972.

גוסטאלגייה היא עניין של גיל. ולפי מבול הנוסטאלגייה המסופרת, שיורד על דוכני הספרים בשבועות האחרונים, נראה כי נצח־ישראל חי אומנם, אך המון זמן.

הספרות המשגשגת אודות הימים הישנים והטובים של חולות רחוב רוטשילד ויקבי הנדיב הידוע, עלולה להטעות זרים לחשוב, כי המדובר בהיסטוריה של 700 שנה, ולא של שבע עשרות שנים (פחות או יותר), המפרידות בין פתיחתה של „הסינמה הידועה" עדן, לבין רדיגב ד'.

לתוך ביצה זו של זיכרונות מזנק שלמה שבא, וראשו קדימה. הוא נובר שם בקרקעית הטין ולא מניח לאף בישליק או שילינג, שקבור במעמקים, להתחמק מבין אצבעותיו המפשפשות.

בעבודת מחקר ראוייה להערכה, הוא מלמד לדור שלא ידע את יחזקאל חנקין, אלוף המתאבקים ומייסד המכבי, מתי הגיעה הפתיליה הראשונה לארץ, מתי הרעיים הגרמופון הראשון ואיזה „תמונות נעות" הציג הראינוע הראשון בארץ קודשנו.

מייסד „מכבי" חנקין
ארץ צעירה —

שדרות־רוטשילד בראשית המאה
— עם זיכרונות זקנים

עברית מדוברת לא נורמלית

נואת דן בן־אנווץ ונתיבה בן־יהודה

מדור זה הוא תוספת למזון המפורסם של דן בן־אמוץ ונתיבה בן־יהודה. הקוראים מוזמנים לשלוח למערכת מלים וביטויים משלהם.

קֶדֶר ש', בלשון הצבא: עונש בלתי חוקי. עיוף מכוון להשכין סדר ומשמעת, על־פי־רוב לאחר שעות האימונים הרגילות בקורס.

„קצת צחקנו במסדר בבוקר. אז המפקדים עשו לנו בשתיים בלילה קדר נוראי."

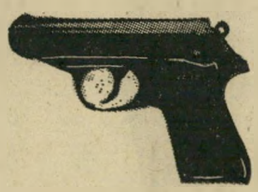
תסלח לי. אני לא הכושי שלך

גַּע לִי! ביטוי תגובה, המביע זילזול, השפלה, אי־התחשבות בדובר, סירוב.

א: „אולי תפסיק להשתין כאן!" * ב: „גע לי!". * א: „בחור! אתה לא יודע שאסור לעשן בקולנוע?". ב: „אתה יודע משהו? גע לי!".

קוּפְקָה ש', ערימה קטנה של חומר כלשהו; גבעונת קטנטנה של חול, לצורך הגבהת הגולה, במישחק הגולות.

„חיתה סופת חול נוראה כל הלילה, ובבוקר מצאנו מתחת לכל חור בגג — קופקה של חול צהוב." * „חניונים סידרו לנו! על־יד כל עץ קופקה של קקה."

הרגת אותי עם הזיכרונים שלך

פִּיגְלָה ת', כינוי חיבה לנערה צעירה ונאה; לשון פנייה לאישה אהובה.

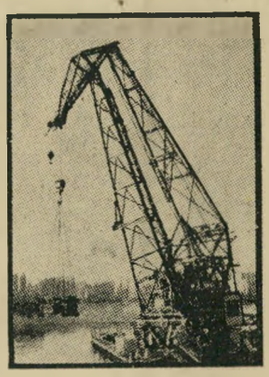
„פיגלה, אני יכול לחזר אחריך קצת? טוב, אז בואי נעשה הכרה." * „מה, אין לך אף אחת? שמע, יש לי בשבילך פיגלה, לא־נורמלית."

רַצָּפָה ש', גבול תחתון, מינימום, בסולם משכורות, או בסולם מיסים וכו'.

„משפחות שהכנסתן עולה על הרצפה — יחזירו באמצעות מיסוי חלק מן התוספת לקצבתן." („ירחון העבודה והביטוח הלאומי" 9.72).

לֹא הוֹצִיא אֶת הָאַף הַחוּצָה ביטוי שמשמעותו: ישב סגור בביתו, מפחד, מחמת הבושה, בגלל תנאי מזג אוויר גרועים וכדומה.

„אחרי שהתגרשה לא הוציאה את האף החוצה — שנתיים." * „הוא כבר השוויץ לכולם שאוטו־טו הוא טס למינכן. ואז באה ההחלטה הביתה ולא הוציא את האף החוצה עד שכל העניין נגמר."

את זז לא תרים עם מנוף

קֶצֶר תקלה במהלך העניינים התקין, בהבנה או בתפישה.

„מה אתה לא תופס?! אני אומר לכם שיש לו קצר במוח." * „לפעמים הבן־אדם תופס קצר בשכל ונכנס לצרות." * „בהתחלה הכל הלך חלק כמו על חמאה ופתאום באמצע נהיה איזה קצר, אף אחד לא זכר את התפקיד שלו, כולם התבלבלו ונהיה בלגן — זוועה."

קשה לדעת מהם הארכיונים שמתוכם העלה שבא סיפורים פיקנטיים. אך ישנם אף כאלה. סיפורי אהבות סוערות של סוף המאה ה־19, רכילות על נערי שעשועים מתחילת המאה ה־20, חיי־לילה מלאי תאווה וחשק ביפו, שאז עוד היתה כולה עתיקה, לא רק איזור הגאלריות, חיי האהבה הנסתרים מעיין של פקידי הברון (נואפים ששום זאב דיזנגופי לא היה בוש במעלליהם, אילו יוחסו לו), ועוד כהנה וכהנה סיפורים ואגדות המעמידים אותנו ליד אבותינו הבילויים, כקוטלי־קנים ושלי־מזלים גמורים.

מי חשב אז על החזקת־רכב ואש"ל מלא מחוץ לעיר? תנו לגבר חנקין טורייה, פיתה חרבה עם שני בצלים וזה ישמור עליו עד צאת הכוכבים. גם אז לא ילך איש השרירים לנום שנת עמלים. לצלילי באלאלייקה ולקצב קראקוביאק, ירקד עם בנות העמק עד אור הבוקר.

אכן, גזע נפילים היו אבותינו. איפה אנחנו ואיפה הם.

ספר חביב לשונאי ההיסטוריה ולאוהבי הזיכרונות. לא ספרות גדולה, ולא נובל בדרך, סתם שעתיים מהנות של שקיעה בעבר.

פסיכואנאליזה לכל

„ונשוקות הרוח" של אירווינג סטון, בהוצאת סיגנט, 919 עמודים, 8.75 ל"י.

קשה להעלות על הדעת אדם שהשפיע יותר על צורת המחשבה של המאה שלנו, על הדרמה והאמנות, על הספרות והפילוסופיה, יותר מאשר הרופא היהודי הווינאי שהכריז בסוף המאה הקודמת שפעולת מרחו של האדם הרבה יותר מדי מורכבת מכדי שתיבחן רק בזכוכית מגדלת במעבדה.

ואומנם, בהרבה הרבה עמל ויגע, הצליח דוקטור זיגמונד פרויד לשכנע את העולם כי לאדם יש הכרה ויש תת־הכרה, כי חוויות ילדות גורמות להפרעות בגרות וכי המין הוא כוח וגורם חשוב מאוד בעיצוב האישיות. אין פלא שכאשר מקדישים לו ביוגראפיה, יש צורך לשם כך, ביותר מ־900 עמודים.

סיקורת

כאשר מחבר הביוגראפיה הוא אירווינג סטון, הרי שאין כל ספק כי חלק נכבד מאיד מכל העמודים הללו מוקדשים לצבעי הרקע שבו חי האדם, לטיפוסים, לאווירה, לרחובות, ללבוש, לחיי־המישפחה שלו ולבעיותיו הכלכליות היומיומיות. כי סטון הוא אחד מאותם הביוגראפים שאוהבים לגלגל את חיי גיבוריהם בניחותא, תוך אהדה גלויה אליהם ואל פועלם ועין ביקורתית בכל מה שנוגע לאלה שעמדו בדרכם.

בכך, ניתן כאן להרגיש היטב. מחוץ לאידיליה המישפחתית המושלמת והוורודה שמצטיירת מתוך הספר, נתקל פרויד רק

זמר ויליאמס
לא להרגיז אוזניים

באנשים קטנים ממנו, אשר מתוך חוסר בינה לא הצליחו להבין לרוחו, או התנגדו לו מתוך קנאה וצרות אופק.

כך למשל מתקבל קארל יונג כבוגד לא אלגנטי במיוחד בתורת רבו ומורו (אחרי שבגד גם בכמה מידידיו האחרים), ואילו אלפרד אדלר, פשוט סובל מרגשי נחיתות, ולכן מסתייג מפרויד.

ברור שבתנאים כאלה, קשה לקרוא לתשוקות הרוח ביוגראפיה מדעית. אולם כל חובבי הביוגראפיה הרומאנטית, לא יוכלו להתלונן, וינה של סוף המאה ה־19 מצטיירת בקווים חיים (בעזרתם הפעילה של סטפן צוייג וארתור שניצלר), והסיפור מלא וגדוש פרטים, אותם חקר סטון בשקידה רבה במשך שנים. המלאכה נעשתה היטב ואין פלא שהתוצר צעד בראש מיצעד הספרים במשך חודשים רבים.

תקליטים

הסנדק לאור הנר

אנדי ויליאמס: נושא האהבה מתוך „הסנדק", סי.בי.אס. 64869.

כמובן שהוא נימצא כאן, הנושא מתוך הסרט הסנדק. וכי איך אפשר בלעדיו כשכל זמר ראוי לשמו וכל להקת־זמר מחוף אל חוף, מציעה את הטיפול האישי שלה ללהיט המבוקש ביותר של העונה?

אנדי ויליאמס הוא מומחה ללהיטי העונה, ובעיקר לאותם להיטים שבורכו במוסיקה רוגעת ומישתפכת, המאפשרת לקול הקטיפה המסוכר שלו להפגין את מלוא כוחו.

ויליאמס הוא ג'נטלמן אמריקאי הגון שאינו אוהב להרגיז את האוזניים הרגישות של גיאלי ה־40 בעיבודים חדשניים, או מקוריים מדי. אך הוא גם אינו בוחל בבנות הטיפש־עשרה הרומנטיות.

התוצאה של שפע כוונות טובות אלה, היא תקליט חדש, ובו כמה שירים יפהפיים, מלבד הסנדק המפורסם.

שירים דוגמת עד שיגיע זמנך ללכת מאת הזמרת האינדיאנית הידועה, באפי סינט־מרי, נושא האהבה של מישל לגרנד מתוך קיץ 42, ושירו של ג'ון לנון

(המשך בעמוד 12)

סיקורת

(המשך מעמוד 11)

דמיין לעצמך. מי שיש לו טעם קצת מיוחן בין, צלילים ונשים, יכול לכבות את אורות הניאון, להדליק נרות, להגיש לעלמה שושנה אדומה ולרקוד איתה סלאו, כשאנדי ויליאמס יעשה בשבילו את עבודת השיכבוש.

ניוחד לאספנים

„לזכר וודי גאתרי", חלק א' — בהשתתפות ארלו גאתרי, ג'ודי קולינס, פיט סיגר, בוב דילאן, או־דטה, ריצ'י הייבנס, טום פארסטון — סי.בי.אס. 64861.

וודי גאתרי אינו רק אביו של ארלו הצעיר־ונגד, זה שהופיע בסרט המסעדה של אליס. מעל ומעבר לזה, הוא היה המלחין והמשורר האמיתי הגדול ביותר של אמריקה במאה הזאת. נווד שעבר אותה לאורך ולרוחב וכתב שירים פשוטים שהפכו לנכס עממי, עוד הרבה לפני שפשטה אופנת הפולקלור בין ארוכי השיער.

הוא היה אביהם הרוחני של האורגים ושל בוב דילן, של ג'ון באז ושל ג'ודי קולינס. גטרי היה קרוב אל העם וניסה לבטא בשיריו, בפשטות ובתמציתיות, את מכאוביו ואת צרותיו. אם שמו אינו ידוע כל כך היום, הרי שיריו, כמו ארץ זו שלי היא, הפכו לנכס ביגלאומי.

התקליט שמביא אוסף קטעים מתוך ערב שהוקדש לזיכרו של וודי גאתרי, וכל הכנסותיו הוקדשו למלחמה במחלת

זמר גטרי
אב רוחני

האנטינגטון, ממנה ניפטר לפני 6 שנים, הוא דוגמא לאקטואליות של שיריו, ולרבגוניות הרבה שלהם. אחרת קשה לסביר כיצד הם יכולים להישמע אוטנטיים ואמיתיים מפי מבצעים בעלי אופי שונה כמו ריצ'י הייבנס וטום פאקסטון.

שיתופו של בוב דילאן בעניין יעזור ודאי מבחינה מסחרית, אם כי דילאן המלחין עדיף בהרבה על דילאן הזמר. ואם רוצה מישהו להיווכח עד כמה אוניברסלי גאתרי, יאזין נא להיה כה טוב להכירך מפי ג'ודי קולינס, ומליד יזהה לחן שמור שר בשפות רבות ושונות.

מה שנוגע לצד הטכני, זה כבר לא כל כך משגע. המופע הוקלט ממערכת הרמקולים של אולם קארנגי בניו־יורק, והוא אמנם נשמע כזה. אם לא די בכך, רעש הרקע של ההדפסה משתדל לשכנע את המאזין שהמדובר בתקליט היסטורי. אלא שזה נשמע סתם כחריקות עתיקות.

למתעניינים: קיימים באמריקה תקליטים רבים של שירי גאתרי, המושרים על־ידי המלחין עצמו.

■ ■ ■

הסופר והחסריטאי היהודי־אמריקאי בן־הכט, הסביר פעם מדוע הפסיק להתעניין בספרות: „אני חושב," אמר, „שהסיבה לכך היא שברומנים המודרניים, החליפו את האהבה בגינקולוגיה."

מישחקים אסורים

רוח סתיו נושבת. בעוד חודשיים־שלושה יבוא החורף.

כמו בכל שנה, יהיו לנו כמה וכמה ימי קרה. הילדים יישבו בביתות, מכורבלים במעיליהם, רועדים מקור. באותם הימים — כך אומרים המומחים לא יוכלו כלל להתרכז בלימודיהם.

מדוע? מפני שברוב בתי־הספר בישראל אין חימום.

ומדוע אין חימום? מפני שאנחנו מדינה ענייה, הנאלצת להשקיע את מיטב משאביה הדלים בביטחונה, כדי לעמוד מול האוייב הזומם להשמידנו.

מה יוכלו המורים לעשות כדי לרתק את תשומת־לב תלמידיהם הרועדים?

הנה הצעה: הם יוכלו לספר להם על המיבצע המפואר של צה"ל, שיביא ביום־העצמאות הבא תוך שעה אחת את כל 20 מיליון הלירות הדרושות לחימום.

■ ■ ■

הענין כולו נראה קצת משוגע. ואפילו הצורה שבה הוחלט עליו במשלה, משהו מן הטירוף המשעשע דבק בה.

מי התנגד בשצף־קצף לעריכת המיפגן המיליטריסטי הזה? 20 מיליון לירות בשיפור תנאי־השירות של החיילים. למשל, במימון הסעה־חינם של החיילים בכל קווי האוטובוסים.

אולי חשב על הסכך הנגרם ל־אלפי אנשי־מילואים, הנקראים מן־חיק משפחותיהם וממקומות־עבודתם כדי להכין הצגה אינפנטילית וזילה שתתף במיבצע של חיילי־עי־פרת ניידים.

כל אלה הן סיבות טובות מאוד. אבל אני מעדיף לחשוב ששר־הביטחון התנגד למיבצע בגלל סיבה עמוקה יותר:

מיבצע צבאי, הנערך על־פי דרישת שר־התיירות כדי למלא את בתי־המלון — הופך את צה"ל ללחקת־בידור.

■ ■ ■

אני מוכרח להודות שגם אני מתקומם נגד השימוש הזה בצה"ל.

כאשר הקמנו את צבא־ההגנה־לישראל (ולא במיקרה נקרא כך!) פעלנו על־פי העיקרון המעשי והמוסרי האומר: „הקם להרגך, השכם להורגו!"

זהו מכשיר של הרג. מכשיר נחוץ בעולם של ימינו, למרבה הצער. כולנו שרתנו בו. רבים מאיתנו השתתפו בהרג.

אולי חסרה לאותו תותחן תורדעת־תיירות, או פילוסופיה לי־כלית־עצמאית.

■ ■ ■

כאשר ראשי מערכת־הביטחון מתנגדים לעריכת מיבצע, הם פוסלים פגזים, היוצאים מן הלוע.

התותחן יודע שהוא מפעיל כלי־קטל. הוא מיטיב לדעת, יותר מכל אדם אחר, כמה כביר כוח־ההרס המסור בידו. הוא עושה את חובתו, כדי להגן על המדינה. הוא אינו חושב שהתותח הוא מין תכשיט נחמד, לשעשע בו את ליבם של מיסטר רוזנקראנץ מברוקלין ומאדאם בי־סון ממארסיי.

אולי חסרה לאותו תותחן תורדעת־תיירות, או פילוסופיה לי־כלית־עצמאית.

■ ■ ■

כאשר ראשי מערכת־הביטחון מתנגדים לעריכת מיבצע, הם פוסלים

הפיכת מיבצע צבאי למוקד יום־העצמאות ה־25 של המדינה, עם כל הפירסום העצום שיתלווה לכך — היא תרומה לתעמולה העויינת.

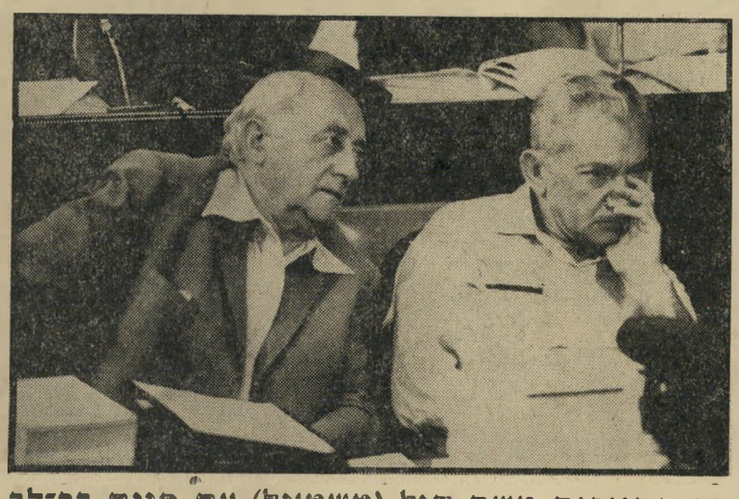
אילו יכלו יאסר עראפאת ואנשי ספטמבר השחור להצביע על המיבצע, הם היו מצביעים בעד.

■ ■ ■

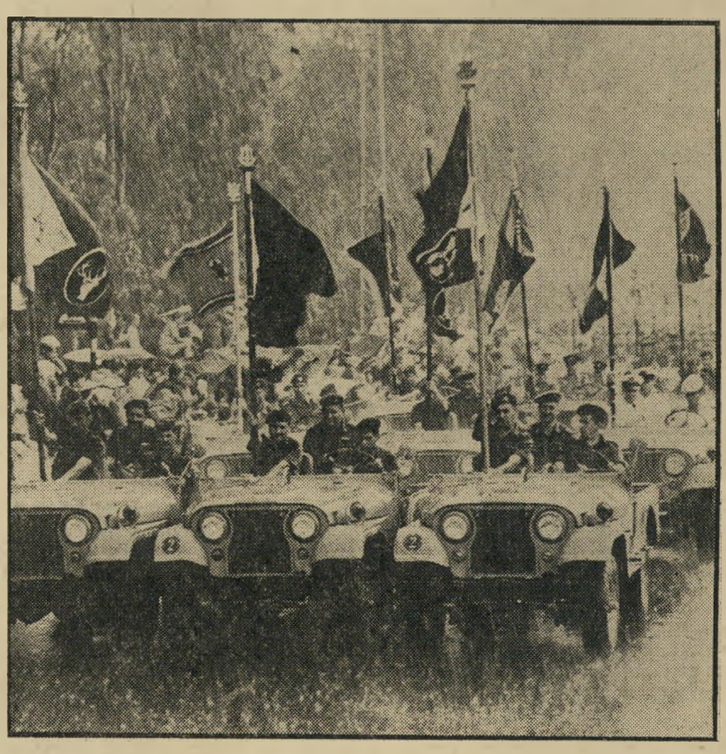
לא אפריז בערכו של נימוק זה.

אני מוטרד יותר מדי ממה שהעולם חושב עלינו. אני מוטרד מאוד ממה שאנחנו חושבים על עצמנו.

וזהו, בסופו של דבר, העיקר — מעבר

שר־התיירות משה קול (משמאל) עם חיים בר־לב

נסי צה"ל במיבצע יום־העצמאות

שר־הביטחון, כמובן, ועימו כל צמרת מערכת הביטחון.

מי לחם בעוז־רוח ובדביקות למען עריכת המיבצע?

שר־התיירות, כמובן.

ומי הכריע?

המלכה, כמובן.

ומי קיבל על הראש?

שר־הסעד המיסכן.

הוא העז לרמוז בטלוויזיה, כי אוליאולי, כדאי היה להשקיע את 20 המיליונים בתשלומי־סעד.

■ ■ ■

אני יודע מה המריץ את שר־הביטחון להתנגד לעריכת המיבצע.

אולי פשוט אין לו חשק לעמוד על בימת־ההצדעה, ולהצטלם בטלוויזיה. בשביל אדם צנוע כמוהו, זה בוודאי עינוי. אולי עלה על דעתו שאפשר להשקיע לא מפני ששמחנו להרוג, אלא מפני שהאמנו שאין ברירה.

איננו יכולים לבתת חרבותינו לאיתים, כפי שניבא הנביא. אבל איננו צריכים לשחק בחרבות, לחפכן למכשירים של בידור.

כשאני רואה להק של מטוסי־קרב בשמיים, אני יודע שהם דרושים. אני רוחש תודה לבחורים שם למעלה, השומרים עלי. אבל איני יכול לשכוח לרגע שאלה הם מכשירים של השמדה, הנושאים בביטנם פצצות לריסוק גופות אדם, נאפאלם הקעול לשרוף נשים וילדים.

איזה מין צעצועים הם אלה, אדוני שר־התיירות?

ראיתי תותחים בפעולה. שמחתי מאוד־מאוד שהם באו לעזרתנו בשעת־צרה. אבל לא הייתי צריך לאמץ את הדימיון כדי לדעת מה קורה במקום שם נוחתים הפגזים הראשונים של נימוק א'. אחרי הפצצות חיל־האוויר בסוריה ובלבנון! אחרי שהמצרים הודיעו בשימחה־לאיד שמטוסי חיל־האוויר הפילו בשעתו חמישה מטוסי־קרב סובייטיים תוך דקה!

כוח־ההרתעה של צה"ל אינו זקוק לשום אישור. הוא עובדת־יסוד במרחב שלנו, הציר שסביבו סובבות רוב ההתרחשויות.

המיבצע של ה־15 במאי 1967 לא מנע מגמאל עבד־אל־נאצר לפתוח באותו יום בשרשרת מעשי־האיוולת שגרמו למילחמה. ואילו המיבצע של ה־7 במאי 1972 אינו דרוש.

אבל יש נימוק נגדי, על אותו מישקל. איני יודע מה אמר שר־החוץ באותו ויכוח בממשלה. כנראה לדיפלומט זהיר, בוודאי שתק. למה להרגיז את המלכה?

אילו דיבר, היה צריך לומר: כל אויבי ישראל מנסים לצייר לנו תדמית של מדינה מיליטריסטית, פאשיסטית, כובשת; מדינה שממשלתה מורכבת מגנרלים.

מראש שני נימוקים שהושמעו בזכותו.

נימוק א': המיבצע יגביר את אחדת הציבור והנוער לצבא.

אוי לנימוק הזה, ואוי למשמיעיו. מי שסבור שצה"ל זקוק לתהלוכות של שמאל־ימין כדי להתחבב על הציבור, מעיד על עצמו שיש לו אמון מועט מאוד בציבור ובצה"ל כאחד.

מעולם לא היה הקשר בין הציבור וצה"ל חזק יותר מכפי שהוא היום. קשר זה אינו מתרופף בימי „רגיעה" — ואיננו זקוקים למיל־חמה או למיבצע כדי לחזקו.

אמנם, בקרב רבים וטובים בדור הצעיר עלו ספיקות מוצדקים לגבי השימוש בצבא־ההגנה כצבא־כיבוש להגשמת מדיניות קולוניאלית. אך אי־אפשר לדרוש ספיקות אלה בזוחלי טאנקים במיבצע. הם מתייחסים למדיניות — לא לצבא עצמו.

נימוק ב': המיבצע יזכיר למדינות ערב את כוח־ההרתעה של צה"ל.

נו, באמת! אחרי הפצצות חיל־האוויר בסוריה ובלבנון! אחרי שהמצרים הודיעו בשימחה־לאיד שמטוסי חיל־האוויר הפילו בשעתו חמישה מטוסי־קרב סובייטים תוך דקה!

כוח־ההרתעה של צה"ל אינו זקוק לשום אישור. הוא עובדת־יסוד במרחב שלנו, הציר שסביבו סובבות רוב ההתרחשויות.

המיבצע של ה־15 במאי 1967 לא מנע מגמאל עבד־אל־נאצר לפתוח באותו יום בשרשרת מעשי־האיוולת שגרמו למילחמה. ואילו המיבצע של ה־7 במאי 1972 אינו דרוש.

אבל יש נימוק נגדי, על אותו מישקל. איני יודע מה אמר שר־החוץ באותו ויכוח בממשלה. כנראה לדיפלומט זהיר, בוודאי שתק. למה להרגיז את המלכה?

אילו דיבר, היה צריך לומר: כל אויבי ישראל מנסים לצייר לנו תדמית של מדינה מיליטריסטית, פאשיסטית, כובשת; מדינה שממשלתה מורכבת מגנרלים.

לנימוקי הכסף וחישובי הכדאיות.

לפני 25 שנה הקמנו מדינה. היא עלתה לנו ביוקר.

מחצית יובל שנים אינה תקופה ארוכה בתולדות עם ומדינה. אבל זהו פרק המהייב סיכום־ביניים.

והנה בא שר־התיירות ונושא את קולו: אללי! מילבד צה"ל אין לנו מה להראות לתיירים! אין לנו מה להציג בפני יהודים טובים וגויים עשירים, וגם לא בפני עיירות־הפיתוח!

בכל שאר השטחים עלובים אנחנו, חדלי־מעש וקטני־קומה. אין מה להראות. רק צה"ל יכול להציל אותנו מן הבושה.

לאמור: צה"ל אינו אחד מסמלי המדינה, אחד מהישגיה הרבים והמגוונים. צה"ל הוא הסמל היחידי, ההישג האחד.

זהו, כבוד השר וכבוד הליברל וכבוד העצמאי, איני יכול להסכים.

■ ■ ■

נותרו לנו שמונה חודשים עד ליום העצמאות ה־25.

אני מציע להפקיע אותו מידי שר־התיירות, מידי כל התיירנים המצטיינים עם ובלי תעודות, ומידי הביורוקראטיה.

אני מציע לכנס את טובי אנשי־הרוח ואנשי־המיקצוע, את המשוגעים שעוד יש בליבם אהבה למדינה כפי שהיא צריכה להיות. ניתן להם זמן של חודשיים־שלושה, ותקציב צנוע, ויד חופשית לדימיון היוצר — ונטיל עליהם לעצב את דמותו של יום, שייזכר לשנים.

יום אשר יעלה לנגד עינינו — ולעיני התיירים כולם — את כל הטוב והיפה אשר במדינה הזאת; את חלומות בוניה, בעיות ממשיכיה, ותיקוות בניה; את שימחת־חייה וחדוות יצירתה.

ניסים גדולים היו פה, וניסים גדולים עוד יהיו — נוסף על הניסים של חילות צה"ל.

ערב יום הכיפורים
היכה צה"ל על חטא -
חטאם של החבלנים -
על חזם של הלבנונים

פלישה עם שחר

טור השריון הישראלי חוצה עם שחר כפר לבנוני דרך כביש המתפתל בין הרי הלבנון. בתמונה התחתונה נראים חיילי הכוח הפושט סורקים כפר לבנוני, כשברקע רכב משוריין.

זקנים ונערים

תושבי הכפר הלבנוני חיבין, דרכו עבר הטור המשוריין של צה"ל, יצאו מפתחי בתיהם בנעריהם ובזקניהם, עקבו בשלווה, אחר חיילי צה"ל, מתוך ידיעה ברורה שלא יאונה להם כל רע.

ה טלוויזיה הישראלית הראתה חיילים ישראלים חובשים כפרית לבנונית שנפצעה מרסיסים בעת פעולת צה"ל האחרונה בלבנון. אחר־כך התעכבה המצלמה על חיילים אחרים שהגישו במשך שעה ארוכה עזרה לילד שנפגע. „זה עושה רושם," אמר אחד הצופים, „שהרביצו לילד זה בכוונה כדי שאפשר יהיה להראות איך מגישים לו עזרה."

פעולה סטרילית

ה טלוויזיה הלבנונית התעכבה אף היא בדיווחיה על הנפגעים האזרחיים. היא הציגה כפריים פצועים בבתי־חולים, מכוניות אזרחיות מעוכות, חנויות פרוצות. לא היה זה מקרה ששתי תחנות הטלוויזיה, אלה של ישראל ולבנון, כמו דיווחי כתבי־החוץ מביירות, התרכזו בעיקר בפגיעות באוכלוסייה האזרחית בלבנון. נראה היה שיש הסכמה כללית על הזכות לפגוע בחבלנים בבסיסיהם ולחדור לצורך זה גם לשטח לבנון. לאיש לא היה איכפת כמה חבלנים נהרגו בדיוק. איש גם לא התייחס ברצינות לפעולות הראווה של הצבא הלבנוני, שבפעם הראשונה הפעיל השבוע את שריוניו ותותחיו כדי לעכב את תנועתם החופשית של שריוני צה"ל בתחום הלבנון.

הבעייה העיקרית בה התרכזו לא רק החיילים הישראליים שהשתתפו בפשיטה, אלא עיני העולם כולו, היתה: האם ניתן לבצע פעולת טיהור מעין זו נגד הפיידאיון תוך פגיעה מינימאלית באוכלוסייה האזרחית?

למרות שהדיווחים הישראלים והלבנונים נחלקו באשר לתוצאות, הרי ניתן היה לקבוע, בעיקר על־פי דיווחי כתבים אובייקטיביים מלבנון, שפשיטת הטיהור בת 36 השעות היתה סטרילית ככל שפעולה כזו יכולה להיעשות.

המילחמה ההומאנית

מ שרצה לראות בפשיטה על לבנון פעולת נקם על טבח מינכן, עשוי היה להתאכזב. מלבד סמיכות הזמנים לא היה קשר רב בין הטבח לפעולת הטיהור. אבל הטרגדיה במינכן יצרה אווירה בינלאומית נוחה, מוכנה יותר להבין את הסיבות המניעות את צה"ל לפעולות מעין זו שנערכה השבוע.

אירגוני החבלה הפלסטיניים פתחו במיתקפה כללית במיסגרת המילחמה, שבעיניהם לפחות היא נראית כמילחמת שיחרור. מילחמה כזו אינה יכולה להיות מילחמה חד־סיטרית. אין זו רק זכותו,

במקלע דרוך יחידת חבלנים על אחד ה־זחל"מים של הכוח הפושט, נעה בעקבות הטנקים וחיל־הרגלים באיזור סלעי בגיזרה המרכזית של חזית לבנון. המקלע שבמרכז הזחל"ם דרוך, ומוכן לירי במקרה הצורך. משמאל נראים חיילים עוקבים אחרי פיצוץ אחד הבתים בכפר לבנוני, אחד מתוך 16 הכפרים שטוהרו על־ידי צה"ל.

לבנון לכפרה

כי אם חובתו של צה"ל להחזיר מיל־חמה וליטול את היוזמה במילחמה זו לידיו.

אם קיים ויכוח סביב נושא זה, הרי הוא נטוש רק על שיטות הפעולה. בווי־כוח זה היו הנימוקים לטובת פעולת קרקע, של כוחות שריון וחי"ר, מכריעים. אם ניתן בכלל להעריך פעולה צבאית כלשהיא בקנה־מידה של הומאניות, הרי אין ספק כי פעולה מהסוג אותה ביצע צה"ל השבוע בלבנון היא הומאנית הרבה יותר מהפצצה אווירית, שתהיה מדוייקת עד כמה שתהיה, כרוכה כמעט תמיד ב־פגיעה באנשים חפים מפשע.

אולם פשיטת צה"ל לא נערכה כדי להשיג יעד הומאני וגם לא יעד צבאי, אלא מטרה פוליטית: לאלץ את ממשלת לבנון לעשות מה שעשתה בשעתו ירדן של המלך חוסיין — למנוע מאירגוני הטירור לפעול משיטחה נגד ישראל. על רקע זה אפשר להבין את טענות מנהיגי החבלנים שהושמעו השבוע, כי פעולת צה"ל נעשתה תוך תיאום מראש עם ממשלת לבנון, כדי לתת בידה תואנה לפעול נגד המחבלים, לפרוק את נישקם ולהרחיקם מהגבול.

מבחינת העיתוי היתה זו השעה הטובה ביותר לפעולה מעין זו. לא רק טבח מינ־כן ריכך מראש את תגובת העולם. שישה השבועות שנותרו עד לבחירות לנשיאות בארצות־הברית הבטיחו לישראל חופש פעולה, חופש מלחצים וגיבוי של וטו אמריקאי באו"ם נגד כל נסיון לגנותה.

הזדמנות כפולה

היה זה רק טבעי שישראל תנצל הזדמ־נות כפולה זו שניתנה לה כדי להנחית מהלומה על אירגוני הטירור במיסגרת ה־מילחמה הכוללת הנטושה נגדם.

דעת־הקהל העולמית שוב לא דנה את ישראל על עצם הפעלת כוח צבאי נגד כנופיות החבלנים. היא דנה פעולות אלה לא לפי תוצאותיהם הצבאיות, אלא לפי מידת הפגיעות באזרחים שנילוו אליהם.

מפקדי צה"ל, שהבינו כי הקרב הוא בין־השאר גם על אהדת העולם ותמי־כתו, הורו לחייליהם להימנע מפגיעות ב־אזרחים בכל מחיר, הם שקבעו את הצ־לחתה של הפעולה. הניצחון שהושג לא היה במראה הטנקים החודרים לכפרים הלבנוניים, אלא במראה הנשים הלבנוניות, המחזיקות את תינוקותיהן בידיהן, ויוצ־אות בביטחון לצפות בשריוני צה"ל ה־חולפים דרך כפריהן, תוך ידיעה שלא יאונה להן כל רע.

דרך הטבק טור משוריין של צה"ל, אחד משלושת הטורים שחדרו ללבנון בשבת האחרונה כדי לטהר אותם מחבלנים, עובר דרך שדות טבק, שהם הגידול העיקרי באזור זה בלבנון. לדברי הלבנונים השתתפה בפעולת הטיהור חטיבה משוריינת של צה"ל, בנוסף לשלושה גדודים של חיל־רגלים.

אנשים

על המשותף בין גולדה מאיר למאיר לנסקי

■ ממינכן חזר השבוע ה־שחקן **שמואל רודנסקי**, כשאותות ההלם מרצח הספור־טאים הישראליים, עדיין חרו־תים בפניו. רודנסקי, שנפגש עם הספורטאים בערב בו נח־טפו, מאחורי הקלעים של ה־צגת כנר על הגג, סיפר: „את־רי האסון שאלו אותי: ‚האם באמת לא היה בליבך צל של הרגשה מוקדמת על האסון ה־עומד להתרחש?' לא, לא היה. אבל ישראלית אחת, גברת **אכני**, השווה עתה במינכן, חשה שדבר עומד להתרחש. יום אחד, ביוני 67', עברה ל־יד מישכן הכנסת וראתה כי הדגל הסתבך על התורן. היא חשה במועקה והעירה לאחד משומרי הכנסת. למחרת פרצה המילחמה. ערב האסון במינכן, עברה בכפר האולימפיאדה. שוב ראתה שדגל ישראל הסתבך ב־רוח. היא אמרה לבעלה, שיש לה הרגשה רעה, וביקשה מ־מנו לשלם לאחד משומרי הכ־פר 20 מרקים כדי שיסדר את הדגל. נו, אתם יודעים מה קרה...״

■ קבוצת עיתונאים ישבה בבית־סוקולוב בתל־אביב, כא־שר הגיעה הידיעה על החלטת בית־המשפט העליון לבטל את הצו־על־תנאי שהוציא **מאיר לנסקי** נגד שר־הפנים, בעניין הענקת אשרת־העולה שלו. ה־גיב אחד העיתונאים: „איך יכול בית־המשפט להחליט ש־אדם בן 70 מהווה סכנה ל־ציבור?״ השיב על־כך במקום **דידי מנוסי**: „**גולדה מאיר** הוכיחה שגם בגיל 75 יכול אדם להיות סכנה לציבור.״

■ בראיון לגלי צה״ל סי־פר השבוע מנכ״ל משרד ראש־הממשלה **שמחה דיניץ**, ל־עיתונאי **חגי אשד**, על המיטבח של גולדה מאיר: „המיטבח של גולדה הוא חדר מאוד נעים ואינטימי ועוסקים בו בשתיית קפה טוב. מי ש־רוצה, יכול לקבל גם תה. על כל פנים, לא חצי קפה וחצי תה. משקה כזה לא שותים ב־מיטבח של גולדה.״

■ בעל כורחו, עורר ח״כ פא״י **יוסף וידיגר** רעמי־צחוק בכנסת, כשדיבר על צי־רוף **יעקוב שימשון שפי־רא** לממשלה. הוא רצה לה־גיד שבימי גלותו ממישרד־המישפטים היה לשפירא „סי־פק״ להרהר על בעיות הדת והמדינה. אולם הלשון הת־חלקה לו, והוא אמר שהיה לשפירא „סיפוק״ כשישב מ־חוץ לממשלה. גולדה מאיר, שפירא עצמו ושאר הנוכחים לא יכלו להתאפק, והצחוק היה כללי.

■ חברת־הכנסת **שושנה ארבלי־אלמוזלינו** גדלה ב־עיר מוסול בעיראק, ודוברת ערבית רהוטה. כשטיילה לאח־רונה באנגליה, מצאה את עצ־מה יושבת באוטובוס לייד אשה מצרית. בין השתיים התפתחה שיחה בערבית, והמצריה אמ־רה: „שהגדולים רק יעזבו או־תנו במנוחה, יהיה שלום בי־ניינו.״ על הרצח במינכן שמעה בשוויץ, והתרשמה עמוקות מ־תגובות האנשים הפשוטים, ש־גילו כולם אהדה לישראל. ב־ייחוד השפיעו עליה דברי ה־חדרנית במלון, שפרצה בבכי.

■ מי נורמלי ומי לא? ב־מיזנון הכנסת התפתח על כך ויכוח. למשל: מי „נורמלי״ בבית־חולים לחולי־רוח — ה־חולים, המהווים את הרוב וה־קובעים את ה„נורמה״, או ה־רופא? פתר את הבעייה שר־הפנים **יוסף בורג** בקביעה פרגמטית: „בבית־משוגעים, נורמלי הוא זה שיש לו המפ־תח.״

■ בתו של נשיא ארצות־הברית לשעבר **לינדון ג'ונ־סון**, **לוסי ניוג'נט**, המבקרת עתה בארץ יחד עם בעלה **פטריק ניוג'נט**, הוזמנה על־ידי מזכיר הנוער העובד והלו־מד, **אפי אגין**, לארוחת־צהריים בחדר־האוכל של קי־בוצו, דגניה ב'. באמצע הא־רוחה קם בן־דודו של אפי, **יגאל צפתי**, וקרא לעברו בעברית: „עכשיו גם עלי יכ־תבו בעיתונים.״ אחר פנה יגאל ללוסי באנגלית, ואמר: „בחור פשוט מדגניה ב' רוצה ללחוץ את ידך.״ אבל כאן נתקל יגאל בבעייה: חמשת שומרי ראשה של לוסי שבאו איתה מארצות־הברית, לא נתנו לו לגשת אליה. כשראתה זאת לוסי, היא קמה ממקומה, עקפה את שומ־רי הראש, נגשה ליגאל ולחצה את ידו לקול מחיאות הכפיים של חברי המשק.

■ פוליטיקאים מתגלים כבר בגיל צעיר. זאת גילה השחקן **זאב ברזינסקי** שסיפר: „בצעירותי התנדבתי לצבא ה־בריטי והייתי בחיל החפרים. עם אלה שנפלו איתי בשבי הגרמנים, היו אז גם **יוסף אלמוגי** ו**יצחק בן־אהרון**. במסיבות שהיינו עושים הם לא גילו כישרון מישחק, אך ניכר בהם שהם דברנים.״

■ ועד עובדי רשות השי־דור מצא עונש מקורי להנהלת הרשות שסירבה להשתתף ב־מתנת שי לעובדים בראש ה־שנה. הוועד מסר על הסירוב לעובדים ושלח למנכ״ל הרשות **שמואל אלמוג** וליו״ר ה־וועד המנהל **וולטר איתן** מח־אה בתוספת זרי פרחים וביר־כת חג־שמח. יום אחרי שקיבל אלמוג את הפרחים, הוא הח־זיר אותם ליו״ר ועד העובדים בכעס רב.

■ רבים מיקיריה של תל־אביב, בילו את ראש־השנה בכפרו של **רפי נלסון** באילת. היו שם בין השאר, העיתונאיות **רות בונדי** ו**תמר מרוז**, איש יחסי הציבור **מיק סטר לובריצקי**, איש הרדיו וה־טלוויזיה **עמוס אטינגר**, צמד הספרים **דויד וליזה**, הכדור־סלן של שנות ה־50 וה־60 **ארז לוסטיג**, מנהל אול־מ־פיק בישראל **זאב קים** וה־פסלים שלנו בחו״ל **אילנה גור** (לוס אנג'לס) ו**מנשקה קדישמן** (לונדון) שהראה ב־גאווה לנוכחים את הצלקת ש־על ביטנו המשתפלת, והצהיר כי הצלקת עומדת להפוך לסמל המיסחרי שלו: „אני עומד לשכור לחצי שנה את אחד ה־בונגלוס של רפי כדי לעבוד שם להכנת תערוכת פיסול. אחד הפסלים הבולטים בתערו־כה ייקרא רעיון הצלקת.״

■ במקום נופש אחר, ב־נהריה, גילו סטודנטים מכל רחבי הארץ, שבילו שבוע ב־מיסגרת נופשאתון, את אכזיב. הם אירגנו טיול למדינה ה־שכנה והנשיא **אלי אביבי** הסביר למבקרים את עקרונות המדינה שלו. הוא סיפר להם כי הוא רשאי להשיא זוגות צעירים „ולא חשוב עם זה גבר עם אשה, גבר עם גבר או אשה עם אשה.״ משששל אביבי אם יש מתנדבים, קפצו הרווקות **מוכה גברי** (25) מניר־עם ו**חנה נדב** (25) מתל־אביב, ובו במקום נערך הטקס. אבי־בי בירך, החתים את זרועותי־הן בחותמת נשואות ומסר לי־דיהן אישור נישואין שאמר: „וזאת לראייה כי חנה נדב נישאה לטובה גברי וזאת עד להודעה חדשה.״ כעדים לטקס שימשו כמצוותו של הנשיא שני סטודנטים ובסופו נתבקש הזוג החדש להתנשק. שתי ה־נופשות נישקו זו את זו במצח וחזרו מאושרות לנהריה.

■ בכנס ותיקי הכתבים של במחנה נח״ל, גילה המלחין **עקיבא נוף**, שהיה כתב ה־עיתון, איך נכתב השיר מים לדויד המלך: „זכורה לי כת־בה, שכדי לבצעה נאלצתי ל־התפלח לנחתת של חיל־הים. גילו אותי והכניסו אותי לתא אטום. ישבתי שם, כלוא, שעות רבות ומרוב שיעמום כתבתי את מה שהתפרסם אחר־כך כ־פיזמון — מים לדויד המלך.״

■ שגריר ארגנטינה בישי־ראל, **חורחה קאסל**, קיבל השבוע מחמאה מקצועית מפי חייט העילית הישראלי **ישראל צוורן**. „אבא שלו או סבא שלו היו בטח חייטים,״ אמר צוורן על השגריר, „הוא מבין בחייטות הרבה יותר מאשר הרבה חייטים בינוניים ויודע סודות וטריקים שרק חייטים מובחרים יודעים אותם.״ קאסל וצוורן נפגשו בדרך מוזרה. קא־סל, שהיה שגריר ארגנטינה בברית־המועצות, עבר בדרכו לארץ בג'נבה. כאשר שמע ה־שגריר הארגנטיני בג'נבה כי קאסל עומד לנסוע לישראל אמר לו: „איזה מזל יש לך — אתה תוכל לפגוש את החייט הטוב ביותר בעולם.״ מסתבר כי השגריר הארגנטיני בשוויץ היה מסוכסך עם אחד מעשירי ארגנטינה, יהודי המבקר בישי־ראל והנמנה על לקוחותיו של צוורן. כאשר נערכה סולחה ביניהם, הסכים השגריר לסלוח ליהודי רק בתנאי שיתן לו את כתובתו של החייט התופר את חליפותיו. הוא קיבל את כתוב־תו של צוורן, אך כיוון שלא הגיע לישראל, מסר את כתוב־תו לקאסל. קאסל לא ביזבז את הטיפ שניתן לו. מיד בהגיעו לארץ, הזמין קאסל, המפורסם בכל הסגל הדיפלומטי בישראל כשגריר האלגנטי ביותר, 15 חליפות.

■ בתחילת השבוע קיבל **ישראל גבירצמן**, מנכ״ל מיפעל השימורים פרי טעם בחדרה המייצר את חרד ה־פופאי בישראל, עשרות טל־פונים מילדים אוהדי פופאי, שניחמו אותו על מותו של **מקס פלייישר**, הקאריקאטו־ריסט שייצר את דמותו של פופאי בארצות־הברית. גבירצ־מן מיהר לפרסם מודעות־אבל על מותו של פלייישר בעיתונים היומיים. אחד העיתונים סירב לפרסם את המודעה בטענה שזו פירסומת על חשבון מת. רק אחרי שגבירצמן איים להפסיק את המודעות שלו, הסכים ה־עיתון לפרסם את מודעת האבל.

פסוקי השבוע

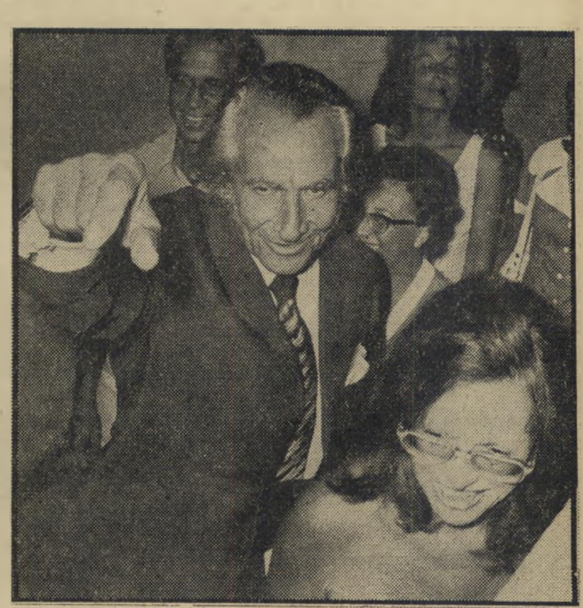
● **סגן־מזכיר מיפלגת העבודה, ח״כ אריה („לו־בה״) אליאב**, על הסערה שהתחוללה במיפלגתו סביב סיפרו ארץ הצבי: „אם אמנם תבע סורקיס לסגור את הסני־פים בפני, הרי זו תופעה מד־הימה ואנטי־דמוקראטית, ש־תהפוך את המיפלגה מהר מאוד למיפלגה של 1984.״

● **הנ״ל עליו הנ״ל**, במש־פט שהוכיח: „אני מאמין ש־ח״כ מרדכי סורקיס לא קרא את ספרי ארץ הצבי ואני משוכ־נע שהוא לא מסוגל לקרוא ברצינות 480 עמודים.״

שמעון פרס

(מימין) השתתף השבוע בפגישה שערכו נערי המצוקה של שנות ה־40 בגן הווילה של גיזבר „מקורות״, צבי הרשקוביץ באפקה. היו אלה חברי „קבוצת עלומים״, שהתחנכה במוסד „בן־שמן״. הפגישה החגיגית נערכה כדי להקים קרן לטיפול בנערי המצוקה של היום, על־שם מחנכם מאותם ימים חיים בר־נחום ז״ל, שבראשה יעמוד שמעון פרס. באותה מסיבה נכחה גם דבורה עומד (משמאל) שכתבה ספר ילדים על אותה „קבוצת עלומים״, „מעבר לכביש״, והסופר יגאל מוסינזון (במרכז) שהוא את אביה של דבורה, משה מוסינזון, שהיה מייסדי עיתון „במעלה״. על יגאל סיפרו באותו ערב, כי הוא היה חבר המוסד ב„בן־שמן״, ניסה כל הזמן להתקבל לחבורה, אך החברים דחו אותו.

פוקה הירש

התאושש מפשיטת מס־הכנסה על עס־קיו, נראה השבוע לראשונה מאז הח־למתו, מבלה באירוע חברתי. לידו: בעלת הפאב, פרדריקה סגל.

סקופ

היועץ המשפטי לממשלה יתבקש לקבוע:

האם מותר לשגריר לעשות חאלטורה?

א תה רוצה ששגריר ישראל בוושינגטון, יצחק רבין, יבוא לביתך וישמיע שם בפני ידידיך הרצאה על מלחמה ושלום במזרח־התיכון? את רוצה שרבין יבוא אל חוג הנשים שומרות־מישקל, שאת חברה בו, וידבר על מה שירצה, כדי שחברותייך יידעו שאת יכולה להביא את רבין אליהן?

אתה רוצה ששגריר ישראל בארצות־הברית יופיע באסיפה, אליה זימנת בעלי־אמצעים, כדי שתוכל לגייס כספים למטרת צדקה כלשהי?

ובכן, אליבא דמתנגדיו הישראלים של יצחק רבין בארה"ב, אין דבר פשוט יותר מזה. כל מה שאדם צריך לעשות כדי להשיג את רבין, לאחת המטרות הנ"ל, או לכל מטרה אחרת שירצה, היא להרים שהעסק כבר נעשה. שבועיים לפני ההופעה המתוכננת, מבטיח הארי וולקר, נשיא החברה, יישלח לך חשבון, ובו מחיר ההרצאה של רבין. העתק של חשבון זה יישלח גם לרבין עצמו, כתזכורת סופית להרצאה שנקבעה לו.

יש רק מיבלה אחת, כמובן, לגבי הסדר זה, טוענים יריביו של רבין. בשלב זה הוא אינו חל עדיין על תחומי ישראל. אזרחי ישראל אינם יכולים עדיין להרשות לעצמם את ההנאה של שכירת שגריר ישראל, תמורת תשלום, לנאום או הרצאה.

...ments, conventions, annual meetings and ar...
...nction you might have in mind.

Peace of mind! When you engage a speaker through us, we immediately phone him personally to clear the date, which is then entered immediately on the speaker's schedule. We then send a confirming letter with all the details and, when your contract is signed by you and returned to us, *one copy of your signed contract is sent to the speaker who acknowledges receipt of the contract.* Two weeks before the scheduled appearance, a letter is sent to you with the invoice and a copy is sent to the speaker, as a final reminder. We also encourage you to be in direct contact with the speaker, either by letter or phone, concerning all details pertinent to his engagement with you.

מדינה, אפילו הם עובדים בכירים ברמה של שגריר?

העובדות: חברת הארי וולקר היא חברת־אמרגנות, שנוסדה בניו־יורק ב־1946, הפכה לאמרגנית הגדולה והמפורסמת ביותר בארצות־הברית בתחום המיוחד בו היא עוסקת. חברה זו אינה אמרגנית של מופעי בידור וקירקסים, אלא של נואמים ומרצים למיניהם.

בפינקסי החברה, שמישרדיה נמצאים בבניין אמפייר סטייט בשדרה החמישית בניו־יורק, רשומים, לפי הפירסומים הרשמיים והקטלוגים שלה, כ־200 מטובי המרצים והנואמים של ארצות־הברית.

כל אירגון, כל מוסד, כל אדם פרטי, יכול להתקשר אל מישרדי החברה, ותמורת תשלום שכר, הנקבע לפי מעמדו של המרצה, אורך ההרצאה, מקום ההופעה ומועדה, הוא יכול להזמין כל מרצה העולה בדעתו, כדי שירצה בפניו, או בפני כל קהל שהוא.

בקטלוג של החברה מופיעים כמועמדים להזמנה כמה מגדולי המרצים של ארצות־הברית, כמו מלווין בלי, הנחשב למבריק שבפרקליטים האמריקאיים; ארתור שלזינגר, מי שהיה עוזרו המיוחד של הנשיא קנדי, אחד הפרשנים המפורסמים ביותר באמריקה המשמש כיום כפרופסור בניו־יורק; או ארתור גולדברג, לשעבר שופט עליון ונציג ארצות־הברית באו"ם.

שגריר לכל מטרה

ר שימה היא נכבדה ביותר, וכוללת אנשי־ציבור, אישי־מדע, אנשי־רוח, סינאטורים וחברי־קונגרס בארה"ב. אפשר למצוא ביניהם חברי־קונגרס וסינאטורים כמו בלה אבצוג, ויליאם פולברייט, צ'ארלס גודל, הנרי ג'קסון, פול מקלוסקי, או אדמונד מאסקי. אפילו המועמד לנשיאות ארצות־הברית, ג'ורג' מק־גאברן, נכלל בקטלוג של הארי וולקר, עד להצגת מועמדותו כנשיא. שכן, ניתן להאמין, אם ייבחר כנשיא ארצות־הברית, יפסיק להופיע בהרצאות־לפי־הזמנה תמורת תשלום.

בין המרצים האחרים שחברת הארי וולקר מוכנה להעמידם לרשות לקוחותיה, נמצאים גם דמויות כמו צ'יף דן ג'ורג', האינדיאני הזקן, שהופיע לצידו של דאסטין הופמן

AMBASSADOR
YITZHAK RABIN
Israel's Ambassador to the U.S., a key figure in the Middle East headlines, former Chief of General Staff of the Israel Defense Forces. A brilliant strategist dedicated to peace.

תנאי החוזה

קטע זה, הלקוח מתוך הקטלוג של חברת הארי וולקר הובא לעיונו של היועץ המישפטי. על־פי קטע זה ברור שהיחסים בין חברת הארי וולקר ללקוחותיה הם יחסים מסחריים וכי המרצים המוזמנים אצל החברה מקבלים שכר על־פי חודים חתומים מראש עם הלקוחות.

שגריר להשכיר

כך מופיע יצחק רבין בקטלוג של חברת הארי וולקר, כמרצה להשכרה בנושאי „יחסי חוץ". הקטלוג המסחרי מגדיר אותו: „שגריר יצחק רבין, שגריר ישראל לארצות־הברית. דמות מפתח בכותרות המזרח התיכון, לשעבר ראש המטה הכללי של צבא ההגנה לישראל. אייסטרג מבריק המסור לשלום." לפי הקטלוג „מופיע רבין בוועידות, סימפוזיונים" וכו'.

את הטלפון לחברת הארי וולקר, ולקבוע מועד מתאים להופעתו של רבין.

את כל השאר הם יעשו כבר בעצמם. הם ידאגו שמועד ההרצאה יירשם בלוח־הזמנים שלו, הם ישלחו לך חוזה, הם ישלחו לרבין העתק חתום על־ידך, כדי שיידע בסרט איש גדול קטן; הסאטיריקאי המפורסם מורט סאל, ההומוריסט סם לבינסון, הנחשב כאחד האנשים המצחיקים ביותר באמריקה.

בין כ־200 השמות המפורסמים ניתן למצוא את שמותיהם של שני ישראלים, שכל אזרח אמריקאי יכול לשכור אותם להרצות בפניו. האחד הוא אלוף (מיל.) חיים הרצוג, המוצג בעלון הפירסומת של חברת הארי וולקר כ„הפרשן הפוליטי של המיזרח־התיכון, פרשן טלויזיה מפורסם בבי.בי.סי., בסי.בי.סי. ובסי.בי.אס. השני הוא השגריר יצחק רבין, המוגדר בקטלוג הפירסומת בנוסח הבא:

„שגריר ישראל לארצות־הברית: דמות מפתח בכותרות על המיזרח התיכון; לשעבר הרמטכ"ל של צה"ל. אייסטרג מבריק המסור לעניין השלום."

עד כאן העובדות.

אין ספק: יצחק רבין נמצא בחברה טובה מאוד, שאינה מביישת את שם ישראל, וגם לא את מעמדו כשגריר. אין פגישות שנתיות, או כל מטרה אחרת העולה בדעתך," כלשון הפירסום המציג אפשרות קוסמת זו.

כללי התקש"יר

ל א, אין זו בדיחה. במיסגרת מאמציהם של יריביו של רבין להוכיח כי לא מילא כראוי את תפקידו כשגריר, הם שלפו עובדה מדהימה זו כתובה, שחור על גבי לבן, ובעוד כמה צבעים. משמעותיה והשלכותיה נשלחו מארצות־הברית לממשלת ישראל כדי שייבדקו על־ידי היועץ המישפטי לממשלה.

השאלה הנחקרת עתה אינה: האם עשה יצחק רבין, בתקופת כהונתו כשגריר בארצות־הברית, חאלטורות פרטיות? אלא: האם היה רבין רשאי לעשות האלטורות אלה, והאם אין בכך עבירה על כללי התקש"יר, המכתיבים את רפוסי ההתנהגות של עובדי ה־

לעומת זאת, כל אזרח אמריקאי, אפילו הוא יוצא אחת מארצות־ערב, יכול לעשות זאת. תמורת כמה מאות דולארים שישולמו, בהתאם לתעריף מיוחד, לחברת הארי וולקר, הוא יוכל להזמין את רבין לנאום או להרצות בפני „ועידות, סימפוזיונים,

(המשך בעמוד 24)

במדינה

העם

שימחה

שלא במקומה

פעולת הטיהור שערך צה"ל בבסיסי הפידאיון בכפרי דרום לבנון ערב יום־הכיפורים, לא עוררה מחלוקות או ויכוחים, בדומה לפעולות תגמול אחרות בעבר.

העם כולו היה מאוחד בדיעה שאין מנוס מפעולה כזאת במסגרת העימות עם ארגוני החבלה הפלסטיניים. גם שוללי מדיניות הכוח יכלו להסכים שפעולה מעין זו היא במסגרת הצעדים שמדינה חייבת לנקוט בהם כדי להגן על אזרחיה, ויהיו צעדים אלה טראגיים ככל שיהיו.

אולם תרועות הצהלה והשמחה בהם ליוו אמצעי התיקשורת בישראל מבצע זה, לא הלמו לא את המיבצע ולא את תחושתו של העם. היה משהו צורם בהבעות השמחה בהם נספרו חללי האוייב, והיה טעם רע בהקרנת צילומי הפיטיטה בלבנון בטלוויזיה, כשהם מלווים במנגינות לכת, נוסח תחנות השידור של ארצות־ערב.

חלפו הימים בהם יצאו תושבי ישראל מגידרם בכל פעם שפעולת צה"ל הצליחה ועלתה יפה. איש בישראל לא היה מעלה בדעתו, כשנודע על תחילת המיבצע, שפעולה מסוג זה יכולה להיכשל. ההתלהבות של אמצעי התיקשורת בהקשר לכך היתה מופרזת ומגוחמת.

ערב יום־הכיפורים היה צורך לחזור ולשנן בישראל את הפסוק התנ"כי האומר: „בנפול אויביך אל תשמח...“

יחסי־חוץ

לא יודעים

מה לרצות

מיד אחרי שנודע דבר הטבח במינכן, חיפש נשיא ארצות־הברית, ריצ'ארד ניכסון, את שגריר ישראל בוושינגטון, יצחק רבין, כדי למסור באמצעותו הודעה אישית לממשלת־ישראל.

רבין שהה אותו זמן בחוף המערבי, אבל אנשי הבית הלבן הצליחו לאתרו. בשיחה שנמשכה חמש־עשרה דקות הביע ניכסון בפניו את הזדעזעותו, ביקש ממנו להעביר בשמו לממשלת־ישראל את רגשי השתתפותו באבל האומה הישראלית.

זמן קצר אחר שיחה זו קיבל רבין קריאה טלפונית נוספת. הפעם היה על הקו הנרי קיסינג'ר, יועצו של ניכסון. קיסינג'ר לא הסתפק בהודעת השתתפות בצער. הוא הכין את רבין לקראת טלפון נוסף שיקבל, משר־החוץ האמריקאי וילי־אם רוג'רס. „רוג'רס יעלה באוזניך את תוכניתו להעלאת נושא המלחמה בטרור באו"ם,“ אמר קיסינג'ר, „אל תתנו לו סיבה לבטל את התוכנית.“

הרמז היה ברור. רוג'רס עצמו לא שש לרעיון שהמשלחת האמריקאית תעלה את נושא הטירור בדיוני האו"ם. הוא ניסה להיאחז בהתנגדות ישראלית כדי לבטל את התוכנית שנכפתה עליו מגבוה.

תשובה מתחמקת. רבין ביקש מיד הוראות מישראל, כיצד לפעול. התשובה שקיבל היתה מתחמקת. נאמר בה שישראל אינה מעוניינת בוויכוח באו"ם על נושא הטירור. כאשר התקשר רוג'רס עם רבין הוא יכול היה להבין מדברי השגריר שממשלת־ישראל אינה נלהבת מתוכניתו. זו היתה בדיוק התשובה שציפה לשמוע.

אבל הסיפור לא נגמר בכך. כעבור מספר ימים שוב דיבר קיסינג'ר עם רבין. הוא ביקש שממשלת ישראל תעלה רעיונות לקראת הדיון המתוכנן באו"ם על פעולה בינלאומית נגד הטירור. „זה בדיוק הזמן המתאים לפעול,“ אמר יועצו של הנשיא. „מוטב שידובר על ישראל במסגרת ויכוח זה מאשר במסגרת היזומות של מדינות ערב.“

„אינך צריך לשכנע אותי,“ אמר רבין, „אלא את ממשלתי.“

שוב שלח רבין מברק לארץ, ביקש הוראות והנחיות. אבל ממשלת־ישראל פשוט לא ידעה מה היא רוצה. היא לא קפצה על היוזמה האמריקאית, הניחה לה להתמסמס מבלי לנצלה.

התשובה ההססנית למברקו של רבין הגיעה באיחור רב. בינתיים יכול היה רוג'רס לדווח לניכסון כי ממשלת־ישראל אינה מעוניינת בדיון באו"ם על הטירור והפעולה נגדו.

כך עזרה ממשלת ישראל לוויליאם רוג'רס להכשיל את הרעיון לניצול במת האו"ם לוויכוח על נושא נוח לעניין הישראלי.

מנגנון

הקרב

על הירושה

בעוד חודשיים אמור היה יצחק רבין לפנות את מישרת שגריר ישראל בארה"ב. היה זה אופייני לגבי ממשלת־ישראל, שהשאלות שניצבו בפני שריה לא היו: מי ראוי לרשת את מקומו? מי ייטיב לייצג את האינטרסים של ישראל בבירת ארצות־הברית? או מי יביא תועלת מירבית למדינה בתפקיד זה?

תחת זאת עסקו שרי ממשלת־ישראל בוויכוח: למי מגיע הכבוד הזה?

השרים דמו לפיאודלים, המנסים להבטיח את אחוזת וושינגטון לוואסאלים של־הם. הקרב על מישרת השגריר בוושינגטון הפך לקרב של עמדות כוח.

לכסיל את היועץ: לאבא אבן, שמח על ההזדמנות שניתנה לו למנות סוף־סוף שגריר שיהיה כפוף למרותו ושידווח לו ישירות, היו שלושה מועמדים: יוסף תקוע, מרדכי גזית וחיים הרצוג. מועמד ספיר היה: צבי דינשטיין.

דיניץ מאחורי גולדה

מי דוחף את מי?

גולדה מאיר הבטיחה בזמנו את התפקיד לאיש סודה, מנכ"ל משרד ראש־הממשלה שמחה דיניץ. עד השבוע האחרון אמנם לא דרשה גולדה את מינויו, אבל דיניץ התהלך כאילו המישרה כבר מונחת בכיסו. הוא דאג לפרסם באמצעות העתונים להם הוא מדליף ידיעות בקביעות, כי אפילו שר־הבטחון משה דיין תומך במינויו.

השבוע הכין דיין הפתעה קטנה לדיניץ. הוא העלה ואסאל משלו כמועמד לאחוזת וושינגטונית: אהוד אבריאל, איש רפ"י לשעבר, שגריר ישראל לשעבר ברומא, שהחלים לא מכבר משטף־דם במוח. הכנסתו של אבריאל למירוץ, הורידה בבת־אחת את סיכוייו של דיניץ, השנוא על רוב השרים.

אם יש בין השרים, מלבד גולדה, כאלה התומכים במינויו של דיניץ לשגריר, הרי זה רק בגלל העובדה שמינויו כשגריר עשוי להרחיקו מגולדה, למנוע ממנה את עצותיו הרעות ולפתוח פתח לאישים אחרים להתקרב אליה. זו הסיבה המניעה, למשל, את ישראל גלילי לתמוך במועמדותו של דיניץ. גלילי, העוסק בעיקר בגזירת קטעי עתונות עבור גולדה, מאמין

(המשך בעמוד 26)

הציבור כולו חבע חקירה של מחדלי הביטחון הישראלי במינכן – וגולדה מאיר מינתה השבוע

ועדת אליבי

חקור! לחקור! — כשאך חלף הכאב הצורב הראשון לטבח במינכן, והזעם הראשון על המבצעים, צפה תביעה זו בלב מאות אלפי אזרחים בישראל.

איך יכול להיות שמחדל נורא כזה, כפי שהיה לגבי הבטחת חיי המישלחת האולימפית, לא ייבדק עד תום? איך יכול להיות שאיש לא יישא באחריות ולא יוסקו לגביו מסקנות קיצוניות?

הדרישה לוועדת־חקירה — פרלמנטרית או ציבורית — הפכה תוך ימים כימעט לנחלת הכלל. אפילו גולדה מאיר הדליפה שהיא בעד חקירה ממלכתית, אלא ששאר השרים התנגדו לכך.

מדוע התנגדו? אפשר לנחש זאת: מפני שכמה וכמה שרים נושאים לפחות חלקית באחריות, ואיש מהם אינו מוכן להתגרות בגופים אדירי־הכוח שיש להם חלק במחדל. ובראשם, כנראה, שרות־הביטחון־הכללי, שיודעי־דבר קוראים לו שב"כ, בעוד שכותבי־הרומנים קוראים לו שין־בית.

הממשלה דחתה את התביעה להקמת ועדת־חקירה. היא מצאה לעצמה אליבי, בהסמיכה את גולדה „לאסוף את המידע."

החלטה זו כשלעצמה מוזרה במיקצת. כי לפי חלוקת־הסמכויות בממשלה, שרות־הביטחון שייכים לתחום אחריות ראש־הממשלה. כלומר: „איסוף המידע" הוטל על השר (במיקרה זה השר שהוא ראש־הממשלה) שהוא עצמו צריך היה להיות הנחקר הראשי. גולדה תחקור את גולדה.

ליתר דיוק: שרותי־הביטחון יחקרו את שרותי־הביטחון.

השבוע הסיקה גולדה מסקנה שהתאימה למצב המגוחך, ובחרה בוועדה לבירור הענין. ועדה שהרכבה הוא סקנדל. אפשר היה להשלים עם ועדה כזאת, בלי מעמד של ועדת־חקירה, אילו הועמדה בראשה אישיות ציבורית הידועה כבלתי־תלוייה באופייה ובמעמדה, בעלת הכושר ואומץ־הלב הדרושים כדי להתגרות בגדולי־המדינה, לדרוש דין־וחשבון משרותי־הביטחון, ולחקור את ראשיו חקירת שתי־וערב. למשל: חיים לסקוב או יגאל ידין.

בן־הערובה בחיים

זוהי התמונה האחרונה של בני־הערובה בעודם בחיים. המסוק עומד להמריא בכפר האולימפי בדרכו לשדה־התעופה. מלפנים יושב בן־ערובה כבול, מאחוריו — מחבל המכוון את נשקו.

תחת זאת העמידה גולדה בראש הוועדה את פינחס קופל, ששוחרר רק לאחרונה מתפקידו כמפכ"ל המישטרה. קופל הוא אדם חייכני וסימפאטי, שגילה כישרון רב בהחלקת גלים סוערים ושמירת יחסים טובים עם כל חלקי הציבור. לעומת זאת לא גילה את היד החזקה הדרושה אפילו במישטרה — ועל כן נכשל.

קשה לדרוש מאישיות כזאת, דווקא, להכריז מילחמה על ראשי שרות־הביטחון, לחשוף ללא־רחמנות את מחדליהם הרי־האסון, ולהעמידם במצב שידרוש את התפטרותם של כמה מהם.

ולא כל שכן: מצב שיחייב את כיטוריהם של שרים.

בצידו של קופל הועמדו שני פונקציונרים ותיקים של השילטון, אז שר־התפנוקים של כמה שרים, חברי הקבוצה המצומצמת בעילית הכלכלית הממלכתית.

לכל ועדה ציבורית מגיעה מידת־מה של אשראי. אולם מי שהרכיב ועדה זו החשיד את עצמו מראש שאינו רוצה בחקירה נמרצת וחסרת־חמלה, אלא בוועדת־אליבי, כדי לצאת מן העניין בשלום ולהרגיע את הציבור מהיר־השיכחה.

בן־הערובה מת

אותו מסוק לאור הבוקר, בשדה־התעופה פירסטנפלדברוק. בן־הערובה הישראלי יושב מת במקומו, כשידיו כבולות. ראשו שמוט שמאלה. מתחת לחרטום המסוק שוכב מחבל מת. עירום למחצה (מיספר 1). מאחורי המסוק הראשון נראה שני, שגם לרגליו מוטל מחבל מת (מיספר 2). על המסוקים הכתובת „בונדס־גרנץ־שוץ" — מישמר־הגבול הפדרלי (הגרמני). עד כמה שניתן לזהות את ההרוג, זהו שופט־ההתאבקות יוסף גוטפרוינד.

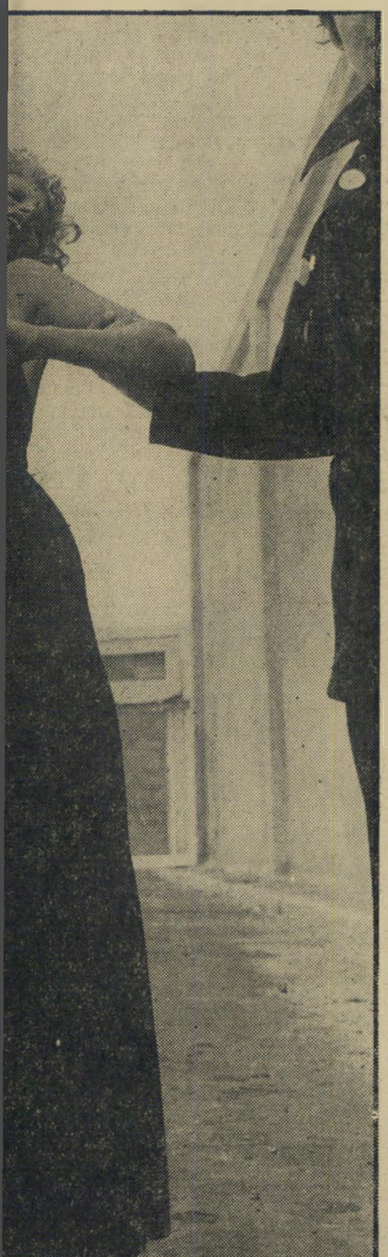
הסרט „הסנדק" ה

לישראל גם או

כל א
מא

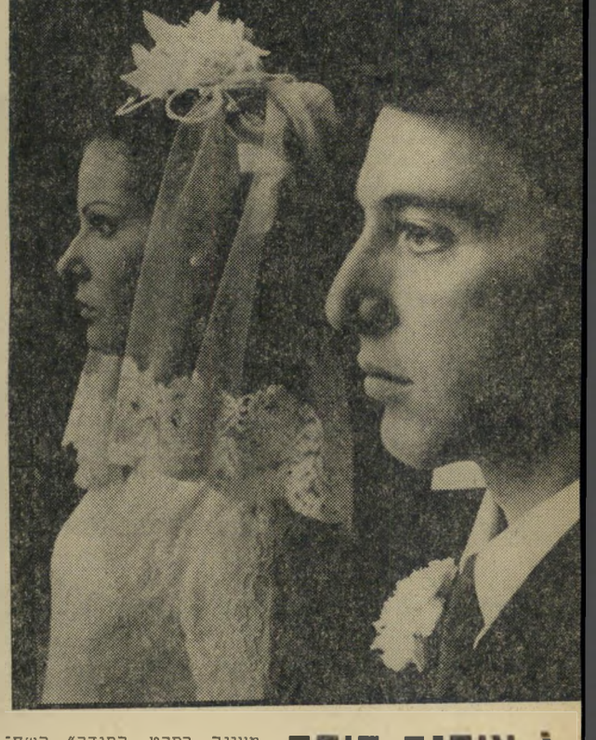
פורסייט דליה פן־לרנר, אשתו של אחד מבעלי „מארקס־אנד־ספנסר", ששיחקה את אשתו הצרפתיה של סומס פורסייט, והצייר ראובן רובין, בהצגת בכורה של „הסנדק".

אלימות ב„פאב" תצוגת האופנה שנערכה בבוקר הצגת הבכורה של „הסנדק", עמדה כולה בסימן הסרט. בסצינת אלימות זו, **בפאב** „בר־דה־גה" התל־אביבי, מציגה הדוגמנית פנינה רוזנבלום חליפת סאטין לבנה וברט מקטיפה. בתמונה משמאל: אשת־החברה אורה בהרב, מזכירתו של המיליונר מרדכי מאיר, ומאחוריה איש־הפרחים ירח כץ, בחולצת טריקו פושטקית.

אופנת חופה מציגה, בסרט „הסנדק", השחקנית סימונטה סטאפני, בסצינת נישואיה למייקל (אל פאסינו), בנו של דון קורליאונה. בתמונה משמאל: מארק מושביץ ואשתו זמר בר־לב ב„הסנדק".

מאפיה בתל־אביב

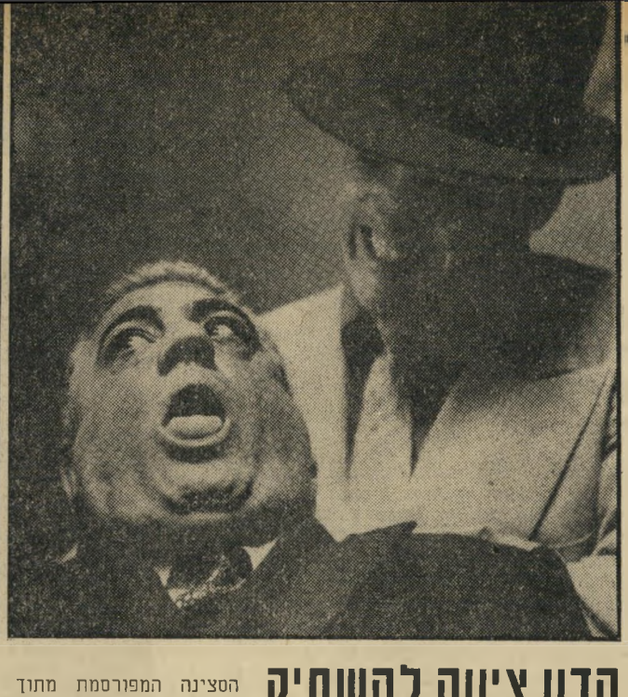
לפי מיטב אופנת „הסנדק". התצוגה נערכה
התל־אביבי, שהביא דגמים אלה ישר מלונדון.
רת „הסנדק", לבושות רובן באופנה זו. בו

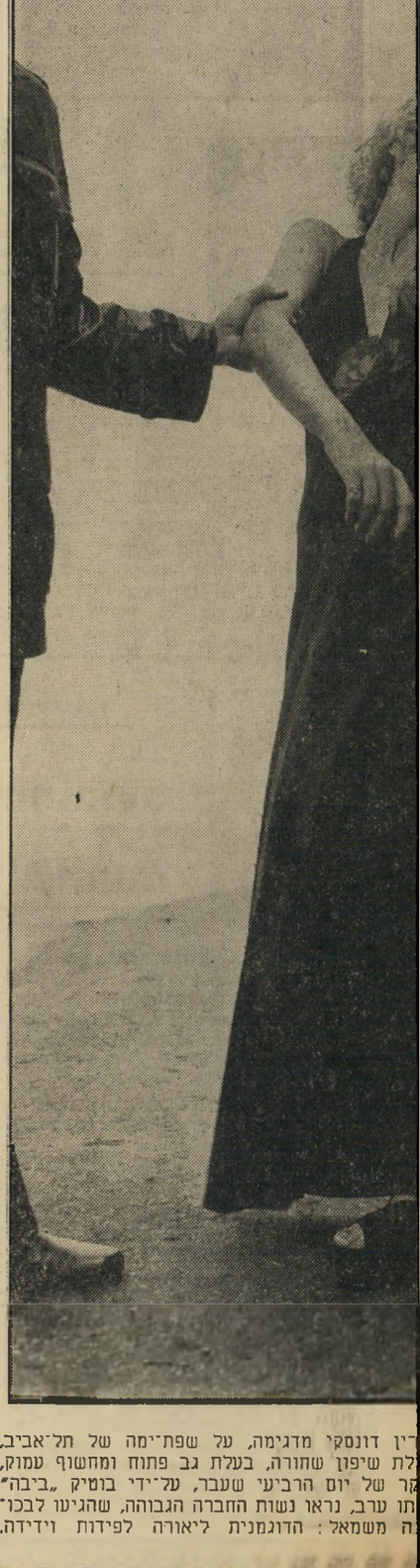
יא עימו

אופנת הגנגסטרים

שה
פיר

הדון ציווה להשתיק

הסצינה המפורסמת מתוך „הסנדק", בה נרצח לוצה בראזי, (לני מונטנה), תליינו הוותיק של הדון, לאחר שניסה לבגוד באדונו. בעקבות „הסנדק", תתחלנה בתולות ישראל להופיע ברבים בחצאיות מקסי מתנפנפות, חולצות בעלות שרוולים נפוחים ושאר אביזרים.

הדון השקט

חיים בר־לב ואשתו תמר, שהופיעה במקסי ירוקה, מגיעים, באיחור של חצי שעה, לבכורה, שהתקיימה בחסותו של השר. לעומת השר, שהופיע בפשטות, התייצבו רבים מהדונים של החברה הישראלית למאורע החגיגי בפאר.

הצגת הבכורה של „הסנדק", ביום הרביעי שעבר, הוקדשה למועדון „וריאטי", שבעזרת כרטיסים של מאה ל"י לזוג ומעלה, אסף תרומות של 70 אלף ל"י, באותו ערב. כל המיומי של ישראל ניצלו את האירוע כדי להפגין את אופנת הגנגסטרים החדשה, שהתפשטה, תרתי־משמע, בעולם, ועתה בישראל, בעיקבות הסרט.

הבנים

עודד גורודצקי, מנהל „אמפא", ואשתו, שולה התעשייה בארץ, בבכורת „הסנדק".

אל הקיר

חולצת שיפון וחצאית משובצת באלכסון מדגימה קארין דונסקי, בתצוגת האופנה המאפיונית. בערב הבכורה של הסרט, נראתה אופנה זו בקהל הצמרת, שכלל שמות כמרדכי בן־ארי, מנהל „אל־על", אלוף רחבעם זאבי, („גנדי"), גיגי פרס ואשתו, עורך „ידיעות אחרונות" נוח מוזס ויהושע רבינוביץ.

רין דונסקי מדגימה, על שפת־ימה של תל־אביב, לת שיפון שחורה, בעלת גב פתוח ומחשוף עמוק, קר של יום הרביעי שעבר, על־ידי בוטיק „ביבה" תו ערב, נראו נשות החברה הגבוהה, שהגיעו לבכו־ ה משמאל: הדוגמנית ליאורה לפידות וידידה.

דר **מעשה האווילי** ביותר שיכול שילטון לעשות כדי להיפטר מתנועה טרדנית, הוא להרוג באגשיה. חברי התנועות השונות יודעים עובדה זו היטב.

מי היה יאן פאלאך בטרם הצית את עצמו? ערך סטודנט צ'כוסלובאקי, עוד מפגין אלמוני. יאן פאלאך המת הפך למדורה שהציתה עולם. הפך לזעקה ולסמל, לרעיון אליו עולים מאמינים לרגל. יאן פאלאכים הם הכרח לתנועה מהפכנית. כאשר אין הם קיימים, חובה על מנהיגי התנועה למציא אותם.

לפני ימים מיספר הוצג בטלוויזיה סרט בסידרה: הפרקליטים. בסרט עוסק עורך־דין צעיר, במרץ רב, בנסיונות להעלות את מרשו על הכיסא־החשמלי.

למה יעשה סניגור דבר כזה ללקוחו?

מפני שהתנועה אליה שייך עורך־הדין, ואשר אליה מקורב הצעיר הנשפט, זקוקה לקודש־מעונה. מנהיגיו יודעים כי קומץ נלהב של צעירים מבולבלים זקוק לעמוד־אש שלאורו ילכו. לתאוות נקם שתניע אותם, לאיש אחד מת, שיאחד את כולם בזעם משותף.

מת אחד שווה לתנועה יותר מעשרות חברים חיים.

האם כדאי?

האם משתלם?

מבין **מיכלול הטענות** בעד ונגד עונש־המוות, מיזדקרת העובדה הנסיונית כי עונש המוות אינו מרתיע.

ההמחאה המוזייפת הראשונה של בנק אנגליה, נמצאה לאחר שהזיוף הוכרז בבריטניה כעבירה עליה נגזר עונש־מוות. כייסים נהנו מרווחים כפולים כאשר פשטו על הקהל שצפה, בריכוז מלא, בהוצאה להורג של כייסים.

מחקר שנעשה באנגליה של סוף המאה גילה כי מבין 167 נידונים למוות, צפו כבר 161 ביותר מהוצאה אחת להורג. ובכל זאת לא הרתיעם הדבר.

כשהרוצח הינו מטורף אין מה שירתיעו. וכשהוא שודד מזויין קר־רוח, גדול ביטחונו ש„לי זה לא יקרה".

ההמתה בדין נגועה בפגם יסודי: היא יוצאת נגד הפרטים — הרוצחים, ולא נגד השיטה — הרצח.

ובכל זאת קשה לטעון כי אין מקום לעונש־המוות, בשל הרעיון כי: „אין אדם רשאי ליטול את מה שהבורא העניק". בכך מביאים מין בשאינו מינו. רצח בדם קר, ברצח מתוך רחמים, הריגה פרשעת, בהפלה־מלאכותית.

אין צורך להיכנס לבעייה הסבוכה של הפלה ורצח מתוך רחמים, כדי להאמין כי זכותו של אותו רופא או מיילד ליטול נפש, גדולה לאין ערוך מזכותו של תליין להוציא נישמת גידון בשם החוק.

החברה עצמה קבעה את נכונות הדבר במישפטיה נגד רוצחי־רחמים, או במתירנות הסמוייה והגלוייה, שבה היא מתייחסת להפלות־מלאכותיות.

אשר להמתת רוצחים ובוגדים, השאלה הנשאלת אינה מוסרית בלבד.

האם הדבר כדאי ומשתלם?

ביחוד כאשר הדברים אמורים בהוצאתם להורג של רוצחים נושאי אידיאות. דוגמת חבורת רוצחי־מינכן.

קדושים מעונים

כפול 14

בי **יהיכנס** לבעיות סבוכות של מוסר ופילוסופיה, מתוך הנחה של כך־איות גרידא: למדינת־ישראל לא משתלם להמית מחבלים! די היה לראות את צילומי הלוויות ההמוניות, שנערכו לרוצחים אשר נהרגו במינכן, כדי להבין למה.

ההמון שסער סביב הארונות, מנה רבבות אחוזי אקסטזה. והם ליוו הרוגים. לא מוצאים להורג. מי יודע מה היתה צורת הלווייה, לו היו אלה נידונים למוות.

קרוב לוודאי שאז היתה מתרחשת הסצינה הבאה: בכל בירות ערב, בכולן ולא בטריפולי בלבד, היו המונים מלווים בזעקות היסטריות ארונות עטופים בדגלי־לאום. פתאום היו המחבלים המומתים מוצאים להם 14 מדינות מאמצות, במקום האחת שקיבלה את גופותיהם.

ואין חשיבות לעובדה כי בכל אותם מקומות, היו ההמונים מלווים ארונות מתים ריקים. (ישראל ודאי שלא היתה מחזירה את גופות הנידונים). ההמונים היו מלווים סמל, חבורה של קדושים מעונים כפול 14.

היו ימים, שבהם הומתו בני־אדם בלי להפוך לסמלים. בראשית האנושות, כאשר המישפחה היתה התא החברתי היחידי, היה המוות שם נירדף להגיינה חברתית.

העניינים הסתבכו עם התפתחות התא המישפחתי למיסגרת של שבטים ועמים.

חוקת־משה לבני־ישראל במידבר. ואם אמרו חכמים לאחר אלפי שנים: עיין תחת עיין, משמע דמי־עיין תחת עיין — זו תוספת מאוחרת, שלא נתקיימה במקור.

זו היתה הדרך היחידה, בה ניתן לשלוט בעם שנוצר זה עתה. להשליט מישמעת באנשים אשר אך אתמול היו עבדים, או חיות.

„נפש תחת נפש" פתר ברוב המיקרים גם את בעיית גאולת־הדם. הפיתרון, שנתן החוק, מנע שפיכות דמים לדורות, מילחמות שבטים ורצח מישפחות שלמות.

זה היה חוק גאוני, ישר וחד וחלק. זה

(המשך בעמוד 26)

העולם הזה שואל שמונה

השחקנית חנה מרון:

אינני יודעת. אני מתלבטת

זאת שאלה שאני די מתלבטת בה. מאז ומתמיד היתה לי התנגדות עקרונית לעונש מוות. אף פעם לא האמנתי שיש בזה כדי להרתיע מפני מעשי פשע. אף פעם לא דגלתי בעיקרון של עין תחת עין. מה זה עונש מוות? מישהו רצח, אז רוצחים אותו, כדי להתגונן מפניו.

אני נגד רצח, אלימות והרג בכל צורה שהיא. כפי שאינני מאמינה שאלימות מקדמת את החברה לקראת עתיד יותר טוב, כך גם אינני רואה בה אמצעי לפיתרון בעיות.

הסלידה שלי מעונש־מוות היא עמוקה ביותר. אפילו אחרי מה שקרה לי במינכן, לפני שנתיים, לא שיניתי את דעתי.

אבל אני מודה, שעכשיו, אחרי רצח מינכן, אני בדילמה. אני מודה, שמפעם לפעם יש לי רגעים של חולשת דעת, שבהם אני חושבת שאולי אנשים אלה לא מבינים שפה אחרת.

גם העניין הזה של הגבלת עונש־מוות לחבלנים בלבד הוא פלונתר גדול. האמת היא, שהרצח של מגדל־העמק מזוויע אותי לא פחות, ואולי יותר. ואפשר לחשוב, שאם עונש־מוות, אז לכולם.

לסיכום, אני שמחה שלא אני היא זו שצריכה להחליט על זה.

איש א"י השלמה עובד בן־עמי:

המחבל בקיום עם ישראל - דינו מוות

מי שמחבל בקיומו של עם ישראל ובזכותו על ארץ־ישראל, דינו צריך להיות דין מוות. כמובן שהוא צריך לקבל משפט הוגן, ובית־המשפט הוא שיקבע את חומרת מעשהו.

שיקולים הומניים יכולים להשפיע רק כשבאים לדון רוצח רגיל. כאן יכולות להיות נסיבות מקילות. אבל אם אדם מחבל לא בקיומו של אדם פרטי, אלא בקיומה של אומה שלמה, אין לנו דרך אחרת. פגיעה באומה היא יותר מפגיעה בפרט. אם אני נהרג, האומה ממשיכה להתקיים.

לא ייתכן שיש צדק במאבקם של המחבלים. הצדק העליון הוא זכותנו על הארץ וקיומנו בה. חוץ מזה אני חושב, שרובם של המחבלים שכיררי־חרב, וזה בכלל לא עניין של מאבק לאומי. אני מכיר את הערבים, ואני יודע שהם היו שמחים לדור־קיום בארץ.

דעתי לא השתנתה אחרי הרצח במינכן. חשבתי כך תמיד, ואני עדיין חושב כך: אם היו נוהגים כך לפני כן, מה שקרה במינכן לא היה קורה.

הפסיכולוגית פרופ' שולמית קרייטלר:

המחיר גדול יותר מהרווח

לשאלת עונש המוות אפשר להתייחס משתי נקודות־ראות:

האחת — מניעים: איך מגיעים אנשים לרעיון של הטלת עונש מוות, ומדוע היא מתבלט בתקופות מסויימות ויורד בתקופות אחרות.

השנייה — השפעות: מה ההשלכות שיש לכך על הציבור?

בישראל מופיעה הדרישה לעונש מוות בצורתה החמורה ביותר, כי זוהי דוגמה למדינה שלא היה בה חוק כזה, ורק עכשיו יוצרים אותו. כך, שאפילו אם נניח שהמניעים למעשה זה הם טהורים לגמרי, ואין בהם שאיפת־נקם — ההשלכות הן חמורות באותה מידה.

יש לכך כמה סיבות: בהטלת עונש מוות על־ידי המימסד יש משום דוגמה לאזרחים, בכל הרמות, שיש שיקולים המצדיקים הרג. ואז, כשאנשים רוצים לחסל חשבונות בינם לבין עצמם, הם יכולים להשתמש בעובדה זו כאמתלה, כצידוק עצמי, בשעה שינקטו באותה דרך.

השיקול של „מחבל אינו יהודי. הוא נחות יותר" — אינו משמש במקרה זה בלבד. כי כמה פשוט להגיד על בן עדה אחרת שהוא נחות, ומשום כך אפשר להרוג אותו.

יותר מזה: עונש המוות הופך את ההרג לאלטרנטיבה שחושבים עליה. הוא הופך אותו לדבר שבא בחשבון. בשעה שהרג, שאלה של חיים או מוות אינו דבר שיכול לבוא בחשבון.

לא הייתי רוצה לחיות במדינה שבה עונש המוות הוא חלק מהאמצעים העומדים לרשות החוק. זה דבר שלמענו הייתי עולה על הבאריקדות, למרות שאני לא מאלה שהופכים עולמות.

הנימוק השני הוא די קרוב לזה: עונש מוות מרחיב את סמכויות המימסד מעבר למה שמותר, מבחינת הקשרים שבין השלטון לאזרחים. מדובר הרבה על התערבות המימשל בחיי הפרט, והנטייה במדינות מתקדמות היא לדחוף את התהליך אחורה.

עונש המוות הוא שיא ההתערבות. זה מתן סמכות להכריע על חיים או מוות. זה הורס במכה אחת את המלחמה הדמוקרטית, מלחמה שהתנהלה צעד אחר צעד כדי להפוך את היחסים בין המדינה לאזרח ליותר תרבותיים וסבירים.

שלישית, אני בטוחה שזה לא יועיל. זוהי אולי הנקודה הראשונה שצריכה להבחות פה את השיקולים. אבל בכוונה אני משאירה אותה לסוף. כי גם לזה

אישים: האם יש להפעיל עונש מוות נגד מחבלים?

היה יעיל, עדיין אני חושבת שהמחיר שאנחנו נשלם בשביל זה, הוא יקר מדי.

למה זה לא יעיל: לגבי לוחמי מחתרת, ואולי גם לגבי הילים, יש למוות שני היבטים לפחות: רמה אישית, שבה הם מרגישים פחד וסלידה כמו כל אחד. ורמה שנייה, שבה הם רואים את הזכות הגדולה ואת ההקרבה. בארגונים המוניים כמו הפתח, יכול להיות שהניסיון האישי מכריע. אבל אין לנו עניין עם הפתח אלא עם ארגוני מחתרת קטנים, שבגלל הגל הנוכחי של דרישה לעונש מוות, המעגל האידיאולוגי בם הוא הרבה יותר חזק. וראינו את זה במינכן. הם היו מוכנים למות.

הרעיון של עונש מוות הוא רעיון אר־כאי. זוהי במידה רבה תגובה על מצב של כאב וחיסר־אונים, המבקשים פורקן. פעולה מדינתית נגד אותם מחבלים, והדגש פה הוא על אותם מחבלים — היתה נותנת פורקן חלקי בלבד. כי מה שאנחנו באמת רוצים, זה לקבל בחזרה את מה שלקחו מאיתנו. ונידמה לנו, בחולשת הדעת, שאם ניקח למחבל בחזרה את העין שלקח מאיתנו — נירגע.

אבל האמת היא שזה לא עוזר. גם לא באופן נפשי. או החלפנו דם בדם. מה הרווחנו?

הגיע הזמן שאנשים מבוגרים, ועם מבוגר, יבינו את זה.

מפסקי־הדין שצריכים להיות קיימים, בגלל הדברים שנעשים בתוכנו. אנחנו עומדים כיום מול פשעים חמורים מאוד, ואני בטוח שזה יכול להיות גורם מרתיע. זאת לא נקמה — אלא התגוננות.

בארץ אין עונש מוות על עבירות אזרחיות, ואני מסכים עם זה. אבל החבלן מתכוון לכלל הציבור, ולא למישהו פרטי. הוא רוצה להרוג ללא הבחנה, ללא הבדל גיל ומין — רק בגלל שאנחנו ישראליים.

הסכנה כאן היא הרבה יותר חמורה, כי כל אחד הוא קורבן מראש. בעוד שכאשר פושע רגיל יוצא לבצע פשע, המטרה שלו מוגדרת ומוגבלת, ולכן קל יותר להתגונן מפניו.

גם בעבר חשבתי שזה לא בסדר, שהממשלה נמנעת באופן שיטתי מלהפעיל עונש מוות. גם עכשיו אני חושב כך.

הסטודנט יורם שדה*:

רתיעה מוסרית מפני עונש מוות

בעניין עונש־המוות יש שני סוגי שיקולים: השיקול הפרגמטי והשיקול המוסרי.

לשיקול הפרגמטי יש פנים לכאן ולכאן. אינני יודע אם זה יועיל או יזיק, מבחינת המלחמה במחבלים. זה נושא לוויכוח ארוך.

לעומת זה עומד השיקול המוסרי. קשה לי אמנם להכריע בשאלה הפרגמטית, אבל יש לי רתיעה עקרונית מוסרית מפני עונש־מוות. בעניין זה, אני מבדיל לא בין רוצחים למחבלים — כי אם בין שיטת עופות לשחיטת בני־אדם.

תשובתי, לפיכך: נגד עונש־מוות.

הרב שמואל הכהן־אבידור:

אין לאדם זכות להרוג אדם אחר

שאלת עונש המוות היא שאלה עקרונית, שאיננה תלויה בנסיבות, בעבירה או במטרה שאני רוצה להשיג. העיקרון הוא: האם אני כבן־אנוש רשאי לקחת את חייו של בן־אדם אחר?

אני מתנגד לכך מכל וכל. נכון שיש אנשים המסוכנים לחברה האנושית, אבל בגלל שאני שולל עונש־מוות, אין פה מקום ליוצאים־מן־הכלל.

אני מתנגד גם לאלימות בכל צורה שהיא. בעקיפין, יש גם בעונש המוות יסוד של אלימות. בימינו, כשבעייה זו היא אחת העיקריות שלנו, צריך, לדעתי, להתרחק מכל דבר שיש בו צל צילה של אלימות.

שיהיה ברור: אינני סרבן מלחמה. אני יודע שבמלחמה הורגים אנשים. אבל פעולה מלחמתית היא עניין אחד — ולעמוד מול אדם ולקרוא באוזניו שלמחרת הוא עתיד להיתלות עד צאת נשמתו, זה עניין שונה לגמרי. אומרים: הקם להרגך השכם להרגו". הכוונה היא כאשר אתה עומד מול אדם המאיים עליך. אבל אם הוא כבר שבוי בידך, ואתה נוקם בו על העבר — ברגע זה הוא כבר לא בבחינת „הקם להרגך".

השקפתי זאת היא מוסרית כללית ולא דתית, שהרי לפי דת ישראל יש עונש מוות. אם כי מי שלומד את מסכת סנהדרין רואה כמה מיכשולים שמו בעניין זה. עד שאמרו: „סנהדרין שהרגה את הנפש ולא אחת לשבעים שנה — נקראת קטלנית".

אינני חושב שיש בפעולות החבלנים איום על קיומה של האומה. זהו טרור שיש לנקוט נגדו באמצעים החריפים ביותר, ויש לצורך זה הרבה אפשרויות מלבד עונש מוות.

הרצח במינכן לא שינה דבר בעמדתי. מה ההבדל בין רצח זה לבין רצח ילדי ארויו בעזה? מפני שהם היו ספורטאים ונערות העריצו אותם? בגלל שזה טרי? בגלל שאנשי ביטחון נכשלו שם — אז עכשיו הם צריכים להתפרע?

התגובה ברחוב כרגע היא אמוציונלית, ואוהבי עונש מוות רק מחפשים רגעים כאלה כדי להעלות את העניין מחדש.

האלוף (מיל.) מתי פלד:

המחבל מסכן את הציבור - ויש להרגו

השאלה אינה אם להנהיג עונש מוות — אלא אם לבצע אותו. מבחינה חוקית, קיים בארץ עונש מוות. הממשלה לא מאפשרת לבצע אותו.

אני חושב שאם בית־משפט קובע עונש מוות, יש לבצע אותו. בית־משפט מחליט על כך לעיתים רחוקות, ואם כבר החליט מה שהחליט — תפקידה של הממשלה הוא לבצע. זה עניין עקרוני. או — שתבטל הממשלה בכלל את החוק.

אם היו שואלים אותי, לא הייתי מבטל היום את עונש המוות בארץ. זהו אחד

* בנו של אלוף הפלמ"ח יצחק שדה.

רקטור אוניברסיטת ת"א שלמה סימונסון:

מוות רק לרוצחים נוסח מינכן

התשובה לשאלה אינה חד־משמעית. הפעלת עונש מוות תלויה, לדעתי, בנסיבות.

בנסיבות של קרב, עינש מוות הוא פסול. חבלנים, בהם אנו נתקלים במהלך קרב כמו בלבנון, שבויים שנתפסו על־ידי הצבא, בין אם הם נתחו בקרב ובין אם לא — דינם כדין לוחמים ומגיע להם מעמד של שבויים, אם כי אולי לא של שבויי־מלחמה לפי אמנת ז'נבה.

לעומתם, לחבלנים מהסוג של הוטפי מטוסים או רוצחים נוסח מינכן — מגיע עונש מוות.

הסוג הראשון הם לוחמים. הסוג השני — פושעים. פושעים הבאים לרצוח, בכוונה תחילה. אנשים שמלאכתם בכך, והמודיעים במפורש שמטרתם להרוג אנשים.

הרעיון הטרוריסטי הוא פסול. נכון שאנחנו איננו אלוהים, והשאלה איזה רעיון הוא פסול ואיזה לא, תלוייה באיזה צד של המיתרס אתה נמצא. אבל ביטול עונש המוות לא נתקבל בגלל שאיננו יודעים מהם ערכים חברתיים, אלא משני שיקולים: 1) הסכנה שאירעה טעות. 2) אין בכך משום הרתעה.

לגבי הדבר הראשון, ללא ספק יש בזה משהו. עם הנימוק השני — אינני מסכים. עונש מוות הוא בהחלט גורם מרתיע, להוציא אולי חברות מסויימות כמו החברה היפאנית.

אבל ערבים אינם יפאנים. הדברים נכונים גם לגבי ספטמבר השחור. אין לאירגון זה כל אידיאולוגיה. אלה הם אוהם החבר'ה.

מפקד לח"י נתן ילין־מור:

גרדומים אינם פתרון לבעיית המחבלים

שוב פרץ הפולמוס על חידוש עונש המוות בישראל, והחלתו על חברי הארגונים הפלסטינאים המזויינים, הנתפסים בפעולות נגד חיים ורכוש ישראליים.

מצער אותי מאוד שאני שומע אנשים אינטליגנטיים למדי מדברים כיצורים פרימיטיביים. שוב ושוב אני שומע את הניסוח שהתבדה במשך עשרות שנים, כי אין הערבים מבינים אלא את שפת הכוח, וכי עונש מוות ירתיע אותם.

הנסיון הוכיח, כי ה„ערבים" חרשים לשפת הכוח. כך הם היו באלג'יריה, ואין שום יסוד לקוות, שהפלסטינאים ינהגו אחרת. התנהגותם דומה לזו של תנועות דומות בכל העמים, הנלחמות למען מטרה שהיא האידיאל שלהם.

חברים בתנועה כזאת נכונים לכל. הם נכונים גם להקריב את חייהם, ושום איום בעונש מוות לא ירתיע אותם. להיפך: יש מהם המבקשים את המוות מידי אויבם, כדי לזכות בתהילת עולם ולשמש דוגמה לחבריהם.

האם מעוניינים אנו להקים שורה של „קרבנות מעונים", שישמשו גורם מדרבן להתפתחות האירגונים ולהרחבת המלחמה?

נכון שעונש מוות עשוי להרתיע את היסודות החלשים בשורותיהם. אולם הוא יחשל את השאר ויביא לשורות האירגונים צעירים נוספים הבזים למוות ונכונים לכל פעולה, אף המסוכנת ביותר שתוטל עליהם.

אינני מאמין שדעת־הקהל העולמית תקבל בהבנה או אף בשתיקה את ביצועם של גזרי דין מוות לחברי האירגונים. כבר היום רואים רבים בעולם את המכונים בפינו „טרוריסטים" כלוחמים לשאיפות לאומיות לגיטימיות. ברחבי העולם הם מכונים לרוב „הגרילה הפלסטינאית", „התנגדות הפלסטינאית" וכיוצא באלה. בעקבות הוצאתם־להורג, על פי גזר־דין של בית־משפט, תעשה דעת־הקהל עוינת יותר ויותר לישראל. העולם לא שכח, כי גם ישראל זכתה לעצמאותה תוך שימוש באלימות. אין לאנשים בחו"ל שום חובה להיות שותפים לעמדה הצבועה של ישראלים רבים, מהם אנשי מחתרת לשעבר, כי מה שהיה מותר לנו — אסור לפלסטינאים.

יש כמובן גינוי תקיף ביותר להרג ללא הבחנה, שהוא שיטת הפעולה של הארגונים הפלסטינאים, כפי שבאה לידי ביטוי במינכן, בלוד, בהטמנת מוקשים בבתי־קולנוע או בחוף הים. המחתרת העברית, בימי המלחמה המרים ביותר נגד הבריטים, לא פגעה במכוון בילדים, בנשים, באזרחים בלתי מזויינים.

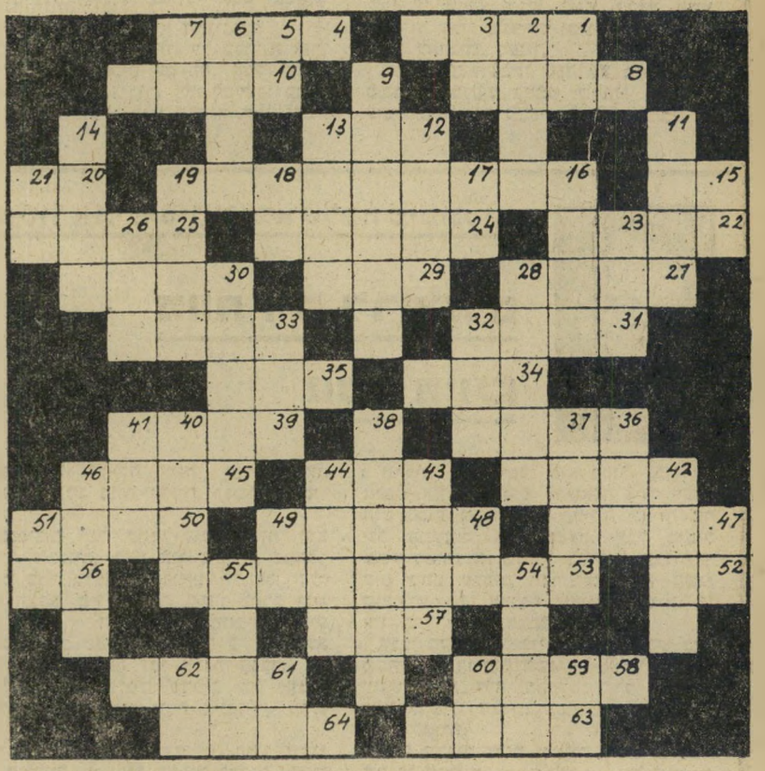
נגד פעולות מחתרת הלוחמת למטרה לאומית, אין תרופה צבאית. עונש־מוות לא ישים להן קץ. את הפיתרון יש לחפש במישור המדיני.

גרדומים הם תגובה נואשת של מישטרים עיוורים. הם לא פתרו את הבעייה בשום מקום, בשום זמן. אנו יודעים זאת מנסיוננו.

אני מפקפק אם המישטר של האשה הקשוחה, צרת־המוחין וצרת־האופק מסוגל לפקוח את עיניו ולראות את הדברים נכוחה. אך דבר אחד, לפחות, צריך לזעזע באוזני המישטר הזה: אל יוקמו על אדמתנו גרדומים.

כל זאת — מבלי להתייחס להתנגדות המוסרית שיש לי לעונש מוות, שאני רואה בו, במיוחד, כשהוא מופעל לגבי לוחמי מחתרת, דבר מוטעה וצבוע.

תשבץ השולם הזה 1829

מאוזן:

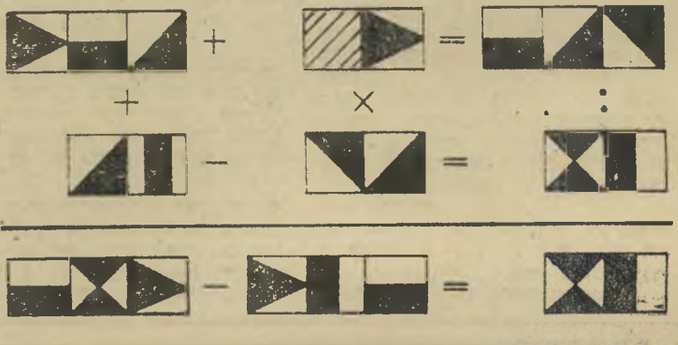
1) גז. 4) זמני. 8) כינוי לתלוש המשכורת. 10) חצי מלבוש גברי שאומץ על ידי הנשים. 12) כלי הנשימה של הדג. 15) צלול. 16) מנהיג ציוני. 20) נישא. 22) בשקט. 24) מי שזכה בפיס, למשל, הוא כזה. 25) חבל התישבותי בדרום ה־ארץ. 27) רע. 29) גוזל בפה. 30) דרישה, תביעה. 31) שוק. 33) מדבר. 34) מזון. 35) אגו. 36) הר בצפון הארץ. 39) איכר. 42) „לא.... ישראל". 43) אליו נכנס דניאל. 45) מוכיח על פניו. 47) אימפריה עתיקה. 48) הערכה, כבוד. 50) פרסטיז'ה. 52) מילת שלילה. 53) מדינה מזרח אירופית. 56) משא כבד. 57) סלנג, ז'רגון. 58) גבוה מאוד. 61) אין להסתכל עליו — כך טוענות המכוערות. 63) סדק. 64) תשלום מיוחד, המזכיר את הנדוניה, המקובל על המוסלמים.

מאונך:

1) חס וחלילה (ר"ת). 2) משקה אלים. 3) מוץ. 5) גבוה. 6) עתה. 7) מטבע יפאני. 9) עיר בטורקיה. 11) תרנגול. 12) התעטש. 13) משוגה. 14) יצור. 15) רשע. 16) שליט מזרחי. 17) אבר חיוני. 18) רחמנא ליצלן (ר"ת). 19) דמות תנכית הקשורה באתון. 21) זז ממקומו. 23) אימפריה קדומה. 26) יצור טפילי השוכן בשיער. 28) חיה טהורה ממשפחת הצבאים. 30) אוצר הממשלה. 32) מגפה. 33) ארגמן. 36) על קונפורמיסט אומרים שהוא הולך בו. 37) תפקיד בתיאטרון. 38) נעל אינדיאנית. 40) פגר. 41) כינוי למלחמה מהירה. 42) חדר גדול. 43) שינוי צבע, או שיגרה. 44) שר חדש יחסית. 46) סתי היה כזה. 47) מספיק. 48) עיר אירופית. 49) תן! 51) תבלין מזרחי. 54) עוסק בדבר או שוהה במקום זמן רב. 55) סמל השלום. 59) בור מים. 60) מונח גיאוגרפי. 61) פס. 62) צונן.

חשבץ 1829

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

האם מותר לשגריר

(המשך מעמוד 17)

ספק גם שאין כל רע בהופעותיו הפומביות של יצחק רבין. מדינת ישראל וממשלתה צריכות להיות משווינגות שדבר המדינה, מפי שגרירה, יישמע בחוגים רחבים ככל האפשר ובכל הזדמנות.

יש רק שאלה צורמת אחת בכך העניין: האם יכול שגריר, שהוא נציג מדינה, לחופיע בחאלטורות תמורת תשלום, להיות משווק על־ידי חברה מיסחרית פרטית, המעמידה את הרצאותיו למכירה לכל דורש?

עבודה נוספת בשעות הפנאי

כון, כין המרצים המיוצגים על־ידי חברת הארי וולקר, נמצאים אישים שהיו בעבר שגרירים, שופטים עליונים, ואפילו שרי ממשלה. כך, למשל, אפשר למצוא ברשימה את שמו של אנדריאס פפנדריאו, המנהיג היווני הגולה, שהיה בעבר שר לענייני תיאום בממשלת יוון.

אבל כך הדמויות האלה הם „רשעבר". יצחק רבין הוא היחיד ברשימה שהוא כתפקיד פעיל, כנציג רשמי של ממשלתו.

ברשימה מופיעים הרבה סינאטורים וחברי הקונגרס האמריקאי. אבל אלה הם פוליטיקאים נבחרים, הזכאים להופיע בפני מי שהם רוצים, ולקבל כמה שהם רוצים תמורת הופעותיהם.

שיבוצו של שגריר ישראל בארצות־הברית ברשימה זו יכול להיראות, בהיבט מסויים, כפגם אסתיטי. ואומנם, כך נראה הדבר בעיני כמה מריביו של רבין בארצות־הברית, שעמדותיו בעניינים שונים, ובמיוחד „תמיכתו" בניכסון, היתה בעיני־הם לצנינים.

כאשר נודע הדבר במישרד־החוץ, מיהרו לבדוק את הצד החוקי של העניין. הסתבר כי מבחינה פורמאלית רשאי כל עובד־מדינה לעסוק בשעות־הפנאי שלו בעבודה נוספת תמורת תשלום, במידה שהוא מקבל אישור לכך מאת הממונים עליו.

אם אפשר להגדיר את הופעתו של רבין בהרצאות־תמורת־תשלום כ„עבודה נוספת בשעות־הפנאי", הנה הסתבר, כי רבין לא ביקש ולא קיבל כל אישור לעבודה כזאת.

קרוב לוודאי שאילו היה מבקש להתיר לו לעסוק בהרצאות כחאלטורה, לא היו מאשרים לו זאת. שכן אין הדבר תואם בדיוק את כללי הטכס הדיפלומאטי, ששגריר של מדינה זרה יערוך, בארץ בה הוא מואמן כשגריר, מסעי־הרצאות תמורת תשלום.

יהודי יקר

עניין נמסר לעיונו של היועץ־המשפטי של הממשלה, שיצטרך להחליט אם אומנם עבר רבין עבירה מישמעתית או לא.

אפילו יפסוק היועץ־המישפטי כי היתה כאן עבירה על כללי ה־תקש"יר, אין להניח שיעשו מזה רעש גדול. סוף־סוף עומד רבין לסיים את כהונתו כשגריר בשבועות הקרובים.

יצחק רבין עצמו, השוהה עתה בביקור פרטי בישראל, נדהם לשמוע כי יריביו שלפו נגדו גם נשק זה. „אינני מופיע מטעם חברת הארי וולקר ואינני קשור עימם בכל התחייבות להופיע עבורם," אמר רבין לכתב העולם הזה. „הארי וולקר הוא יהודי יקר וטוב שסייע לי הרבה בקשירת קשרים עם כל מיני אישים, ביניהם סינאטורים וחברי קונגרס הקשורים עם החברה שלו. אין לי שום מגע מיסחרי עם החברה שלו."

על השאלה, מדוע, אם כך, מופיע שמו בקטלוג של החברה כמי שניתן להשיגו באמצעותה להרצאות ונאומים, סירב יצחק רבין להגיב.

אין שלא תוכרע הבעיה במישור הממלכתי, הרי בעוד מיספר שבועות היא לא תהיה בעיה כלל. רבין, המשתחרר משירות המדינה, יוכל כמובן להופיע בהרצאות־תמורת־תשלום כרצונו. חברת הארי וולקר תצטרך רק לציין, בקטלוג הבא שלה, שמי שמזמין אותו, יצטרך לשלם לו תמורת הרצאה בארצות־הברית, גם את כרטיס הטיסה מישראל וחזרה.

ידיעה בעיתונים

היתה קטנה, מוצנעת, וסתמית: מר זה וזה, נאמר בה, מנהל מחלקה זו וזו במשרד הדתות, נפטר אתמול. בן 39 היה במותו. השאיר אשה ושלושה ילדים.

לידידים נדהמים שהתעניינו מה קרה, הוסבר שהמנוח נפטר מהתקף־לב, בספרייתו הפרטית.

עד כאן, היה המידע נכון, פחות או יותר.

מה שלא התפרסם בעיתונים, ולא נמסר לידידים, היו מיספר פרטים נוספים:

- שהספרייה הפרטית היתה, למעשה, בית־פגישות ששכרו לעצמם כמה ידידים טובים מפקידי משרד הדתות. לא היה בספרייה אפילו ספר בודד לרפואה.
- שהמנוח נתגלה, במותו, ערום לגמרי.
- שליד גופתו נמצאה חזייה בודדת, וריקה מתוכן.

חשש סתום

מיסתורין החל בדיוק בשעה 12. קבוצת אנשים שהוזמנו על־ידי מנהל המחלקה לישיבה במשרד הדתות בירושלים, התפלאו לראות שמארחם מאחר. היתה זו הפעם הראשונה שהאיש, אדם רציני ואיש מינהל מקצועי, איחר לישיבה. גם מזכירתו לא ידעה להסביר את היעדרו.

בעלת הבית

בעלת הבית אנימה לאנג

בו נפטר המנהל, מסבירה, כשהיא לבושה פיג'מה, חלוק, וסוודר, ליד שטיח קיר רקום, התנגדותה לבחורות שהביא המנהל לחדר.

לאחר חצי שעה, התפזרו הנאספים.

גם לפגישה שנייה שקבע באותו יום לא הופיע האיש. בשעה אחת, אמור היה להיפגש עם אשתו בעיר. כאשר לא הגיע, סרה אשתו למשרד, הביעה בפני מכרים משותפים, מפקידי המשרד, את חששה מסתום שלבעלה אירע משהו.

הידידים פתחו בחיפושים, שנמשכו כל אחר־הצהריים והערב. בשעה 11 בלילה הגיע למחפשים מידע כי הפיאט הלבנה של הד"ר נמצאת בשכונת תלפיות.

רק אז נזכרו הכל, כי למנהל שנעלם היה חדר שכור בשכונה זו. שם סיפר, נהג להתבודד ולעסוק במחקריו.

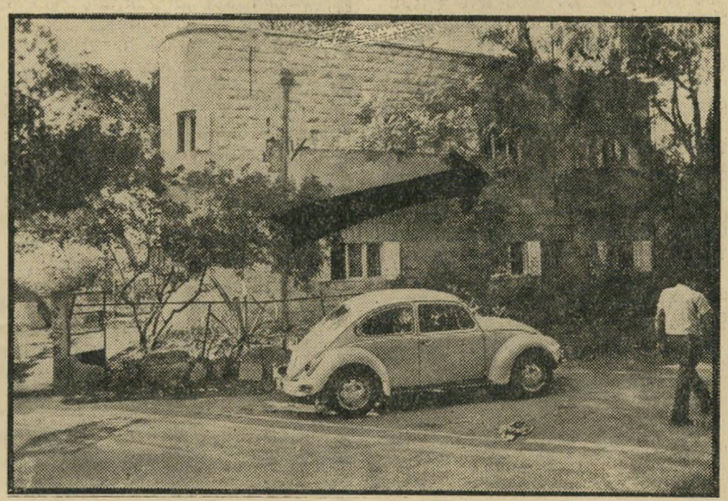
המישטרה פתחה בסריקה באיזור. לאחר קרוב לשעה של חיפושים, נמצא המנהל.

הוא נתגלה ברחוב ואסיץ מס. 6, בחדר שכור בדירת הזוג מילאן ואניטה לאנג. לחדר היתה כניסה פרטית, ובעלי הדירה לא ידעו אפילו שהדייר שלהם נמצא אותה עת בחדרו.

בחדר הצנוע, התפוס כמעט כולו על־ידי מיטה רחבה, שכב מנהל המחלקה מת, ערום כביום היוולדו. לידו על המיטה

פקידי משרד הדתות החזיקו דירת פגישות אינטימית

ושם נמצאה גופתו העירומה של הפקיד הבכיר

חדר הניאופים

זהו חלון חדר הפגישות, ברחוב ואסיץ 6 בתלפיות, בו נהגו פקידים בכירים של משרד הדתות להיפגש עם חתיכות, ובו מצא את מותו, בשעת פגישה כזו, מנהל המחלקה הצעיר. במקום בו חונה בתצלום ה„פולקסוואגן", חנתה, בליל הקרה, ה„פיאט" של המנוח.

היתה חזייה לבנה. הרופא שהוזעק קבע כי האיש מת מהתקף־לב.

החזייה והקירה קצרה גילו את הסיפור השטוש. „הוא היה בא לכאן הרבה פעמים," גילה שכן. „עם בחורות צעירות."

שכן זה, ואחרים, גילו גם כי המנוח לא היה הגבר היחיד שביקר בספרייה. ביקרו שם גם גברים נוספים, גם הם בחברת עלמות. שניים מהם זוהו על־ידי השכנים כפקידים במשרד הדתות.

בעלת הדירה סירבה לאשר את ביקורי הגברים האחרים, אולם אישרה כי הדייר שלה נהג להביא חתיכות לחדר.

ברגע שהתבררה המתונה, נפתחה פעילות קדחתנית להסתרתה. חוקרי המישטרה הזעיקו בבהילות את הרב אברהם דולגין, מנכ"ל משרד הדתות, את דויד גלס, הסמנכ"ל, ופקידים נוספים מצמרת המשרד. בחצות, הגיעה החבורה למטה המישטרה. שם, במשרדו של סגן־ניצב אברהם תורגמן, סגן מפקד המרחב, התקיימה התייעצות קדחתנית.

כתוצאה ממנה, הוזהר כל מי שנודעה לו האמת — כי המנוח נסטר מהתקף־לב בשעת פגישת אהבים עם אלמונית, שנמלטה כאשר גילתה שהיא לפתע במיטה עם גווייה דוממת — שלא להוציא הגה לעת כדור הרגעה. מקרה מאוד לא נעים. השכנים, בבתים הסמוכים, יודעים לגלות שנתבקשו שלא לדבר על המיקרה. באמת לא נעים. לא לספר מה קרה, לא לספר אצל מי קרה מה שלא קרה. כלום.

עד כאן, דיווחו של הכתב.

סמנכ"ל משרד הדתות, דויד גלס, סירב להכחיש, לאשר, ובכלל. „נא לפנות למישטרה," היה כל מה שהסכים לומר.

הרב אברהם דולגין, מנכ"ל המשרד, ניאות להגיב: „נכון." אישר בתשובה לשאלה. „הזמינו אותי בחצות למישטרה. הודיעו לי שמצאו את מנהל המחלקה בחדר הספרייה שלו בתלפיות."

„האם החדר היה שייך למשרד הדתות?"

„לא, לא. חס וחלילה. אין לו שום קשר עם משרד הדתות."

„לאחדים מחבריו של המנוח היה ידוע שהחדר שימש למטרת פגישות אינטימיות עם נשים."

„אני לא הייתי מחבריו. לא ידעתי כלל שהמנוח שכר את החדר."

„ידוע לי שקציני מישטרה ביקשו ממך ומעמיתיך לעבודה, בליל הגילוי, להכין גירסה רשמית לגבי מותו של המנוח, כדי להסתיר את הסיפור האמיתי."

„לא זה היה החדר בו עבד המנוח על מחקריו."

למות מאהבה - בירושלים

מהפה. גם כדי להגן על כבוד המת, גם כדי להגן על כבוד משפחתו, גם כדי להגן על כבוד המשרד.

הגירסה הרשמית שהוחלט עליה: הד"ר נפטר בשעת עבודתו בספרייה שלו.

התוצאה: כאשר התפרסמה גירסה זו, פנו מיספר מכרים ומוקירים בהצעה לעזור בהשלמת המחקר בו עסק הד"ר בשעת מותו, ואשר אותו לא זכה לסיים.

עניינים פרטיים

מ דווח כתב „העולם הזה" מרסל זוהר, שיצא לביקור בספרייה:

סימטה בודדה, ליד הכביש לרמת־רחל, במרחק כ־800 מטר ממלון גני־יהודה. הבתים הקטנים והווילות מוסתרים על־ידי עצים. מי שחיפש לעצמו חדר בסביבה כזו, ביקש לרחוק מן ההמון הסואר.

בעלת הדירה, אניטה לאנג, פותחת בפני את הדלת, מזמינה אותי להיכנס באדיבות ייקית, אשה מבוגרת, נבוכה מכל המהומה. בעלה, בחלוק אנטיקה, מחייך במבוכה גם הוא, נשאר יושב ליד השולחן.

בעלת הדירה מובילה אותי לחדר ה־שכור בו מצא את מותו מנהל המחלקה. מיטה ענקית, ארון ישן. על שולחן קטן בפינה קופסת בונבוניירות זולות. שום ספר. גם החזייה, עליה דיווחו העדים הראשונים שנכנסו לחדר, עם התגלה הגופה, נעלמה.

„אמרתי להר כמה פעמים שאני רוצה לגמור את החזוה איתו," מספרת בעלת־הבית בתרעומת.

„למה?"

„ראיתי שהוא מביא איתו תמיד בחורות. שאלתי אותו: ‚סליחה, כבודו נשוי, לא?' והוא ענה לי: ‚בבקשה לא להתערב בעניינים הפרטיים שלי. אני משלם בשביל החדר, ובבקשה לא לשאול שאלות.'"

„ממתי גר ההר בחדר?"

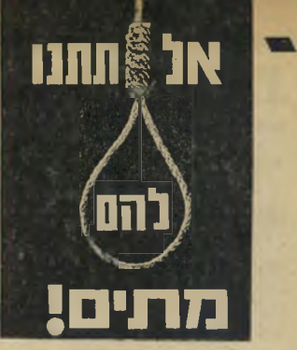
„שנה וחצי. פירסמתי מודעה בעיתון, והוא בא. הוא שילם 160 ל"י לחודש. אני באמת לא אשמה במה שקרה. לא תמיד אני יכולה לדעת מי בא לחדר. יש כניסה נפרדת. ביום שזה קרה, לא ראיתי שהוא נכנס. לא הייתי בבית."

פראו אניטה, המוכרת לשכניה כ„גוצרייה הזקנה," שכנה אדיבה ושקטה, בר־

מיטת המוות

בעלת הדירה מצביעה על המיטה הזוגית, בה נתגלה מנהל המחלקה מת, ערום. המיטה תופסת כמעט את כל החדר, ששימש באופן רשמי כספרייתו של המנוח. בחדר לא היה שום ספר, שום מיסמך. לעומת זאת, נמצאה בו, ליד הגופה המתה, חזייה. בעלת החזייה לא נתגלתה עד היום.

(המשך מעמוד 23)

היה חוק פשוט לאנשים פשוטים. הטוב ביותר — לזמנו.

אך המאות עברו, אנשים הלכו ו־הסתבכו ועימם חוקיהם. מה שהיה פעם אקט של טיהור, מה שהפך לאחר מכן למעשה של צדק מוחלט, הפך להצגת זוועה.

הצדק הפסיק להיות מעשה של „למען יראו ויראו", הוא הפך למעשה של „ל־מען יראו ויהנו". הוצאות להורג נעשו לחזיונות המוניים.

עם העניין בהצגה, באו החידושים ב־בימוי. ברומא השליכו נידונים לאריות ולנחשים, להנאתן הגדולה של הגבירות בקהל. בסיאם היו טרף לתימסחים. ה־עיברים שיתפו במעשה ההרג את כל ה־עדה — סקילה. ומלבד הצד המחנק ש־היה בדבר, שיחק ודאי הסאדיזם הצרוף תפקיד מכריע.

המיזרח העתיק וימי־הביניים, הביאו ל־עולם את מיטב ההמצאות בשטח. הנידון היה מופשט מכל עורו בעוד בחיים, ו־נגעץ דרך פי הטבעת על כלונס, כשהוא ממתין למותו.

גם סוסים שימשו בתפקידי תליין. נידון היה נקשר בארבע גפיו לארבעה סוסים, שמשכו כל אחד לרוח אחרת. הקהל היה מהמר על הצלחתו של סוס זה או אחר לנתק אבר ראשון מן החי. ופעם, יודע היסטוריון לספר, כשהיה לסוסים עניין עם נידון חזק במיוחד, הפליטה אחת הצופות העדינות בצער למראה מאמציהם של ה־סוסים: „אלוהים! איזה סוסים מיסכנים."

באסיפה המכוננת, הציע להעניק לכל ה־נידונים למיתה את הזכות למיתה יפה ומיידית ללא ענוייים — התזת הראש ב־מכונה הפועלת על ידי צניחתו המהירה של גרזן כבד. הגע בין שתי קורות בע־לות מסלולים, על עורפו של הנידון — הגיליוטינה. דוקטור גיליוטין, בניגוד ל־מקובל, לא המציא את המכונה. היא היתה ידועה כבר בימי־הביניים. הוא רק הע־ניק לה את שמו והחליף בכך את השם הקדום שהוענק לה על־ידי רופא פארי־זאי בשם לואי. הוא בנה דגם משוכלל של מכונת ימי־הביניים, וליצירתו קרא: לו־איזט.

תחילתו של אמצעי ההמתה, שנחשב כיום ל„הומאני" ביותר, הכיסא־החשמלי, קרובה מאוד לבדיחה הבאה: „כאשר שר־המישטרה הרוסי ביקר בבתי־כלא ב־ארצות־הברית, הראה לו עמיתו האמרי־קאי את הכיסא־החשמלי, והעלה על נס את דרך ההמתה הקלה וחסרת הכאב. ב־ביקור גומלין שערך האמריקאי בבית־ה־סוהר המרכזי במוסקבה, הוליך אותו ה־רוסי לחדר ההוצאה להורג. כשהתקרבו, שמע האמריקאי זעקות אימים עולות מן החדר. ‚מה קורה שם?' שאל. ‚אוה, שום דבר מיוחד,' השיב הרוסי, ‚יש לנו הפ־סקת חשמל קצרה, אז התליין משתמש בגפרורים'."

ב־1888 כשהחל לפעול במדינת ניו־יורק הכיסא־החשמלי הראשון, סעמו הנידונים את הבדיחה, בצורה מוחשית מאוד. המר־מתים הורדו מעל הכיסא, כשגופם שרוף ומפוחם לחלוטין. ההמתה נמשכה זמן רב, ואת מידת הכאב שסבל הנידון ניתן היה למדוד בקלות על פי זעקותיו.

זה בדיוק חסר להם!

א שר לבעיות עונש המוות בימינו ובישראל, מוזר כי דווקא אחרי שו־את מינכן, התחיל המסע המזורז להפע־לתו.

הטענה היסודית של מחייבי העונש, טרם מינכן, היתה: „הערבים כולם פח־דנים. העונש היחיד שירתיע אותם הוא עונש מוות. הם פוחדים למות, פוחדים להתאבד. הישיבה בבתי־הסוהר־הבראה שלנו, אינה מרתיעה אף מחבל פוטנ־ציאלי."

דווקא עכשיו, אחרי שמרצחי מינכן הוכיחו כי גם ערבים מסוגלים להתאבד, התעורר שוב במלוא עוצמתו גוש מחייבי עונש המוות.

ברור כי לא זה הפיתרון. עונש מוות יכול רק להרע את פני הדברים.

כמה מחבלים פוטנציאליים הוסיפה ה־לווייה הלוביה?

כמה מחבלים פוטנציאליים יתנו שבע הלווייות המדומות?

אסור לישראל ליצור בקרב המחבלים קדושים־מעונים. ההיסטוריה לימדה: ה־מחנה המפורר והפוסח על הסעיפים של המחבלים זקוק רק לקדוש, שיעלה על קידוש הרעיון, וכל המחנה יתלכד סביבו.

וזה בדיוק מה שחסר למחנה המפורר והמבולבל של פתח, אירגון־החזית, ספ־טמבר השחור, ושאר גופיפי המחבלים על שמותיהם המפוצצים וצבעיהם השונים.

הוצאה להורג פלוגה של חיילי הקהילייה המרכז אפריקאית מכה למוות קבוצה של גנבים ושודדים בני עמם. לפי הוראת נשיא הקהילייה, ז'אן בדל בוקאסה, שהורה: „אל תחששו להמית אותם במכות!"

בימי הביניים די היה שלאדם תהא שו־מה שחורה, כדי להביא עליו מיתה. „רופאים" היו דוקרים שומה זו במחט. אם הקיזה דם, הרי שהיא שומה רגילה, אם לא, האיש הוא מכשף. המיבחן הקובע לכך היה נעשה בפשטות מזהירה. האיש היה נזרק לאגם או לנהר, אם הצליח ל־צוף, ברור שהוא מכשף נורא ואחת דינו — צלייה באש איטית על המוקד, אם טבע — הריהו מת כשר למהדרין, וזכאי לקבורה דתית על חשבון המדינה.

היו הבדלי מעמדות גם במותו. הערי־סה היתה זכות שנשמרה לאצילים. ההמון הפשוט ניתלה בצווארו עד צאת נשמתו, ולעיתים בגלל קשירה לקוייה, או תליין עצל, היתה נשמה זו יוצאת באיטיות גו־ראה ורבת יסורים. עד אשר הומצא קשר־התלייה העבה, והבור אליו נופל הנידון, שתכליתו לשבור מייד את המיפרקת, מ־בלי לגרום למוות בחנק, התנדנדו תלויים שעות רבות, בטרם נפחו נישמתם.

באחד בדצמבר 1789, ניטלה מן האצי־לים זכותם הגדולה. ד"ר גיליוטין, ציר

במדינה

(המשך מעמוד 18)

שהרחקתו של דיניץ תאפשר לו לחזור למעמדו כיוצאה הקרוב הבלעדי.

לעומת זאת יש כאלה הסבורים כי עצם תביעתה של גולדה למנות את דיניץ כשגריר היא סימן לכך שאין היא מתכ־וונת לכהן קדנציה נוספת כראש־ממשלה. „לוא היתה חושבת על כך," אומרים מקורביה, „היא היתה דואגת להשאיר את דיניץ לידה."

האם יכנע אבן לכמכה? נראה שהקרב על הירושה לא יוכרע בימים הקרובים. שר־החוץ, אבא אבן, נוסע לע־צרת האו"ם, ואין להניח שיפגעו ביוקרתו על ידי בחירת שגריר בהעדרו.

כאשר יחזור לארץ הוא יצטרך להתייצב מול דילמה חמורה: האם להיכנע לרצונה של גולדה ולקבל מינוי שגריר בלתי רצוי לו?

אם יעשה זאת, יודע אבן, הוא ימצא חן בעיני המלכה, אבל יאבד את תדמיתו בעיני הציבור.

במצב זה העדיף לכן אבן להאריך את כהונתו של רבין בחודשיים נוספים, עד ינואר 73', מאשר לבלוע את הצפרדע — דיניץ.

דרכי חיים

מוות בטעות

יוסי הראל מת בגלל שלא שילם את הקנס לעירייה.

היה זה לפני כחצי שנה שפקחי העי־ריה הגיעו לסנדוויץ קלאב של יוסי, ב־קרן הרחובות פרישמן—בן־יהודה בתל־אביב. החנות לא השביעה את רצונם מ־מבחינת הנקיון, והם כתבו דו"ח.

יוסי שכח מהדו"ח — עד לפני כשבו־עיים, כאשר בא לביקור אצל הוריו, ב־רחוב שלמה המלך 84. הוריו סיפרו לו ששוטרים היו בבית ורצו לעצור אותו, השאירו פקודת־מעצר — אם לא ישלם את הדו"ח מייד.

יוסי הבטיח לטפל בזה — ושכח שוב, ברגע שהכניס את הנייר לכיסו.

מוות בהכרה. לאחר ימים מיספר, התדפקו שלושה חיילים — אחד מהם מ"צ — על דלת בית הוריו של יוסי בשעת לילה מאוחרת. יוסי, שישן אותו לילה אצל הוריו, נחרד משנתו. הוא שמע את הקולות הזרים בדלת, נזכר באיום במע־צר בגלל הדו"ח — שעדיין לא שולם — והחליט להסתלק כדי לא לבלות את ה־לילה במעצר. הוא פנה לעבור למרפסת השכנים — והמעקה הישן התמוטט תח־תיו. יוסי נפל מגובה ארבע קומות.

למרות הפגיעות החמורות בכל אבריו, לא אבדה הכרתו. בבית־החולים, מסר ל־אחיו את השרשרת שהיתה תמיד על ידו, ושימשה לו קמיע „אני עוד אמות בגלל הדו"ח הזה," אמר ומת.

הוא לא ידע שמת בטעות: שלא הדו"ח המיסכן היה סיבת הביקור הלילי.

יוסי נולד בתל־אביב בשם גרוסברג. כאשר הגיעה שעתו להתגייס, גילו רופאי לישכת־הגיוס חוליה בגבו שזוזה. הצעיר, שהתנשא לגובה 190 ס"מ ושקל 100 קי־לו, הועבר להג"א.

הדבר פגע ביוסי חמורות. כשהיו ב־חברה מחיילים לשותח על ענייני צבא, היה מחפש אמתלה להסתלק. הוא הת־בייש לעמוד בפתחי בתי־קולנוע חבוש בכומתה הירוקה, ולבדוק תיקים, אך מי־לא את תפקידיו בנאמנות. בעשר שנות שירותו בהג"א, לא היו נגדו תלונות.

דוגמן מצליח. בניגוד לפגיעה בגב־ריותו, שחש בגלל הדחייה מצה"ל, לא היתה לנערות תל־אביב כל תלונה נגדו. הן רדפו אחריו בנחילים. הצעיר הענק והמקסים היה אחד הגברים הפופולריים בעיר. הוא גם החל עובד כדוגמן, הש־תתף גם בסירטי פירסומת.

בעיקבות זאת, החל לומד תיאטרון ב־חוג הבימה לנוער. לאחר זמן מה, קיבל תפקיד ראשי בסרט טלוויזיה, אודות אדם בודד ובלבו. יוסי נהג להתלוצץ שהוזמן לשחק רק בגלל כלבו, כלב, פינצר ענק, גבון בצורה נדירה.

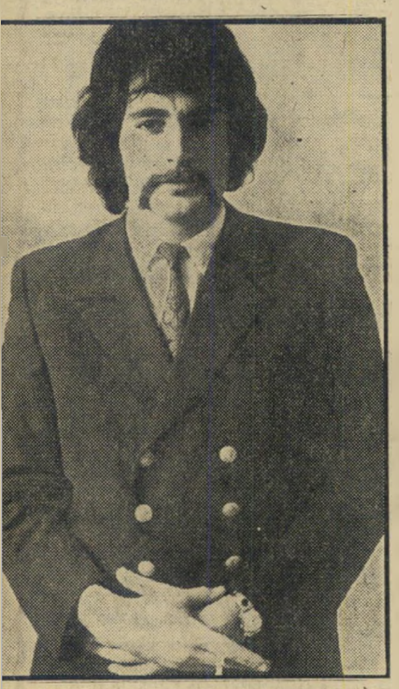
לפני כשנה, כשהסנדוויץ־קלאב נכנס ל־אופנה, פתח יוסי עם שני שותפים עסק כזה. העסק הלך, וידידים ויריבים טענו שזה רק בגלל החתיכות הבאות בהמו־ניתן ליוסי.

כשראה כי טוב, ניסה יוסי כוחו בעסק אחר, אולם זה הלך כבר פחות טוב, למ־רות כל החתיכות. היה זה בעת שהיה טרוד במכירת החנות, כאשר קיבל צו התייצבות. בפעם הראשונה בחייו לא התייצב למילואים בזמן. הוא רצה לחסל את פרשת החנות, חשב להתייצב באיחור של כמה ימים.

ביום הרביעי שעבר, חלה. חולה, הוזעק ממיטתו, בדירתו השכורה ברמת־גן, כא־שר אחד מעובדיו לא בא לעבודה. כאשר סגר את החנות, לאחר חצות, פגש במקרה בשותפו לשעבר, הבמאי ועורך־הדין משה פריבס. יוסי התלונן שהוא עייף וחולה ואין לו כוח לנסוע לדירתו ברמת־גן. אמר שייגש ללון בבית הוריו.

סיפר השבוע חברו של יוסי, הי־צייר אלי כדורי:

יוסי הגיע לבית הוריו בשתיים בלילה. ההורים ישנו, לא ידעו שיוסי בא לישון. בשתיים ועשרים נשמעו דפיקות בדלת.

קורבן הראי
הכלב רצה להתאבד

אביו של יוסי פתח את הדלת, סיפר ל־חיילים בפתח, בתום, שבנו לא בבית.

אותו רגע, נשמעה נביחה איומה של כלב. אם הכלב בבית, גם יוסי בבית, הבינו ההורים. דויד, אחיו של יוסי, המ־שרת בחיל־האוויר, מיהר לחדרו. הכלב ניסה לקפוץ למטה, מהקומה הרביעית. בקושי עצרו בעדו. כולם ירדו למטה, מצאו שם את יוסי שוכב ללא תנועה — בהכרה מלאה. הוזעק אמבולנס, אך שלו־שת־רבעי שעה חלפה עד שיוסי נלקח לאיכילוב.

התברר שהוא ניסה לעבור למירפסת ה־סמוכה של השכנים, משם נהגו בני ה־מישפחה תמיד לעבור כשהיו מאבדים מפתח. הוא לא ראה כל סיבה לבלות את הלילה במעצר, החליט למהר לשלם את הקנס למחרת בבוקר. המעקה התמוטט תחת משקלו — ויוסי העייף, שחש ברע מאז הבוקר, לא הספיק לזנק, צנח לחצר. כעבור שלוש שעות נפטר.

עד כאן סיפורו של כדורי.

במותו, לא ידע שהמצלצלים בדלת, מהם ניסה להתחמק, לא חיפשו אחריו בגלל הקנס. היו אלה שליחים מיחידת המילואים שלו, שיצאו למיבצע סריקת החיילים שלא התייצבו בזמן.

התלונן השבוע יהושע גרוסברג, אחיו של יוסי, המנהל את הלונדון מניסטור ברחוב אבן גבירול: „לפני זמן מה כבר היה מקרה בחיפה שבאו למישהו בארבע בבוקר מהצבא, והוא התאבד. למה לא למדו לקח? למה באים בשעות כאלו?"

אמר אלי כדורי: „כתבו בעיתונים ש־יוסי היה נפקד וחיפשו אחריו. זה שקר. לא חיפשו אותו. אם רצו, יכלו למצוא אותו בחנות. כל הזמן הוא היה שם."

אמר יהושע: „כתבו בעיתונים על יוסי כאילו שהיה פושע. איזה טיפשות. יוסי מעולם לא עשה רע לאיש."

רחל מהלכת על כל העולם

מי מכיר מי יודע

קוראים לה **מאשה אלם ראבן**, ולפי מה שהיא מספרת, היא בת 24, וישראלית.

אולי. אני אישית הפעלתי את כל תאי הזיכרון שלי — ולא הצלחתי להיזכר בשחקנית ישראלית בעלת שם כזה. אם מישהו אחר מכיר אותה, אשמח להודות בטעותי.

כרגע, עושה הישראלית הזאת קריירה בגרמניה. בסירטה הנוכחי, הארלים, היא מתאהבת בנערה בלונדית (שחקנית בשם **גבי ארי־פרי**, הטוענת רק שהיא בת 23, בלי להיות ישראלית) ועושה את זה, נוכח המצלמות, בלי שום מורא.

היא עושה את זה גם בלי שום משוא־פנים, ובאותה התלהבות, גם עם המין השני. נציג המין השני, בסרט, הוא צעיר בשם **אולי יומל**, שהוא גם החבר שלה בחיים.

מאחר שגם בסרט הקודם שלה, לקא מוצא, היו לה עסקי אהבה מסובכים, מצאה הישראלית המיסתורית צורך להבהיר ל־עיתונאים, ש„בחיים היא אוהבת באופן נורמלי לגמרי.“

מישהו בסביבה מכיר את העלמה? אם כן, שישאיר אותה לעצמו.

ראבן (שמאל) וידידה

חזרה למקור

בשבוע שעבר, התחתן סוף־סוף גדליה — עם רחל.

אומרים לי שכל כלה מאושרת, ביום נישואיה. יכול להיות. אבל הייתם צריכים לראות את אושרה של הכלה הזאת.

החתונה, שנערכה על גג ביתו התל־אביבי של השחקן **מיכאל כפיר**, היתה אירוע צוהל ומלא עליצות, כשכל החבר׳ה הטובים — **חנוך לוין, איילן תורן, איילן דר, רחל לוי, חנן קופילביץ, חיים נאמן** — זוכרים את ההיסטוריה, ומשתתפים בשימחת החזרה למקור.

המקור, אצל שחקן התיאטרון החיפאי **גדליה כסר**, היתה עמיתתו **רחל דובסון**.

היא היתה אהבתו הגדולה הראשונה, בימים ששניהם היו עוד צעירים ויפים. יותר, אני מתכוונת.

זה היה לפני עשר שנים. השניים הכירו אז בתיאטרון „הפרסה“ של דויד לוין, והפריחו רומן צעיר ויפה.

עד שיום אחד, הוא מת. הרומן, אני מתכוונת. גדליה עזב את רחל, הלך להתחתן עם המשוררת **דליה הרן**.

הנישואין החזיקו מעמד חודש בדיוק, והשניים נחפזו להתגרש כל עוד נפשם בם.

הקשר הגרמני

השם מינכן ספוג — עדיין — מישקע כבד בנפשו של כל ישראלי. אולם לגבי כמה ישראלים, השם הזה חמור במיוחד.

אחת מאלה היא חנה־לה מרון, שאיבדה את רגלה בהתקפת המחבלים הקודמת בנמל־התעופה של העיר. וכאילו בחר לו איזה אל עתיק להשתמש בברו־איו, היתה חנה׳לה בגרמניה — בדיוק בזמן רצח ה־11. (ראה כתבה בעמוד 23) היא נסעה לשם כדי לעבור טיפול נוסף ברגלה — ושמעה את החדשות באמצע שהותה שם.

אתם יכולים לתאר לעצמכם את מצב־הרוח שלה, כשחזרה ארצה.

אני מצטערת, אבל יש שבועות כאלה, שכולם רק מתחתנים. אומרים שזה מזג־האוויר, או משהו כזה שגורם למצב ה־משונה הזה.

מתחתנת נוספת בימים הקרובים היא השחקנית **יהודית סולה** (שלושה ימים וילד, התרוממות). יהודית, אחת הבנות היפות בארץ, כמו שהיא בת 30, הגיעה לחופשה מלונדון, הכירה כאן בחור ש־הגיע לחופשה מניו־יורק, ואיידה לרבנות.

ניחוח לגילה אלמגור

אלמגור

גם לתאונות צריך מזל. **גילה אלמ־גור**, למשל, בחרה לה זמן מאוד לא ממו־זל לתאונת־הדרכים הראשונה שלה ב־מכוניתה — בדיוק לפני התחלת ההצגה שלה **הגברת עם הקמליות**.

בעקבות התאונה היא עברה ניתוח ב־סנטר, ואני חוששת שתצטרך לעבור עוד אחד, כי הראשון לא תיקן את הכל. היא נפגעה בפה, מתקשה לדבר, וסובלת מזה כמובן.

בגלל זה גם נידחו צילומי הסרט **הבית ברחוב שלוש**. אבל גם המפיק, **מנחם גורן**, וגם הבמאי, **משה מזרחי**, החליטו לחכות לה.

מהחופשה לחופה

סולה

הבחור שהגיע מניו־יורק הוא אחד בשם **רפי אדר**. בתחילה, הוא יצא לאיטליה ללמוד רפואה בבולוניה. אחר־כך, הוא החליט שקולנוע זה יותר מעניין, ועבר ללמוד את זה ברומא. אחר־כך, הוא עבר לניו־יורק. אחר־כך, הוא בא לארץ לחו־פש. ומה שקרה אחר־כך, אתם כבר יוד־עים.

החתונה, שתיערך בווילה של ידידים בסביון, תהיה מלאה דוקטורים. אבא של יהודית הוא דוקטור במדעי הרוח, מנהל תיכון (יש לו, לאבא המאושר הזה, עוד שתי בנות, טוי טוי טוי) ואבא של רפי הוא דוקטור בבית־חולים איכילוב. אז מה נשמע דוק?

העיניים הטובות של מני פאר

הסיבה היחידה, שבגללה עומדים להל־ביש **למני פאר** את הטבעת, השבוע, היא רק העיניים הטובות שלו.

זאת לא תהיה ממש חתונה, אלא רק קבלת־פנים. הטקס יתקיים בבית אמא של הכלה, והכלה היא מומחית גדולה לעי־ניים. זוהי **קרני וודק**, שעובדת עם אביה בעסקי עיניים — סבעיות ומלאכו־תיות — עדשות־מגע, ודברים כאלה.

אז ברגע שהיא נעצה את עיניה שלה, בפעם הראשונה, לתוך עיניו של מני, היא ראתה מיד כמה הן טובות, וקבעה תיכף את הדיאגנוזה: „זה מלך הטובים זה.“

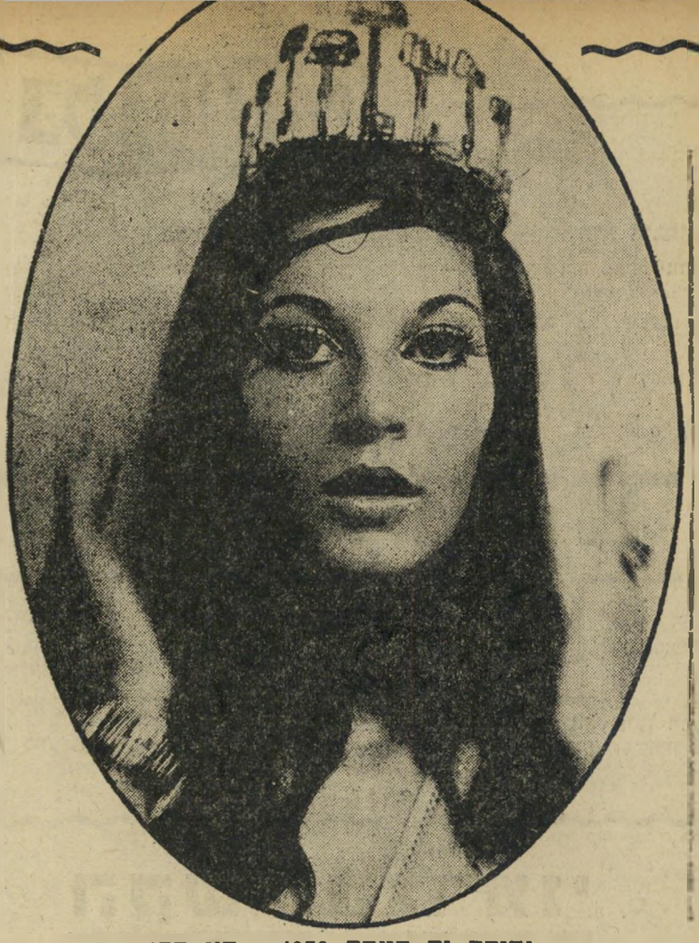
זה היה מזמן, לפני ארבע שנים כבר. „אנחנו חיים יחד כבר שנתיים וחצי,“ מספרת קרני.

אז השבוע, הם הפכו את זה לרשמי. אמנם לא היתה, חופה כי היו אלה ני־שואין מקסיקניים, היות שקרני גרושה ומני כהן. „אבל אני לא מצטערת בכלל שלא יכולתי ללבוש שימלת חופה,“ הר־גיעה אותי הכלה.

עוד נער לאיש הנוער

הבוס של מחלקת הנוער והחלוץ בסוכ־נות היהודית, מרדכי („מורל׳ה“) בראון, הצטרף לאופנה האחרונה. כלו־מר, לא בדיוק הוא, אלא אשתו, אראלה, אבל אומרים שגם לו יד בדבר. למרות שלמורל׳ה (48), לשעבר קצין חינוך ראשי בצה״ל, ולאשתו, יש כבר שתי בנות, אחת אפילו בת 17 וחצי — נכ־נסה עכשיו אראלה להריון נוסף.

כששאלו אותה מה פתאום הריון, עכ־שיו, ענתה: „מורל׳ה רוצה נכדים, וער־שה אותם בעצמו.“

נסיכת ים בינרת 1970 - חני פרי

טכס בחירת נסיכת ים כינרת

במסגרת התחרויות המוקדמות למלכת המים, תיערך בחירת נסיכת ים כינרת 1972 בחסות ראש-עיריית טבריה משה צחר ובעריכת „העולם הזה".
נשף ססגוני בחוף השקט, מצעד היפהפיות, מיטב אמני ישראל.

נסיבת ים כינרת 1971 - יוספה בלום

תמרורים

נחוג באולם הישיבות של הוועד־הפועל בתל־אביב, בשיא המשא־ומתן לחיסול שביתת עלית, יום־הולדתו ה־45 של ממלא־מקום נשיא התאחדות התעשיינים **אברהם** („בומה") **שביט**.

נחוג בפילדלפיה, יום־הולדתה ה־80 של הסופרת **פירל ס. באק** שכתבה בין שאר 84 ספריה את האדמה הטובה וזכתה בפרס נובל.

נישאו במלון הילטון בתל־אביב, בנוכחות 800 אורחים, ביניהם ח"כ מנחם בגין, **הרוזן אייזנברג** (22), בנו של המיליונר היהודי אייזנברג, שסיים לפני מיספר חודשים את שירותו בצה"ל ומתכונן לנסוע לאנגליה כדי ללמוד שם באוניברסיטה, והאנגליה **אנג'לה גרנטים**.

נולד לעיתונאי־סופר **ברוך נאדל** (46) ולאשתו **אילנה**, בת: **גיתי**. נאדל, המשמש כיום כתב ידיעות אחרונות, נולד בתל־אביב, בילה את ילדותו בירושלים, במשמר־העמק ובקיבוץ חפצי־בה. ב־1942 הצטרף להגנה, אחר למד מתמטיקה ופיסיקה באוניברסיטה העברית בירושלים, הצטרף ב־1948 למחלקת חיות הנגב של הפלמ"ח ואחר היה פעיל גלוי בלח"י בירושלים, בו נמנה על האגף הקיצוני ביותר, נידון למוות על־ידי ההגנה וביוני 1949 החל מארגן את רשת המודיעין של לח"י בשורות משקיפי האו"ם בירושלים, לקראת אפשרות של התנקשות בחייו של הרוזן פולקה ברנאדוט. אחרי הריגתו של ברנאדוט, ירד למחתרת, אך נתפס ונכלא. ב־1950 גוייס לצה"ל ובפברואר 1951 פיקד על פעולת התגמול הראשונה של צה"ל בכפר שאראפאת שמדרום לירושלים. שימש ככתב ידיעות אחרונות, אחר עבר להעולם הזה וחשף את השחיתות המאורגנת בעיריית חיפה. ניהל משרד פירסום וב־1968 חזר לידיעות אחרונות. אב לחמישה ילדים.

נולד בז'נבה, לזמרת **פטולה קלארק** ולאיש העסקים הצרפתי **קלוד וולף**, בן: **פטריק**. זהו ילדם השלישי של בני הזוג שיש להם גם שתי בנות: בארבארה (10) וקייט (9).

עומדים להינשא האסטרונאוט האמריקאי **סקוט קארפנטר** (41) שהקיף את כדור־הארץ שלוש פעמים ב־1962 בספינת־חלל מדגם מרקורי ובתו בת ה־22 של מפיק הסרטים ההוליבודי האל רוץ'. יהיו אלה נישואין בשנית של קארפנטר.

עומדים להינשא הזמר **אדי פישר** שהיה בעלה של אליזבט טיילור, והפסיכולוגית היהודיה **ברברה הימן**, אותה ינהל במשך שנה רומן.

פישר

אושפז בבית־חולים בהוליווד, אחרון האחים השחקנים־קומיקאים מארכס, **גראוצ'ו מארכס** (81), הסובל מאפיסת כוחות שניגרמו כתוצאה מנדודי־שינה מאז רצח 11 חברי משלחת ספורטאי ישראל לאולימפיאדת מינכן.

מנהלים רומן. כוכב הקולנוע **סטיב מקווין** והשחקנית **אלי** (סיפור אהבה) **מקגראו** שסיימו סרט משותף, סנוסה. מקגראו, הנשואה עדיין למנהל חברת פרמונט רוברט אונס, היא אם לילד קטן, ג'וסטן, מצפה עתה לגט ומתכוננת להינשא למקווין.

נפצעה בעת הופעה לפני קהל במועדון־לילה, השחקנית **אן** (ידע הבשרים) **מרגרט** (31) שהורדה לבמה מתיקרת האולם על־גבי פלטפורמה, מעדה ונפלה מגובה של תשעה מטרים, שברה את ליסתה, את ידה השמאלית, כמה צלעות וזעזוע מוח.

במדינה

הסתדרות

קול יצחק

וידי פנחס

הצעת ההחלטה שהגיש המערך למושב הוועד־הפועל של ההסתדרות ביום החמישי בשבוע שעבר קבעה: „ההתייקרות הגדולה של מיצרכים ושירותים בשנה האחרונה, העלאת המיסים בעיריות ומועצות המקומיות, מטילה על ציבור העובדים השכירים עומס גדול של הוצאות, ומערערת את ערכו של השכר הריאלי של העובדים..."

אחרי פתיחה כזו, ניתן היה לשער שתבוא הדרישה לתשלום תוספת־יוקר הולמת, שתפצה את השכירים על גל ההתייקרויות. „המערער את ערכו הריאלי של שכרם." אך המערך, שקולו קול יצחק (בן־אהרון), בעוד הידיים ידי פנחס (ספיר), חשב אחרת: „...הוועד־הפועל יבחן בסוף חודש דצמבר את התפתחות המחירים והשכר בתקופת השנה, על בסיס של סיכום שנתי, ויקבע את עמדתו בדבר תשלום פיצוי באמצעות תוספת־יוקר בעד התקופה שחלפה."

שוב הוכיח הרוב ההסתדרותי שדיבריו הרמים של מזכיר ההסתדרות על „גבם הזקוף של הפועלים" ועל היות ההסתדרות „משענת נאמנה לעובד" וכיוצא באלה, אין להם כיסוי בתלוש המשכורת שיקבלו בחודש הבא.

צריחות. כשיצחק בן־אהרון יודע שאינו צודק, הוא זועם אף יותר מתמיד. המזכיר הכל־יכול, שהוא גם פותח מושבי הוועד־הפועל, נועל המושבים, פותח הדיונים, יושב־ראש המושב, חבר הנשיאות היחיד של המושב וראש הסדרנים — המשיך גם במושב האחרון בהשתוללות חסרת המעצורים שלו:

הוא שלל את רשות הדיבור בדיון על המדיניות המקצועית מאלכס מסיס, נציג העולם הזה — כוח חדש ויעקב ריפתין איש ברית השמאל — כינה את חבר הוועד־הפועל וישניאק מרפ"י „אטום" — צרח על חברת מק"י אסתר ווילנסקה — קם לדבר בכל פעם שצלמי הטלוויזיה כיוונו את מצלמותיהם אל בימת הנואמים — הפסיק את כל הנואמים, התפרץ לדבריהם, וניהל את הצגת היחיד שלו — כשאיש מכל חברי הוועד־הפועל, להוציא את המותקפים, אינו מעיז לשים קץ להפרת התקנון המשתוללת בישיבה.

הווי

לא מיץ

ולא סלוודור

שנים הרבה טרח מרקו בני, ירקן שעלה ארצה ממרוקו, במטבחה של אשתו, עד שמצא את הנוסחה המדוייקת של תרופת־הפלא. ברגע שמצא — מיהר לשתף את העולם בתגליתו, פירסם מודעות־ענק בשפה ארכאית, אך בעלות בשורה מחשמלת:

„הפתעה חדשה בישראל.

„אדם יכול להישאר תמיד צעיר.

„עליו להשתמש במיץ מהמושיע סלוזודור. מועיל לגבי מחלות אכזריות וקשות לפי השיטה של הרמב"ם.

„זאת היא תרופה ישנה משורשים וקברות הצומחים בארץ ובחוץ־לארץ. תרופה זו מרפאה באופן מושלם סרטן, לב, אסטמה מוזנחת, ברונכית, שיעול גרוע, אלרגיה, סינוזיט, איקזמה וכו'. יש הוכחות מרחיקות לכת מאנשים שהשתמשו במיץ הזה שלפיהן: הזיכרון שלהם צלול, המצב הכללי שלהם הוטב, הצמיחה של השערות הוחשה. הם הרגישו הטבה ניכרת בסגולה המינית שלהם. אדם יכול להישאר תמיד צעיר.

„הרצפט: צינצנת של מיץ סלוודור מכיל 12 כוסות ל־12 לילות. לשתות לאחר ארוחת ערב עם כפית סוכר.

„אפשר להשיג מהיצרן מרקו בני, רח' התפוצות מס. 60, רמת־גן, אוטובוס 60, תחנה אחרונה.

סוף הדרך. ככל שהדבר לא ייאמן, החלו אזרחים נוהרים לפיתחו של מרקו. עד לפני כמה חודשים. אז, בוקר אחד, גילו כמה מאמינים, כאשר ירדו בתחנה אחרונה של מס. 60 — כי מרקו בני עצמו הגיע לתחנתו האחרונה.

לא היה ברור ממה הוא נפטר: אם ממחלת־לב או מסרטן, מאלרגיה או ממחלה אחרת אכזרית וקשה.

רפואה

אסטרונאוטים עם איזמל ביד

מי שנכנס לאחרונה לחדר־הניתוח של בית־החולים סנט לוק שבדנבר, קולוראדו, ולא נימנה על הצוות הרפואי, היה ודאי משוכנע כי נקלע בטעות למעבדת־חלל.

כל הרופאים והאחיות, שסביב שולחן הניתוחים, חבשו לראשיהם קסדות שקופות, כשל טייסי־החלל.

ואכן היו אלה בדיוק אותן קסדות, אך הפעם נשקפו מאחוריהם רופאים מנתחים בעיצומו של ניתוח קשה.

חיידקים מחוץ לתחום. הטכניקות החדשות שפותחו לצורך שמירת העיקור בחלליות, יושמו בבית־החולים לצורך ביצוע ניתוחים מסובכים, הדורשים תנאי עיקור מוחלטים.

הקסדות שחובשים המנתחים בנויות כך, ששום חיידק אינו יכול לצאת מתוכן. הם מחוברות למערכת הנושאת עימה חוצה את האוויר שנפלט מריאותיו של המנתח. אוויר נקי מקבל הרופא דרך פתח בראש הקסדה, המוגן נגד פליטה על־ידי שסתום.

את שיחותיהם מקיימים המנתחים וה־אחיות דרך מערכת תיקשורת, הקבועה בתוך הקסדות.

כל זה לא הופך אמנם את השהייה על שולחן־הניתוחים לנעימה יותר, אך הדבר מגדיל את הסיכויים שהניתוח יצליח וגם החולה יחייה.

אם אינה רק מינקת

האם צריך להפריד בין אם שילדה זה עתה, לבין התינוק?

פסיכולוגים עמדו כבר על חשיבותם הרבה של היחסים הנירקמים בין התינוק להוריו, וביחוד בינו לבין אימו, בשנותיו הראשונות. עתה בא החוקר האמריקאי, הפסיכולוג מארשאל קלאוס, וטוען כי לא רק השנים, כי אם אותן שעות ספורות שלאחר הלידה, קובעות במידה רבה את יחסה של האם לוולדה.

פגיעה לעתיד. קלאוס וצוות חוקרים ערכו ניסוי בו השתתפו 14 נשים בבית־חולים. לקבוצה זו הושארו התינוקות לי־משך שעה מייד לאחר הלידה ולמשך חמש שעות, מלבד זמן ההנקה הרגיל, בשלושת הימים הראשונים לאחר הלידה. שאר הנשים, באותו בית־חולים, זכו לטיפול המקובל.

כחודש לאחר הלידה ביצעו החוקרים תצפיות בנשים השונות וניתגלו הבדלים ניכרים.

האימהות שזכו למידה רבה יותר של קירבה לצאצאיהן גילו חמימות גדולה יותר לתינוקות. הן ליטפו אותם יותר, חיבקו אותם יותר, והביטו בעיניהם זמן רב יותר מאותן אימהות שזכו לחצי שעה ההנקה בלבד.

מסקנות אלה הביאו את צוות החוקרים למסקנה, כי הפרדה שרירותית עלולה לפגוע בעתיד הקשרים שייווצרו בין האם לילד.

זיהום־הסביבה

זהירות! חיידקים במנוע

חיידקים קשורים בתודעת רוב בני־האדם עם זיהומים. לחשוב כי ניתן ללחום בזיהום בעזרת חיידקים הוא כמעט כמו לחשוב, כי ניתן ללחום בחולה־לב בעזרת מחלת הסרטן.

ובכל זאת משמשים כיום חיידקים בניסויים של לוחמה בזיהום. ודווקא זיהום־אוויר.

סקרים שנערכו בדבר הרכבם של גורמי הזיהום באטמוספירה, גילו ללא צל של ספק, כי רובו נובע מעשן הגיפלט ממנועי המכוניות בכבישים.

קיימות אפשרויות להפחית זיהומים אלה בדרכים מכניות, אך הדבר יביא להקטנה ניכרת ביעילות המנוע, או לשימוש במסננים יקרים.

זיהום מרצון. שני חוקרים אמריקאיים, ריינולד ראסמוסן ורוברט הוטון, גילו פיתרון חדש. הם מציעים מסננים אורגניים שיורכבו על טהרת החיידקים ופיטריות.

ידוע כי חיידקים ופיטריות, מזנים שונים, חיים וקיימים על קרקע־מזון המורכב מפסולת של חומרי דלק, על סמך עבודות שונות, שנעשו בנושא לאחרונה, הוכיחו השניים כי מיקרואורגאניזמים אלה קולטים ומעכלים פחמן חד המצוי, אחילן, תחמוצות־גפרית ותחמוצות־חנקן. דיאטה חריפה במידת־מה, אך בהחלט מגוונת.

חלק מגזים אלה הם מרכיבי הזוהמה הגיפלטת ממנוע מכונית פועל. וזה מביא את שני המדענים לשאלה: אם בלאו הכי נהנים אותם יצורים מן התירכובת המשונה, למה לא לתת להם אותה מרצון, מלוא חופניים ועל גלגלים?

דוקטור אזטו. למרות שהרעיון ניראה פשוט ונשמע זול, קיימים עדיין מיספר סיבוכים בתרופה. יהיה צורך לקרר את הגז הגיפלט כדי לא לגרום להפיכת המסננת החיה לתבשיל חיידקים בפיטריות.

וכמו לכל יצור בעולמנו, יש גם לחיידקים רודפי העשן אויבים. חיידקים המכלים בהם בכל פה. כך שסביר להניח כי ביום עתיד אחד, ייווצר סוג חדש של רופא: דוקטור אוטו, שתפקידו יהיה להעניק למכונית הסובלת מזיהום של חיידקי אוויב, מנות אנטיביוטיקה לחיסול הנגע.

מנתח או איש ירח?
הניתוחים יצליחו והחולים יחיו

מאזנים
23 בספטמבר – 22 באוקטובר

דווקא ביום בו חשבת שכבר נשבר הכל, ושוב אין מוצא ממצב מסובך — אתה הופך לאדם אחר. הכל נפתר בנקל, חלק, בלי בעיות. זהו שבוע בו טוב תעשה, אם תרבה בקשרים חברתיים, בילויים, ובפגישות עם בני שני המינים. השתזון, אך היזהר, במיקצת, על דרכי הנשימה שלך. בת טלה: לבשי ורוד.

* * *

עקרב
23 באוקטובר – 22 בנובמבר

השבוע כולו, ואולי אף השבועיים הבאים, יעמדו בצילה של התרגשות גדולה שתעבור עליך בעקבות החלטה מסויימת. אם מקבל ההחלטה הוא אתה עצמך, אין ספק שהיא קשורה בעניינים שבלב. אם אחר הוא המחליט, תהיה התרגשותך צמודה לאינטרסים חשובים של אדם קרוב. כך או כך, אל תכלא את רגשותיך, גלה אותם לאנשים הקרובים לך.

* * *

קשת
23 בנובמבר – 20 בדצמבר

גם השבוע תוכל רק להסתדר אם תשמור על עצמך ותיקח את עצמך חזק־חזק בידיים. שתייה מופרזת עשוייה לקלקל לך עניין שאתה מתכנן מזה זמן רב. גם פגישה עם ידיד טוב וחשוב עשוייה להסתיים במריבה, מסעמים דומים. איש בעל־השפעה מוכן לעזור — בתנאי שתדע שאין מקבלים דבר אם לא נותנים דבר אחר. הימנע מהחלטות חשובות בתחום העסקים, כי אתה עלול להפסיד כסף רב בקרוב.

הורוסקופ

נכון שיש אירוניה מסויימת בעובדה שהצלחה באה כשלא זקוקים לה, ושעכשיו, כשאתה מאושר מאוד ביחסיך עם בת זוגך, כולן לפתע רודפות אחריך. יש בכך הגיון מסויים, כי אנשים מחפשים את חברתם של חבריהם המאושרים, בתקווה שחלק מאושר זה ידבק בהם.

* * *

גדי
21 בדצמבר – 19 בינואר

שבוע נפלא מחכה לך. ביחוד ביחסיך ההולכים ומשתפרים עם בת־זוגתך שהחליטה להיות בסדר איתך. קבל אותה בזרועות פתוחות. במיקשור פתוחות הכל מתנהל כשורה. המשך לבדבד, אתה בין כה וכה עומד לזכות בבת־אחת בסכום ניכר של כסף. המשך לעבוד בנאמנות ובמסירות. הבוסים שלך מעריכים את זה. לך בת דלי, מצפה שבוע שכולו רצוף תענוגות. נצלי את זה.

* * *

דגים
19 בפברואר – 20 במרס

אהבת חייך מגיעה. קבלי אותו בזרועות פתוחות. הוא בשבילך. איתו תמשיכי לחיות חיים מאושרים. חבריך למקום העבודה מנסים לנצל את כישרונך. הילחם בהם. אל תוותר. הרי בסופו של דבר, אתה הוא החזק ולא הם. התייחס בהתאפקות לבני משפחתך ואל תיגרר לפרובוקציות. השתדל לצאת למסעות וטיולים.

שור
21 באפריל – 20 במאי

הפסיקי לרכל. מישהו זומם להזיק לך, לאחר שהרסת בפיטפוטייך משהו חשוב לו. אל תתפסי לדרוש משותפך את אשר חפצת. ההיסוסים רק מחזקים אותו בדעתו לא להיענות לדרישותיך, הצוקות כשלעצמן. שיחה טלפונית בראשית השבוע תגרום לך נחת־רוח לזמן קצר, אך תזיק לך לטווח ארוך. בת מזל שור, נסי להיזכר בדבר אותו היית צריכה לבצע ושכחת. הרבה דברים קשורים בדבר זה. בת שור — לבשי צבע סגלגל.

* * *

תאומים
21 במאי – 20 ביוני

ובכן, הגענו לזה שוב: הדברים האמיתיים מתגלים בזה־אחר־זה, מאחרי פרגודי האשליות, הצביעות של הרבה אנשים הסובבים אותך, והרצון הבלתי־מציאותי לעזור. את ניצבת על־פי תהום, בעיני־רוחך, והדיכאון עלול לגבור עלייך. משום־כך מוטב שתתייחסי למתרחש בהומור, לא בציניות. ושלא תשתדלי להגיב מייד בחוזקה ובכאב, אלא תחשבי בראש וראשונה קודם כיצד לעזור לעצמך.

* * *

סרטן
21 ביוני – 20 ביולי

מצאת גבר אבהי שנותן לך יחס עדין וחם, הוא עוזר לך לפתור את בעיותיך. הינך מתגדרת בבעייה אחת ומזניחה דברים העשויים להסב לך אושר רב. שמחה שמצאת במקום עבודתך החדש, תפיג את דכאונך כליל. סעי לחופשה קצרה עם בני ביתך. הקדישי להם את מלוא תשומת ליבך ותבואי בעתיד על שכרך. מישהו מבני משפחתך יצטרך לטיפול רפואי — עזרי לו. שימרי על יופייך: הוא כרטיס הביקור שלך.

* * *

אריה
21 ביולי – 21 באוגוסט

למרות העובדה שאסור לך לסמוך על אלה המציעים לך הצעות מפתות, השבוע יתחיל תהליך שיקום כלכלי, לאלה מכם שהיו שקועים בצרות כספיות רציניות. ביחוד טוב סוף השבוע ובמיוחד יום ג', יום ה' אינו מתאים לרומאנטיקה: יש בו יותר מדי השפעות עוינות. בן אריה תוכל להמר על מוצאי־שבת, בשטח האהבה.

* * *

בתולה
22 באוגוסט – 22 בספטמבר

הנסיעה אותה תיכננת תידחה. במקומה תצליח לעניין את עצמך במשהו שונה לגמרי. היכרות עם בת מזל דגים, תישא תוצאות חיוביות. היא תגרום לך שתנצל את מלוא כשרונותיך בשטח ה־אהוב עלייך, אשר יגרמו לכך שהאנשים הסובבים אותך יעריכו ויכבדו אותך מחדש.

הרשעת בינים

מאת אורי אבנרי

12 בספטמבר 1972

היכן היו המלווים

אל: שר הביטחון
מאת: ח"כ אורי אבנרי

(1) האם נתלוו אנשי־ביטחון אל חברי המישלחת הישראלית לאולימפיאדה?

(2) אם נתלוו אנשי־ביטחון — איפה היו בעת התנפלות המחבלים הערביים על אנשי המישלחת?

(3) האם נכון שהגיעו ידיעות, לפיהן מתעתדים המחבלים לבצע פעולות ראווה לפני ראש השנה?

(4) אם הגיעו ידיעות כנ"ל, האם הומלץ בפני גורם כלשהו לאבטח את חברי המישלחת הישראלית ל־אולימפיאדה? אם כן —
א. האם בוצעה ההמלצה?
ב. אם לא — מדוע לא?

(5) האם בדקו רשויות הביטחון של ישראל את סידרי הבטיחות שהונהגו על־ידי שלטונות גרמניה לאבטחת שלומם של הישראלים?

(6) האם הובטחה שמירה של 24 שעות ביממה על חברי המישלחת והביתנים הישראליים?

מי היה אחראי?

אל: שר החינוך והתרבות.
מאת: ח"כ אורי אבנרי.

(1) מי היה הגורם האחראי לאבטחת חברי המישלחת הישראלית לאולימפיאדה?

(2) מי היה (אם בכלל) הגורם הישראלי אשר היה אחראי במינכן להבטחת שלומם של הישראליים?

(3) האם נידונה אבטחת חברי המישלחת במישרד־החינוך־והתרבות?

(4) האם נקט המישרד, או רשות כלשהי מרשויותיו, בפעולות כלשהן לאבטחת חברי המישלחת?

(5) אם כן — מה היו הפעולות?

(6) האם קיים המישרד, או רשות כלשהו מרשויותיו, מגעים עם שילטונות גרמניה לאבטחת שלומם של אנשי המישלחת?

האם הוסק לקח?

אל: שר הביטחון.
מאת: ח"כ אורי אבנרי.

(1) בעיקבות טבח מינכן, האם אומצה גישה חדשה על־ידי רשויות הביטחון של ישראל לאבטחת שלומן של מישלחות ישראליות היוצאות לחו"ל?

(2) אם כן — האם רשויות הביטחון קיבלו על עצמן משימה זו?

האם תואמה הפעולה?

אל: שר־החוץ.
מאת: ח"כ אורי אבנרי.

(1) האם תואמו הפעולות של מישטרת גרמניה, לחילוץ חברי המישלחת הישראלית לאולימפיאדה, עם גורם ישראלי כלשהו?

(2) האם אישר גורם ישראלי כלשהו את תוכנית־החילוץ?

(3) אם כן — מי היה הגורם?

(4) בעיקבות הטבח במינכן, האם אימץ לעצמו משרד החוץ כללים נוספים לאבטחת שלומם של אישים ומשל־חות ישראליות בחו"ל?

(5) האם נערכה חקירה במינכן על־ידי גורם ישראלי כלשהו לבירור הסיבות לכישלון פעולות החילוץ? אם כן — מה העלתה החקירה?

(6) האם הוברר מדוע לא השתמשו ברובים משתיקי קול?

מי שומר על התזמורת?

אל: שר הביטחון.
מאת: ח"כ אורי אבנרי.

האם גורם ביטחוני ישראלי כלשהו הופקד לשמור על חברי התיזמורת הפילהרמונית, המסיירים עתה ב־אמריקה הדרומית?

להלן דברי סיעתנו בדיון על צירוף השר י. ש. שפירא לממשלה:

אורי אבנרי: השאלה האמיתית העומדת לדיון איננה אם חבר־הכנסת יעקב שמשון שפירא צריך לחזור לתפקיד שר־המשפטים.

השאלה היא: האם הגברת גולדה מאיר יכולה וצריכה להמשיך ולכהן כראש־הממשלה.

הברירה היא בין דמוקרטיה פרלמנטרית, שבה קובעים נציגי הציבור על פי רצון הציבור — שילטון העם, על־ידי העם, למען העם — לבין מישטר מונארכי.

בשנים האחרונות התגבשה במדינה מעין מונארכיה קונסטיטוציונית, תקופה ויקטוריאנית חדשה.

שמעון פרס: זוהי גניבה ספרותית.

אורי אבנרי: זוהי גניבה ספרותית ממי שגנב ממני.

היום נקבע למעשה, שהמונארכיה הקונסטיטוציונית הפכה למונארכיה אבסולוטית — בנוסח יקטרינה הגדולה.

גם בדמוקרטיה יש זכות לראש־הממשלה לבחור בצוות שריה. אולם זכות זו כפופה לאישורו של פרלמנט ריבוני, הכפוף מצידו לדעת־הקהל. במישטר כזה לא ייתכן להחזיר לכהונה שר, שהתפטר מתפקידו

ויהי בימי יקטרינה

על רקע פרשה ציבורית, מבלי שסולקו הגורמים ש־הביאו להתפטרות זו. במישטר כזה לא ייתכן לעשות מינוי, שהרוב העצום של דעת־הקהל מתנגד לו, מינוי המהווה התגרות בציבור ויריקה בפני דעת־הקהל.

לעומת זאת, במונארכיה אבסולוטית אין דעת־הקהל חשובה כלל, והאישור של פרלמנט־הצללים הוא הליך פורמלי גרידא.

הוד מלכותה, יקטרינה הגדולה, ממנה את פוטיומקין ומפטרת את פוטיומקין, מפטרת את גאליצין וממנה את גאליצין מחדש — הכל לפי מצב־רוחה הריבוני.

עוגה, עוגה, עוגה...

אדוני היושב ראש, ההצגה הדמוקרטית במישטר כזה היא קומדיה עצובה; או טראגדיה מבודחת — כפי שראש־הממשלה מבודחת ברגע זה.

ליישכת מיפלגת־העבודה הוספת לגן־ילדים. הפעו־סות יושבים ומקשיבים. פעוט אחד מעז לגמגם כמה מלים של התנגדות. הגננת מפסיקה אותו באמצע המשפט. כל הפעוטות מרימים ידיים, יפה־יפה. עוגה־עוגה־עוגה — במעגל נחוגה.

הממשלה היא כיתה א'. המירה מדברת. כל הילדים יישבים יפה במקומותיהם. שתי־קים כשצריכים לשתוק, מצביעים כשצריכים.

והכנסת? לכנסת מותר לשחק מישחק פרלמנטרי. בתנאי שהכל מבינים שזהו מישחק, ותו לא. ואם יש ילדים רעים, אפשר תמיד להעביר חוקים חדשים ולסלק אותם מן הכיתה.

גולדה לא יכלה לסבול...

אדוני היושב־ראש, גורלו של חבר־הכנסת יעקב שמשון שפירא הופך כאן לעניין מישני. אמרתי לפני

התפטרותו שהוא היה, לדעתי, שר־מישפטים טוב, ושהמאזן הכללי של כהונתו היה חיובי. דעותיו בסוגיות מישפטיות וחברתיות רבות היו מתקדמות וליברליות. לא התעלמתי גם מן העובדה שהוא היה שייך לאגף המתון — יחסית — של הממשלה בענייני מלחמה ושלום. איני חוזר בי מהערכה זו גם היום.

אולם הנקודות המכריעות נגד מינוי זה היום, בנסי־בות של היום, הן:

● **ראש־הממשלה הערימה על הציבור, קיבלה את התפטרות השר שפירא מבלי שהתי־לוונה מלכתחילה למנות שר אחר במקומו, והחליטה מראש להחזיר את חבר־הכנסת שפי־רא לאותו תפקיד אחרי שהציבור יתעייף.**

● ראש הממשלה לא יכלה לסבול שנחלה תבוסה — ולו רק פעם אחת — מידי דעת־הקהל. היא היתה מוכרחה להוכיח שגם ניצחון יחיד זה של דעת־הקהל הוא ריק מתוכן.

● מינוי זה בא לתת בדיעבד אישרור ממשלתי ופרלמנטרי לכל אשר נעשה בפרשת נתיבי נפט — וזוהי משמעותו האמיתית.

● **מינוי זה נועד למחוק את התקדים היחידי של שר שהתפטר מפני שחשב שנכשל במשימה. היום נקבע שלא ייעשה כדבר הזה בישראל.**

● כל הנסיבות שהביאו להתפטרות נשארו בעינן, אף אחת מהן לא סולקה, ואפילו לא העמידו פנים כאילו סולקה.

אילו היתה לסיעתי הזכות להגיש הצעת אי־אמון, היא היתה מגישה אותה. מכיוון שזכות זו נשללה מסיעתי — אצביע היום בעד כל הצעת אי־אימון ש־תוגש.

בניגוד למינהגה לאחרונה, נשארה גולדה מאיר יושבת בשעת נאומי זה, וחקשיבה לו.

כאשר קראתי לה „יקטרינה הגדולה" התפתחו חי־לופי־דברים ערים בינה ובין שכניה — י"ש שפירא, שימעון פרס ואחרים. כשתיארתי את המצב בממשלה, שהפכה גן־ילדים, פשטו החיוכים סביבה. היח בולט שחברי הממשלה, שרובם נכחו באולם, שמחו על־כך שמישהו אומר את אשר היו רוצים להגיד מזמן, ולא העזו. האווירה היתה מבודחת, וגולדה עצמה הצטרפה לחיוכים ולציחקוקים.

כשקמה להשיב למתווכחים, נסתבר כי חזברים עו־רו בה תגובות חזקות:

גולדה מאיר: אני מוכרחה להגיד, שאחרי המתח של הימים האחרונים יש אולי להביע תודה לחבר־הכנסת אבנרי על קצת שעשוע. על התיאור הזה, הנחמד.

אני רוצה להגיד לך דבר אחד: הדיבורים של חבר־הכנסת אבנרי לחוד. אני רואה זאת לזכות לי, את שייכותי לתנועה הזאת מאז כימעט ילדה הייתי, בחוץ־לארץ ובארץ. זכותי גדולה, לא גן־ילדים! ולא על ספרות קלוקלת חינכה אותי התנועה, וחינכה את עצמה וחינכה דורות. לא על דבר שמושך רק עין. כי אם על דברים שמושכים לב ונפש ומוח, עם ויכוחים סוע־רים.

איזו קריקטורה ציירת פה? ויכוחים סוערים, חילוקי דעות כימעט בכל דבר! ועל זה שמפלגתי נתנה בי אמון להיות שליחה שלה — אני גאה על כך, מודה לה על כך.

איזכור מסוג אחר, גם הוא מאלף, בא בהמשך דבריה של גולדה, כשהתווכחה עם דובר גח"ל, שטען כי המערך מתנהג כאליו יש לו „חזקה" על השילטון:

גולדה מאיר: ...מה הדיבור הזה על חזקה? אין בחירות? מה זה?

היה ישוב, עכשיו יש עם בישראל, פעיל, ער, מת־עניין, יודע את דעתו. והראיה — אנחנו יושבים במיספר כזה, וחבר־הכנסת אבנרי יושב במיספר כפי שהוא יושב. הוא יושב כאן בחזקה? לא. לא! נמצא המיספר שנתן לו מספיק קולות, שיישב כאן!

„אי־אפשר לחסל את היחושים -
מבלי לייבש את הביצה!"

להלן דברי סיעתנו בוויכוח על הודעת ראש־הממשלה על הרצח במינכן:

אורי אבנרי: מעשה־הבליעל שנעשה במינכן הוא פשע נתעב — פשע נגד האנושות, פשע נגד מדינת־ישראל, פשע נגד השלום, פשע נגד העם הפלסטיני.

על קבר יקירינו התאחד העם כולו. יחד התאבלנו, יחד השתתפנו בכאב המישפחות, יחד החלטנו לעמוד מול פני הטירור ולא להיכנע לסחיטה.

זהו הכישלון האמיתי של מעשה־הזוועה. הוא לא ירתיע איש מאיתנו. הוא לא יפיל עלינו את מוראו.

נגיד לאנשי הטירור, נגיד לעזריהם, נגיד לעולם כולו: מי שרוצה לשבור את רוחנו באמצעות האימה והזוועה — ימצא מולו עם מאוחד, מלוכד, נחוש־החלטה.

ועדת חקירה פרלמנטרית!

אולם, גברתי היושבת ראש, תפקידנו, כבית־הנבחרים של מדינת־ישראל, אינו מסתיים בהשמעת הגינוי ובביטוי אחדותנו הבסיסית.

תפקידנו הוא לקבוע את האחריות, להסיק את הלקחים, להתוות את הדרכים למאבק נגד הטירור.

השתלשלות המאורעות במינכן מעוררת שאלות חמורות מאין כמוהן לגבי מחדלי ממשלת־ישראל במאבק זה. סיעת גח"ל דרשה להקים ועדת חקירה פרלמנטרית. סיעתי מצטרפת לדרישה זו.

ארחיק לכת כבר עתה: לא ייתכן כי מיקרה מחריד כזה יעבור, ואיש בממשלת ישראל לא יתפטר. החקירה צריכה לקבוע מי היה אחראי, ועל האחראי להסיק את המסקנות.

יהיה זה שיא הגיחוך אם ממשלת ישראל, האחראית קולקטיבית למחדלים הנוראים, תטיל על ראש־הממשלה שיה עצמה לאפוף את המידע, לדון ולשפוט — ותביא את דינה ואת שיפוטה בפני ועדת־החוץ־והביטחון, שתאשרר אותם אוטומטית, וכפודי־סודות.

האחריות הנוראה

גברתי היושבת ראש, תפקידנו העגום הוא להציג את השאלות המודקרות כבר עתה:

● **האם קיים בכלל גורם אחראי מרכזי לביטחון אנשים ומיתקנים ישראליים בחוץ־לארץ — גורם שיש בידו כוח־האדם, המכשירים, הסמכויות וכושר־הביצוע הדרושים לכך?**

● מי נושא באחריות הפרלמנטרית למאבק בשטח זה? שר־הביטחון הודרו להודיע שאינו אחראי. ברור כי מבחינה פורמלית גרידא אחראית ראש־הממשלה. להלכה כפופים לה שירותי־הבטחון הקיימים. אולם כולנו יודעים שזוהי כיום אחריות פיקטיבית ופסיבית.

● **מי היה אחראי לסידורי הביטחון שך המישלחת הישראלית באוליפיאדה? מי קיבל על עצמו לשגר מישלחת למקום בו שימשה כתובת גלוייה וחשופה לפעולות־טירור צפוייה, מבלי לצייד אותה בסידורי הביטחון המינימליים?**

● **איך קרה שממשלת ישראל לא עמדה על זכותה לצייד חברי מישלחת זו בנשק אישי, ולהציב מישמר ישראלי מזוין במקומות התורפה, ובעיקר במעון המישלחת עצמה?**

● מי אחראי למחדל המודיעיני — חוסר המידע, או אי־העברת המידע, או אי־הסקת המסקנות מן המידע?

● מדוע לא נשלחה מייד אישיות ישראלית בכירה למינכן, עוד ביום השלישי בבוקר? מדוע הגיע השליח הישראלי למינכן רק בשעה 21.30 בערב, אחרי שכבר הושלמו התוכניות, ובעיצומן של ההתרחשויות?

● **מדוע נשלח איש שאינו מומחה למיבצעים מן הסוג המיוחד שבויצע במינכן? מדוע נשלח האיש לשמש — כדברי ראש־הממשלה — רק כתור „עד"? האם היינו זקוקים לעדים במינכן? מדוע לא התערב, מדוע לא בדק את התוכנית, מדוע לא פסל אותה, כפי שצריך היה לעשות? חרי זאת היתה תוכנית אבסורדית מאין כמוה!**

„מי יודע את התפילות..."

במשך כמעט 18 שעות היו הספורטאים נתונים לחסדי החוטפים, חסרי־ישע וחסרי־מגן.

מי יודע את המחשבות שניקרו במוחם? מי יודע את התפילות שהתפללו בליבם, במשך שעות אינסופיות אלה?

רק דבר אחד כטוח: הם קיוו, הם האמינו, הם היו משוכנעים שזרועות ישראל יצאו להצנתם ולהצלתם. הם האמינו בכושרנו וביכולתנו. אך מה שקרה הוא מחדל נורא ומחריד. מישהו חייב לתת על־כך את הדין!

מוסד למילחמה בטירור

לא די בשיפוט העבר. יש להתכונן לעתיד.

ברור לי שעומדת לפנינו מערכה ארוכה, אכזרית ועקובה־מדם נגד הטירור.

יש להערך לקראת מערכה זו, כפי שאנו רגילים להתכונן לכל מערכה. יש להישמר מפני הזילזול באוייב. עלינו לראות את הסכנה ולהעריכה נכונה.

אני מציע להקים מייד פיקוד מיוחד, שירכז בידו את המאבק בטירור בזירה העולמית. יש להעמיד בראש פיקוד זה איש מתאים, קצין בעל כושר מיוחד, שיוכל לגשת לתפקיד ברוח רעננה ובגישה חדשנית.

יש לקבוע את האחריות הפרלמנטרית לתפקיד זה — אולי בצורת מינוי סגן־שר במישרד ראש־הממשלה, שיהיה אחראי בפני הכנסת.

פיקוד חדש!

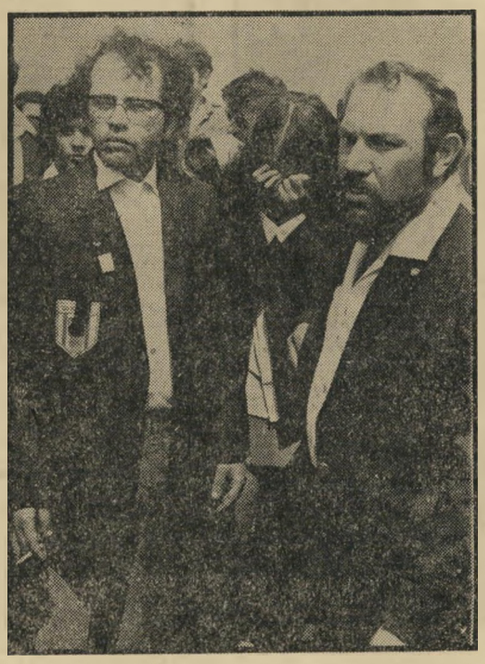
בתום הדיון, הגישה סיעתנו את הצעת־הסיכום הבאה. רק סיעתנו הצביעה בעדה.

(1) **הכנסת מגנה את מעשה־חזוועה שבוצע על־ידי טירוריסטים ערביים במינכן, וקוראת לעולם הנאור לכונן מערכת בין־לאומית נגד סכנת הטירור המאיימת על העולם.**

(2) **הכנסת קוראת לכל אנשי המצפון, הקידמה והשלום בעולם לבודד את אירגוני־הטירור, להוקיע את מעשיהם ולשלול מהם כל קורטוב של תמיכה ואהדה.**

(3) **הכנסת מחליטה להקים ועדת חקירה פרלמנטרית לחקירת המחדלים של שילטונות ישראל בהגנה על המישלחת באולימפיאדה, לקביעת האחריות להם, והסקת מסקנות ציבוריות ומעשיות.**

(4) **הכנסת קובעת שיש צורך בהקמת פיקוד מיוחד למילחמה בטירור ברחבי העולם, בראשות מפקד בעל הכישורים המתאימים לכך.**

המישלחת האולימפית בהלווייה

לייבש את הביצה!

אולם, גברתי היושבת־ראש, אל תהיה בלבנו אשלייה.

אפשר להצליח במאבק נגד הטירור, לצמצם את פגיעותיו ולהקטין את מימדיו. אבל אי אפשר לחסל אותו לגמרי.

כפי שאמר פעם חיים ברלב, כשעוד היה רמטכ"ל: „אי־אפשר לחסל את הטירור, עד אשר ייעצא פתרון לפלסטינים."

המאבק נגד הטירור צריך להתנהל בעת ובעונה אחת בשני מישורים — המישור המיבצעי והמישור המדיני.

במישור המיבצעי אנחנו צריכים להגן על חיינו, להכות בטירור ולהקהות את עוקצו. במישור המדיני אנחנו צריכים לסתום את מקורות־היניקה שלו.

אמרתי לא פעם מעל דוכן זה: יש ביצה ויש יתושים. הטירוריסטים משולים ליתושים. הביצה היא הבעייה הפתוחה של העם הפלסטיני, שלא מצא לו אפיק לגיטימי לחיים לאומיים בריאים.

יש לפנות ביתושים — אין מנוס מכך. אבל כך עוד לא נייבש את הביצה — יבואו שוב ושוב יתושים חדשים.

אנשי־הטירור הם חלק קטנטן של העם הפלסטיני. רובו המכריע של עם זה, בייחוד בשטחים המוחזקים, מאס במלחמה ונכסף ליום שלום. אם נשכיל לספק געגועים אלה, אם נפתח בפניו אופק חדש של הגשמת מאוויו בדרכי־שלום — נהפוך את הטרוריסטים לאבר מדולדל, ללא רקע לאומי. העם הפלסטיני יקיא אותם מקרבו.

חבר־הכנסת בגין ציטט מאמר ששאל אם יש טעם ב„ויתורים לאנשים כאלה"?

אנשים אלה? איזה אנשים?

אנשי־הטירור אינם רוצים בשום ויתורים, כי אינם רוצים כלל בשלום. הם מעוניינים לעודד את המגמות הקיצוניות בישראל ובבית הזה, ולהיבנות מן המגמות האלה.

העם הפלסטיני הוא הזקוק לוויתורים — וכך ויתור זה, המתיישב עם ביטחוננו, הוא מכה ניצחת למחנה הטירור!

נגד עונש־מוות!

גברתי היושבת־ראש, הטירוריסטים לא ינצחו אותנו במילחמה חזיתית. הם לא יכפו עלינו את תכתיבם.

אולם ישנה סכנה אחרת: שהם יכפו עלינו את מושגיהם ואת רוחם. שמעשיהם הברוטאליים יכיאו אותנו לתגובה ברוטאלית, שאכזריותם תעביר אותנו על דעתנו ועל טוהר ליבנו ונשקנו.

יש המטיפים להנהגתו ולהפעלתו של עונש־מוות בישראל. אם נקבל עצת אחיתופל זו, יהיה זה יום שימחה וניצחון לאנשי־טירור.

אין הם חסים על החיים — גם לא על חייהם.

האגדה, שטירוריסטים ערביים אינם מתאבדים, מתה במינכן, יחד עם יקירינו.

הטירוריסטים זקוקים לקדושים, למארטירים. יהא זה שיא האיוולת אם נספק את דרישתם. גם ברגע של תאוות־נקם טבעית, אל ניגרר אחריהם!

ניצחוננו האמיתי על הטירור יהיה בעיור נותנו המוסרית ובתבונתנו המדינית. נערך למילחמה בהם, נכה בהם ככל הצריך, נייבש את הביצה המזינה אותם — אבל נישאר מה שהיינו ומה שהננו!

בוכה הצוחק אחרון

כשהיה ישראל גוריון ילד, הביט פעם בראי, ומאז לא הפסיק לפרצף

התרקיסיסט אם אין אני לי, מי לי?

הרומאי אני אומר שיש כאן נפט!

הרכלנית אל תשאל'י!

מה? אל תגיד'י ל' שאת עוד לא יודעת!

באמת? גם לדינה הוא עשה את זה?

תמיד אמרת'י שצדיך להיזהר ממנו!

הבעל (בזעם): נעל־אב'ך!

מזל שלא החלבש על'י!

האשה (באדישות): כפכף־א'מך!

המדגל אם כל הפרצופים האלה מסביב יראו אותי - אני הולך קאקעו!

פני שגוריון החליט להיהפך לשחקן, הוא הביט בראי. זה היה ב־1957. המראה שנשקף לעיניו מנגד, מצא חן בעיניו. „זהו זה," אמר ישראל והצטרף ל־להקת הפנטומימה של ג'וקי ארקין.

מאז עמדו הרבה מים בירקון, וישראל עבר גילגולים רבים. רומיאו ויוליה בקאמרי, הופעות במועדון־התיאטרון בתל־אביב, הופעות בחוץ־לארץ, שלישיית גשר־הירקון, פונדק הרוחות, ארלנקינו, איך להצליח בעסקים אצל גיורא גודיק שנכ־של, מלכת האמבטיה מעוררת הסערות, החמורים, ועכשיו: הטוב הרע והנערה.

להופעותיו הרבות על קרשי הבימה, היה מכנה־משותף: מימיקה.

„כשאני מרגיש משהו, אני מצייר את הרגש בגוף שלי ובפני," מסביר ישראל את התורה כולה על רגל אחת.

הנטייה לחיקויים היא בדמו של גוריון. „זה בא מלידה," הוא אומר, „אדם נולד עם היכולת להשתמש בפנים שלו. במשך השנים הוא משפר את היכולת."

את יכולתו הציג ישראל גוריון בפני צלמת העולם הזה. בעזרת אביזרים פשוטים: כובע, גלימה ונעל, הציג השחקן גלריה של דמויות מחיי היום־יום.

כשישראל גוריון נכנס לטראנס, אפילו הצלם האדיש ביותר יוצא מכליו. „צחקתי עד שהמצלמה כמעט נפלה לי," סיפרה הצלמת.

אך מה שמצחיק באמת הוא שישראל גוריון הוא שחקן רציני. הוא מתכונן ל־תפקידיו השונים בכל הרצינות. ביחוד לעליזים שבהם.

היית נותנת בטעות!

„אני אעשה מה שאני רוצה, וזהו זה!"

אומר בראל מנהל המחלקה הערבית בטלוויזיה

רק לפני חודשיים מצא המנהל אפיק חדש להזרמת כספי המחלקה. כל יום רביעי הוא מתקשר עם אחד מאנשי סגל השגרירות הישראלית בצרפת, במהלך השיחה הטלפונית, מכתיב לו האחרון את כל מה שפורסם בעתונות הצרפתית על המזרח־התיכון. מחירה של שיחה מעין זו מגיע ל־700 ל"י.

פרשה אחרת שהעלתה על בראל את חמת העובדים, היא פרשת עודד זראי כתב הארץ לענייני ערביים. זראי הו־

האחראי סעיד אל קאסם האחראי על הקריינים במחלקת החדשות בערבית בטלוויזיה, ברגעים אחרונים שלפני שידור. חלק מן המוראל הירוד השורר במחלקה נובע מעבודות־חוץ שמבצעים אחדים מעובדי המחלקה בידיעת ההנהלה. אל קאסם, למשל, מועסק במישרה מלאה בעיתון בשפה הערבית שיוצא במיזרח ירושלים — **אל אנבא**. זאת בנוסף למישרה מלאה בטלוויזיה שבה הוא מקבל משכורת של 1000 ל"י לחודש תמורת ארבע שעות בשבוע.

הברק ממשיך לחגוג

אין ספק שאם תוקם בטלוויזיה וע־דת חקירה, תספק לה מחלקת חד־שות ערבית שפע של עבודה.

אל אנבא הוא עיתון בשפה הערבית היוצא במערב־ירושלים. הקשרים בין ראשי מחלקת החדשות לבין עורכיו של עיתון זה אינם בבחינת סוד. סעיד אל קאסם, האחראי על הקריינים ואחיו של המשורר הערבי סמיח אל־קאסם, שהוא אחד מפעילי רק"ח, עובד באל־אנבא במישרה מלאה. זאת בשעה שעבודתו בטלוויזיה, תמורתה הוא מקבל 1000 ל"י לחודש מסתכמת בשעה ליום במשך 4 ימים לשבוע. ערוך שני שעובד באותו עיתון הוא אראם בליאן.

לבראל הממונה על המחלקה יש סיבות טובות להעלים עין מחריצותם של עובדיו, שכן גם הוא כותב מאמרים לאותו עיתון, כשהוא חותם בשם בדוי: עבדל חמיד אבו־נור. מאמרים אלה משודרים מידי שבוע בטלוויזיה בתוכנית זרקור, אותה קוראים רודאינה אל־סלאח, הבלונדית וסעיד אל קאסם.

אולי אין שני הדברים קשורים אחד לשני, אבל קצת מפליא שדווקא יעקוב חזמא, העורך הראשי של אל־אנבא, זוכה להופיע לעיתים תכופות בטלוויזיה כפרשן. חזמא הוא גם חבר בוועדת השידורים הערבית, ועדה שחשיבותה מכרעת בכל הקשור למחלקת־החדשות.

שכן, ועדה סודית זו היא הגוף היחיד בטלוויזיה, הקובע קווים מנחים למחלקה ויכול להעביר ביקורת על עבודתה. בין חבריה אפשר למצוא נציגים של משרד החוץ, מרכז־ההסברה

יעקוב חזמא אינו היחיד מחברי הוועדה, הזוכה להופיע לעיתים תכופות בטלוויזיה. גם פניה של חברת הוועדה, יעל ורד, מנהלת המחלקה למזרח־התיכון במשרד־החוץ הופכים להיות פחות ופחות אלמוניים לקהל צופי הטלוויזיה בערבית. כך גם פניו של יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים, שמואל טולידאנו, המרבה להיראות מעל המסך הקטן. בדרך זו נוצר מצב, שהגוף שתפקידו לבקר את המחלקה, נהנה ממנה, ואף יונק ממנה כספים.

העבודה באל־אנבא אינה התאלטורה היחידה של מנהל מחלקת החדשות בערבית. כל חודש הוא מוציא למימשל של הגדה המערבית עלון הנקרא אל־שהד (החודש). תמורת עבודה זו, שעיקרה העתקת קטעים מהעתונות הערבית היוצאת בישראל, מקבל בראל 2500 ל"י. את רוב העבודה עושה למענו מזכירתו, הגוזרת בשעת העבודה שלה את קטעי העתונות.

לתפוש שלווה במשכורת

בראז מכחיש שהוא עושה חלטורות נוסף על עבודתו בטלוויזיה. אבל לפחות אחד מעובדיה הבכירים ל־שעבר של המחלקה מוכן לספק הוכחות שיוסף בראל הוא הוא עבדל חמיד אבו־נור המיסתורי.

מחלקת החדשות בערבית מעסיקה כתבים בלונדון ובארצות־הברית. עבודתם מסתכמת בדיווח טלפוני המלווה בשיקופיות. לא אחת הביע שמואל אלמוג את התנגדותו לצורת עבודה זו, בטענה שזהו רדיו מצולם. גם העובדים עצמם מתקשים להבין את הכתבות הטלפוניות, בגלל האיכות הגרועה של הקליטה ולא אחת התלוננו על כך. אבל בראל מצדד בכתבות אלה, וממשיך לשלם עשרים ו־חמישה דולר עבור כל אחת.

עסק ע"י בראל, כראש מערכת בתל־אביב. כל עבודתו הסתכמה בסקירת עתונות, שניתנה ביום ראשון במסגרת יומן השבוע ונמשכה שתיים עד שלוש דקות. תמורת זה קיבל משכורת מלאה.

לפני כחודשיים הודיע זראי לבראל על רצונו להתפטר. תשובת המנהל היתה: „אתה יכול לתפוס בבית חודשיים שלווה. משך כל הזמן הזה תקבל משכורת. אולי תחזור בך."

כשנשאל בראל על התנהגותו הפוגעת במוראל העובדים, ענה: „אני אעשה מה שאני רוצה וזהו זה."

החזקת רכב בלי רישיון

אלה הן רק חלק מהעובדות הקשורות בניהול הכספי והמקצועי של מחלקת החדשות בערבית. שאלות נוספות אפשר להציג לגבי הדרך, בה זוכים הי־עובדים לקידום במחלקה.

במה זכתה עליזה רומן (פויאר), לשעבר מזכירתו של בראל לעלות לדרגת עורכת־כתבות ומפיקה. מהי הכשרתה המקצועית של עובדת זו שכל השכלתה בערבית מסתכמת בתואר ב.א. בערבית? או סלמן נבואני, שלמרות היותו חסר את הנתונים הנדרשים מעובד כדי להיות מורשה במאי, הן מבחינת הותק והן מבחינת ההכשרה, קיבל אישור לביים מהדורת חדשות. כל זאת אחרי שלפני כחודשיים הודיע תדמור לכל אותם מורי־שי־בימוי שעברו את הקורס לפני קרוב לשנה, שהתחנה אינה זקוקה לבמאים ו־ביטל קורס נוסף של מורשי בימוי.

מה הפלא שהדבר עורר את התמרמרותם של עובדי ההפקה, שסירבו לעבוד עם בראל, וסגרו את המצלמות והתאורה בשעה שהגיע לאולפן?

מפליאה לא פחות היא הצלחתו של סעיד אל־קאסם, האחראי על הקריינים, שכל עבודתו מסתכמת בקריינות בתחומי הבניין, לצבור אש"ל בסך של 800 ל"י לחודש.

ומדוע מקבלת המפיקה עליזה רומן החזקת רכב לפי קילומטראז', בשעה שאין לה רשיון נהיגה?

הקריינית רודאינה אל סאלאח הבלונדית, עובדת המחלקה הערבית. משדרת מדי שבוע מאמרים שכתב המנהל בראל בעיתון **אל אנבא** חותם בראל בשם בדוי — עבדל חמיד אבו־נור.

קולנוע

עסקים

הכרזות

עצמאות

שום דבר אינו מצליח כמו ההצלחה. בימים הישנים והטובים של הוליבוד, כאשר כמה שחקנים מצליחים, כמו צ׳ארלי צ׳פלין, דאגלס פיירבנקס ומרי פיקפורד החליטו שחברות הסרטים מרוויחות יותר מדי כסף על חשבונם, והחלק שנותר להם הוא קטן מדי, החליטו להקים לעצמם חברה שבה לא רק יהיו שכירים אלא גם שותפים. כך נולד בזמנו יונייטד ארטיסטס.

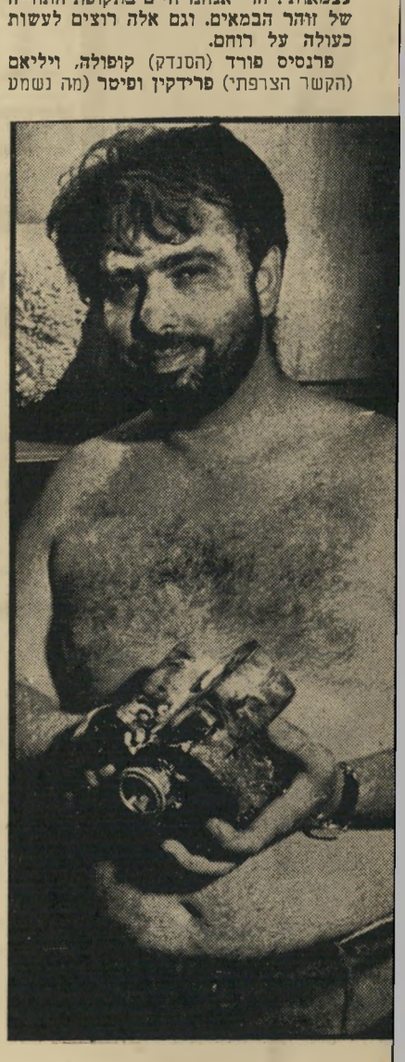
לפני זמן לא רב, נהגו בצורה דומה פול ניומן, סידני פואטיה, סטיב מקווין ובארבארה סטרייסנד, שהקימו יחדיו שות־פות, אליה רוצה לאחרונה להצטרף גם דאסטין הופמן.

אבל מי אמר שרק לכוכבים מותר לדרוש עצמאות? הרי אנחנו חיים בתקופת התחייה של זוהר הבמאים. וגם אלה רוצים לעשות כעולה על רוחם.

פרנסיס פורד (הסנדק) קופולה, ויליאם (הקשר הצרפתי) פרידקין ופיטר (מה נשמע דוק?) בוגדאנוביץ׳, שכל אחד בדרכו עזר לעשות הון לחברות עבורן עבד לאחרונה, עומדים להקים חברה בשם במאים בע״מ יחד עם מפיק הוליבודי זריז בשם פרנק יאבלנס, ממנהלי חברת פאראמונט.

ראו זאת הוותיקים, החליטו שגם להם מגיעה עצמאות. רוברט (סיפור הפרבריים) ווייז, ומארק (הפרס) רובסון, שהיו פעם שניהם עוזריו של אורסון וולס, עומדים להקים חברה בשם יוצרי סרטים בע״מ, וכמעט והצליחו לסחוב עימם גם את ארתור (סיפור אהבה) הילר, אלא שזה נעשה גדול מדי לשותפויות.

כשהעניינים מתנהלים בצורה כזאת, מה הפלא שהחברות הגדולות סובלות מכאבי ראש?

במאי קופולה
עצמאות פירושה כסף!

תדריך

תל־אביב

****** יום ראשון הארור** (סמוד־יו, אנגליה) — משולש מוזר, המורכב מגבר ואשה המאהבים שניהם בגבר צעיר, מסמלים את עולם הבדידות ואת שינויי קני־המידה המסחריים בימינו, כפי שהם נראים לבמאי ג׳ון שלזינג׳ר. משחק מעולה, כדאי לראות.

***** השוד האיטלקי** (אופיר, ארצות־הברית) — איך לגנוב מגנבים ולסדר בנקים בסרט משעשע, שגיראה מבולבל לחלוטין במחציתו הראשונה, אבל מסביר את עצמו היטב במחצית השניה. עם וארן באיטי וגולדי האון.

****** מה נשמע דוק?** (פאר, ארצות־הברית) — קומדיה מטורפת בסיגנון הישן, על נערה קצת מסובכת הנסללת בכוח למוסיקולוג קצת מבולבל. כוח הדי־בור הבלתי נלאה של ברברה סטרייסנד, הבעת התמיהה הנצחית של ריין או׳ניל, ואוסף ההצחקות הקלאסיות שאסף הבמאי פיטר בוגדאנוביץ׳ מכל הסרטים הרבים שראה בחייו (הוא מבקר קולנוע) פועלים היטב, במחיצה אחת.

*** כואבים ואוהבים** (תכלת, ארצות־הברית) — שמאלץ מן הסוג הפחות סימ־פאטי, על חוויותיהם המשותפות של שלושה מוכי גורל נכים, המחליטים לחיות בצותא. פרמינג׳ר מנסה לסחוט דמעות על כל צעד ושעל, ולאו־דווקא בדרכים המעודנות ביותר.

*** האירגון** (מוגרבי, ארצות־הברית) — עוד סרט פשע על חוסר הישע של המשטרה מול עולם־התחתון המאורגן הרבה יותר טוב ממנה. סידני פואטיה מגלם שוב את טיבס, מפקח־המשטרה, שהיה משכנע הרבה יותר אילו הסתפק במיסגרת מצומ־צמת וצנועה יותר של תוכנית טלויזיה.

קאן (משמאל) ורוסו: תהילה לפשע

הטובים לבואייה

הסנדק (חן, תל־אביב, אלנבי, תל־אביב, ארצות־הברית) — זהו סרט שאינו מיועד למבקרי קול־נוע אלא לסוציולוגים. אם תפקידה של הביקורת הוא לשמש מדריך לקהל, הרי ברור כי אחרי שהסנדק הכניס שישה חודשים יותר משהכניס חלף עם הרוח ביותר מ־30 שנה, לא ישתה איש לחת־הדעת של הביקורת. כולם ירוצו לראות את ההצלחה הגדולה ביותר של הקולנוע, ואילו במה שנוגע לתוכן עצמו, בין אם מדובר בספר רב־המכר של מאריו פוזו, או בעיבוד שהוא עצמו כתב (יחד עם הבמאי קופולה) לקולנוע, הרי שניתוח טכני יבש ודאי שאינו מספיק.

כי בניתוח יבש, צריך לקבוע שהסרט מתווה את התימ־צות הטוב ביותר שאפשר להשיג מן הספר עב־הכרס. שו־שלת היוחסין של משפחת מנהיג מאפייה, והיחסים שבין משפחה זו למשפחות דומות לה, מוצגים בצורה דראמאטית משכנעת. הצילום מעולה, העריכה מבריקה, והתסריט מש־כיל להשתמש בדיוק במנות הנכונות של הומור, מתח ובעי־קר אלימות, כדי לרכוש את לב הקהל. האלימות, באופן מיוחד, בולטת לעין, וסצינה אחת לפחות, זו של רצח סוני, בנו של הסנדק, מזכירה להפליא את סופם של בוני וקלייד.

פרנסיס פורד קופולה, מי שעשה בזמנו סרט אישי מלא המצאות בשם אני כבר נער גדול, החליט כנראה לשנות את דרכו, וכאן הוא הופך למיקצוען מלוטש, שכל אחד מצילומיו מתוכנן — עד הפרט האחרון, ואינו מותיר אף מקום להמצאות או לגישה אישית. מה שקובע כאן, זה התסריט, יותר מאשר הבמאי, ובזאת כנראה זכותו הגדולה יותר של קופולה, אשר כבר קיבל לפני שנה אוסקר על תסריטו לפאטון.

אשר לשחקנים, מארלון בראנדו כסנדק ואבי המשפחה, בונה דמות מרשימה, ורק הציפיות המוגזמות שקדמו להצגת הסרט, הן שפוגמות במקצת בהנאה שיש מהופעתו. שח־קנים אחרים כמו ג׳יימס קאן (סוני), אל פאצ׳ינו (אחיו, מייקל) או רוברט דובאל (חיוץ, האגן) עושים רושם עצום, אולי משום שלכאורה צריכים היו לעמוד בצילו של בראנדו. בסך־הכל, אם צריך לסכם את הסרט מנקודת מבט קולנועית בלבד, זהו סרט פשע מצויין.

אלא שמאחורי כל זה, מסתתר סיפור. וזהו סיפור המפאר את שליטי העולם־התחתון, מציג אותם כדמויות ראויות להערצה, חדורות כבוד עצמי, אנשים נבונים ואבות משפחה מסורים, בני אדם הראויים בהחלט לשמש דוגמה לזולת. מה עוד שגם הכוח נתון בידיהם. זרועות החוק כמעט ואינן מתערבות במעשיהם, ואם יש כבר איזה נציג משלהם שנכנס לתמונה, זה רק על־מנת להוכיח שהחוק הוא מושחת ושהפשע משתלם. אם סיפור כזה הוא הלהיט של שנות השבעים, אז כנראה שהעולם שקע עמוק בבוץ.

מארוין: אי־כבוד לחוק

לאן נעלמה המשטרה?

חלק האחרי (חוד, תל־אביב, ארצות־הברית) — האופנה האח־רונה בסיירטי־הפשע, והסנדק הוא דוגמה טובה מאוד לכך, היא לחלק את האנושות לשניים. בחלק אחד, פושעים טובים. בחלק השני, הפושעים הרעים. שני מחנות אלה נלחמים זה בזה, והמוסר החדשני אומר שהפושעים הטובים חייבים לנצח.

מי הם הפושעים הטובים? אלה בדיוק אותם גיבו־רים שלפני שתי עשרות שנים היוו את מחנה הצדיקים הקולנועי. כלומר, הם חזקים, טובי־לב, והם מעטים הנל־חמים ברבים, אבל אינם נכשלים אף פעם. מי הם הפוש־עים הרעים? אלה שאינם מסכימים לכך שהטובים צרי־כים לשלוט בהם, ואינם מתנהגים לפי החוקים הבלתי כתובים של הג׳ונגל המודרני.

כל התיאוריה הזאת מתאימה בדיוק לחלק הארי שצריך להיות סיפור על גאנגסטר טוב אחד, משיקאגו (שימו לב, זה גאנגסטר מן הסוג המשובח, שנשאר נאמן למולדת הגאנגסטרים) שבא לקנוס־סיטי לגבות חובות מגאנגסטר רע אחד, שמתמרד נגד המימסד הגאנגסטרי ומסרב לשלם לו את האחוזים המגיעים לו. המורד מנהל בתי־מטבחיים, בהם טוחנים לעיתים לא רק בשר, אלא גם בני־אדם שאינם מוצאים חן בעיניו, והוא עוסק מן הצד גם בעיסקי זנות, סמים וכל שאר הדברים הבזויים שגאנ־גסטרים טובים אינם מתפנים אליהם, מאחר וחם עסו־קים מדי בחיסול חשבונות.

כדי שההבדל בין השניים יהיה בולט עוד יותר, הטוב הוא גם גברי, רגיש לצרות הזולת (כשאינו נמצא מן הצד השני של קנה־האקדח) ולובש את אישיותו המשכנעת של לי מארוין. הרע, לעומת זאת, מתוסבך, גבריותו מפוקפקת, יש אפילו רמזים הומוסקסואליים ברורים, בקיצור, אדם שאינו יכול להיות מכובד, מאחר ואונו המיני מוטל בספק. ג׳ין (הקשר־הצרפתי) הקמן, נראה קצת נבוך בדמות כזו, ואפשר בהחלט להשתתף בצערו.

במילחמה בין השניים יש פה ושם, כמה קטעי אלימות די מרתקים, רק חבל שאין להם שום הצדקה מוסרית והדמויות המשתתפות בהם הן קאריקאטורות ריקות מתו־כן. אשר למישטרה, זו כבר מזמן נעלמה מן השטח, ואם יש כבר איזו דמות מדושנת עונג שעונדת כוכב־שריף, הרי היא חולפת רק לשנייה אחת לפני המצלמה, ואדישותה לכל הנעשה סביבה, אינה מותירה ספק בקשר ליחס הכבוד שרוחשים בימים אלה לחוק.

זה כל כך פשוט...

מה יותר קל מלהשתתף בהגרלת הלוטו. תמורת 50 אגורות תוכל לסמן 6 מספרים בכל אחת משתי הטבלאות שבטופס.

עשה חישוב פשוט פעולה בת שניות ספורות, מביאה לך סיכויי השתתפות בזכיה בת 75,000 לירות בפרס הראשון ואלפי לירות ביתר הפרסים.

זה כל כך פשוט..

לוטו

זו השיטה

מכירת דגמים חדשים 3/1972

לעת עתה בכמות מצומצמת

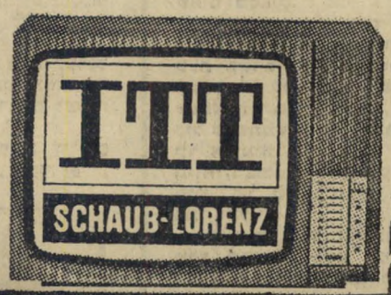
2002·1250·1258

1352 · SL-1256

שרות מיוחד לעולים חדשים!

מקבלט הטלויזיה הטוב בעולם

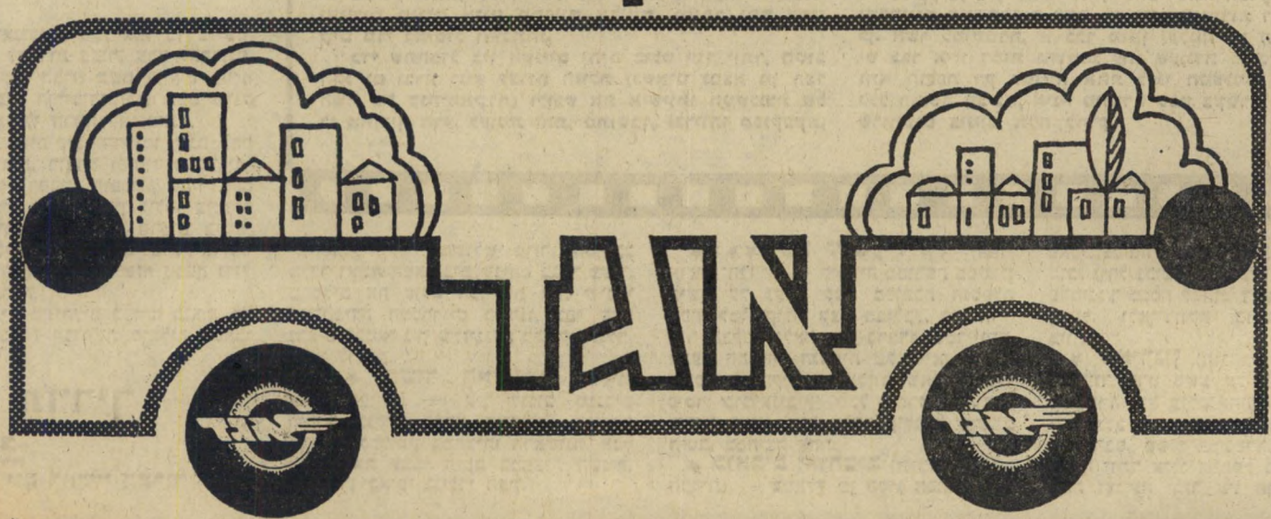
הסטראו עם הסנסור היחידי בעולם המיוצר אך ורק ע"י ITT שאוב-לורנץ

סוכנים בלעדיים: כינורי בע"מ, פרץ 4 ת"א

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלת: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • "הדפוס החדש" בע"מ, ת"א, רח' בן־אביגדור • הסצה: גד בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

הקו הבטוח בין שתי נקודות

מלכת המים 1972 מטעם העולם הזה

המועמדות הסופיות

12

צילה וינר

צילה וינר היא מה שקוראים בחורה נורמלית. לא רזה מדי, לא שמנה מדי, אבא, אמא, אח קטן בן שש, עוזרת קצת בבית, לא יותר מדי, לומדת קצת ב־גימנסיה, לא יותר מדי ובכל זאת תלמידה טובה.

„אפילו כשהיתה קטנה," מספרת אמא של מלכת־השבוע, „לא היו איתה בעיות. ישנה כל הלילה. לא העירה אותנו כל רגע: ‚אמא לשתות!' ‚אמא פיפי!' כשנולד אחיה, היתה בת 11. היא שמ־

סריג ארוך

בוטיק טוויגי, מרכז חלומותיהן של חתיכות ישראל, טרח והל־ביש את צילה וינר, המלכה השבועית במיטב מחלצותיו. הבוטיק דגן מתמחה בעיקר בסריגים, ואחד מהם עוטה צילה בתמונה זו.

מבט לעתיד

„הלנה רובינשטיין" דואגת לפניה של היפה־פייה וחברת „ט־סו" לפרס, שתקבל אם תזכה במקום הראשון בתחרות **מלכת־המים**. אשר לפנים — התוצאה נראית מייד לעיין. בעניין הפרס — מצפה לצילה וינר תחרות קשה עם שאר המועמדות.

התלמידה הטובה

חה מאוד, היתה הולכת איתו לטייל, מש־וויצה בין החברות, עד שזה נמאס לה." טבעי, טבעי.

היום האח כבר גדול וצילה מצאה לה אחרים שאיתם עוד לא נמאס לה לטייל. „אני לא מחפשת קביעות!" מודיעה היא למי שמעוניין להעסיק אותה בתור הקבו־עה שלו, „נחמד לי ככה. חופשית, לא תלוייה. היום עם זה, מחר אחר."

לא צריך לחשוב בגלל זה שמחר היא הולכת ומצטרפת לתנועה לשיחרור האשה, „לא, אצלי זה לא אידיאלים. סתם, לא בא לי עדיין להתקשר.

„אבל אני בטוחה שיום אחד זה מוכ־רח לבוא, אחרת איך יבואו תריסר ה־ילדים, שאני מתכננת שיהיו לי?"

לתחרות מלכת־המים, הגיעה במיקרה כיאות לבחורה נורמלית, לא מתבלטת.

„אחי הקטן הוא קורא קבוע של העולם־הזה," היא מספרת, „כל פעם שאבא מביא את העיתון הביתה, הוא יושב ועובר עליו מהתחלה עד הסוף. כשראה את המודעה על התחרות, שלח את שמי וככה הגעתי."

היא בכלל לא מתרגשת מהתוצאות. „נזכה, נזכה. לא נזכה, לא נזכה, העיקר החווייה," והיא מחייכת בשיניה הקסומות.

קדימה

רק סיבה אחת יכולה להיות לשיער כזה — חפיפה קבועה במוצרי „וולה" הידועים. וזה בדיוק מה שצילה עושה.

WELLA

הקיבוצניקית, העושה קאריירה בחו"ל כ„רפתנית המתפשטת"

La vie des gens du spectacle

Du kibboutz au strip-tease

MONGOLA, artiste au visage hiératique est devenue effeuilleuse par amour de la danse

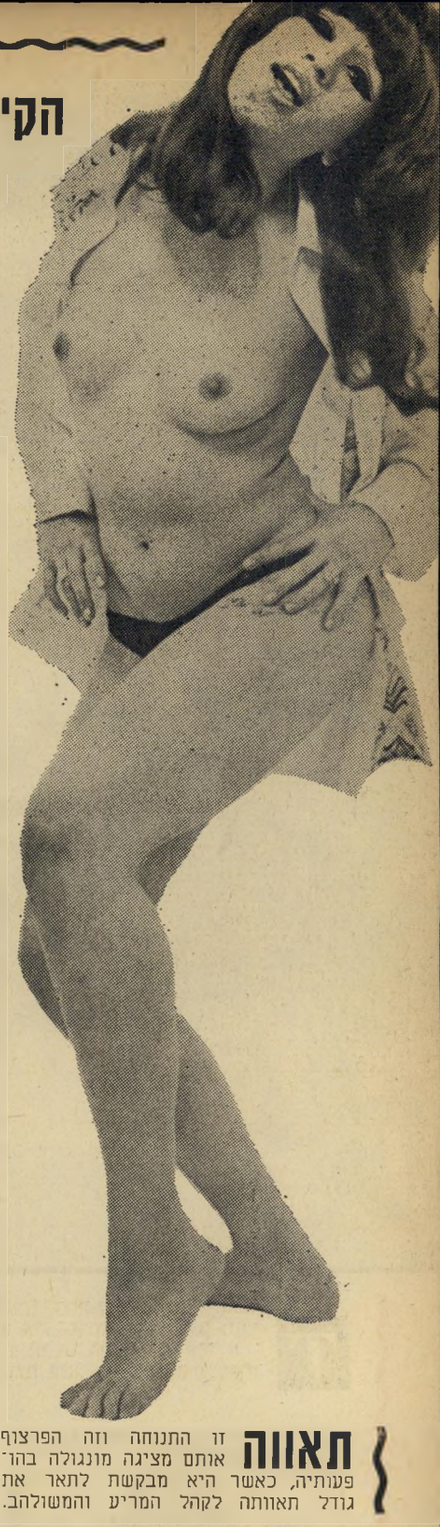
...magnée par les drums, l'orchestre joue crescendo. Les ...spectateurs s'immobilisent. La vedette

משפחה

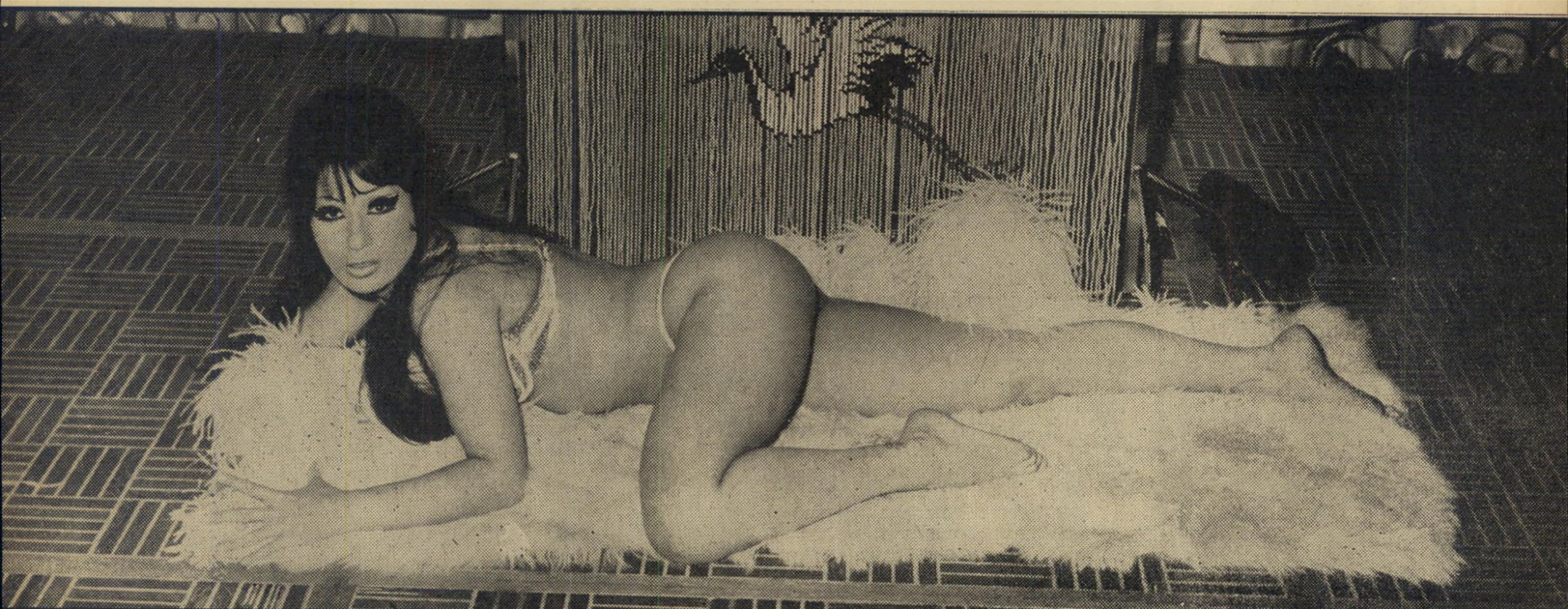
„אני רוצה להיות סמל לאומי!"

המפורסמת ביחס של רצינות זכתה כוכבת העירום הצברית בבריסל הבירה הבלגית. שם צרו עליה הכתבים בבקשות לראיונות אישיים. התוצאה היתה המאמר שלעיל, המוכתר בכותרת המקורית: „מהקיבוץ לחשפנות".

תאווה זו התנוחה וזה הפרצוף אותם מציגה מונגולה בהו־ פעותיה, כאשר היא מבקשת לתאר את גודל תאוותה לקהל המריע והמשולהב.

לפני השיא הקיבוצניקית המתחשפת, שניות לפני סיום אחת מהופעותיה. היא מתחילה את הופעתה כשהיא ארוזה מראש עד בוהן במיספר נכבד של עטיפות, ומסיימת את התרגיל כשהקהל יוצא מגידרו למראה שפע העור החלק בו חנן אותה הבורא. בין שלבי הפתיחה לסיום מרקדת החשפנית לצלילי תיזמורת מיתרים המשמיעה את צלילי **סיפור הפרברים** של ליאונרד ברנשטיין, ומבצעת בגופה הגמיש אוסף מרטים של תרגילים אירוטיים, המהפנטים את הקהל.

הצמד מונגולה בתחילת הדרך כשמאחוריה האיש שדחף אותה למעלה, הכוריאוגראף־רקדן מתפשט, מיקו אלעזר, השניים נקראו: דואו סברה.

מונגולה ישבה וחלבה. „כמה נמאסו עלי כבר העטינים האלה," נאנחה לפתע בקול רם, היפהפייה מלוכסנת ה־עיניים בת ה־18. „כל היום לראות רק פרות וחלב. ועוד אני, שלא מסוגלת ל־הכניס טיפת חלב לפה שלי."

מונגולה־לה היתה קרובה לדמעות. היא קמה, בעטה בכיסא־החלבנית, שלחה מבט אפל בפרה הנדהמת, וברחה מהרפת.

כעבור ימים מיספר איבד משק עין־חרוד, את אחת הרפתניות המסורות ביו־תר שלו. מונגולה יצאה לעיר הגדולה. צעד מכריע זה בוצע לפני שמונה שנים.

היא הגיעה מצויידת בשני כישו־רים בלבד: לחלוב ולרקוד. לרקוד למדה בערבי „ההוי" שבקיבוץ. בכל רגע פנוי מן הפרות, היתה הרפתנית הקטנה מפו־זת על הדשא בריקודי רועים ורועות. נמצא לקיבוצניקית הפורשת גואל שידע לשלב בין שני כישרונותיה.

מיקו אלעזר. „רקדן, כוריאוגראף, חשפן," כפי שמגדירה אותו מונגולה, כיום.

בשלב ראשון הוא הפשיט אותה והעלה אותה כמות שהיא על במה.

איך להתפשט לפני גברים זכרה מונ־גולה עוד מימי המיקלחת המשותפת ב־קיבוץ, איך לרקוד יחד עם זה — מיקו לימד אותה. מכאן והלאה לא היה מי שיעמוד בפני קסמיה השופעים.

מיקו שנסיונו בשטח העירטול לימד אותו מתי יש לו ביד פנינה אמיתית, הזדרז לשלב את גורלו בשלה, והשניים הפכו לצמד קבוע: דואו סברה.

בדואו חרשו הם את כל אירופה, כשהם מתעכבים בעיקר במועדונים לוהטים כמו: פול **בבריסל**, מולין רוז' **באמסטרדאם**, וריימונד רביו **בלונדון**.

„אבל אין כמו ישראל," חותמת מונגו־לה הצברית את הסידרה האירופית, ב־ביקור־מולדת קצר, „כשרק אאסוף מספיק כסף, אחזור לכאן לצמיתות."

הפתיחה כך נראית החש־פנית ברגע בו נו־תנת התיזמורת את אקורד הפתיחה. בסוף המופע מוקל עליה הנטל בצורה בולטת.

האמצע מונגולה בשלבי התפתחות. עדיין יותר נסתר מנגלה, אבל גם המעט שנראה מתסיס תכולת עורקים. בתמונה למעלה באמצע: מונגולה בשעת ראיון עיתונאי עם הכתבים הבלגיים, מוריל שמידר ורמי ארזה.

המחיר 2.25 ל"י י"ב תשרי תשל"ג, 20.9.1972 שנה 36 מספר 1829

העולם הזה

הפקיד הבכיר מת בבית הפגישות הדתי

סקנדל נאופים במישרד הדתות

הרב דולגין

מנכ"ל משרד הדתות:

ממשמש השערות